

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAFKA

TEMMUZ 2015 Sayı: 11

Fiyat: 6 TL

ISSN 2148-7820

bi dünya...

Müjdat Gezen • İlber Ortaylı • Can Dünder • Ferhan Şensoy • Sunay Akın • Emrah Serbes • Umay Umay

Coşkun Aral • Meltem Gürle • Rıdvan Akar • Levent Erden • Zafer Algöz • Orhan Tüleylioğlu • Aylin Balboa • Ali Ece

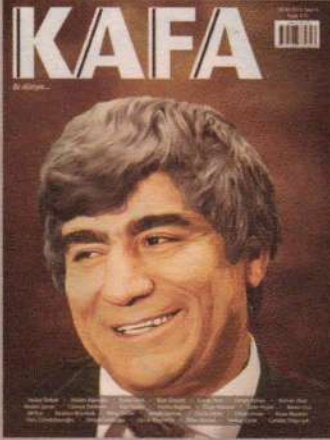
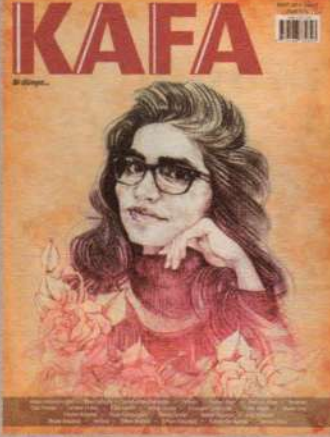
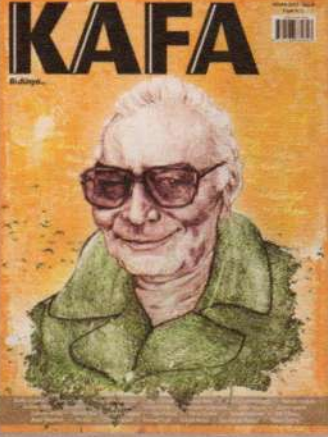
Dilan Bozyel • Levent Cantek • Hayko Bağdat • Can Yılmaz • Metin Uca • Nihat Sırdar • İsmail Saymaz • Birce Akalay

Armağan Çağlayan • Başar Başaran • Emrah Polat • Betül Güzel • Peyyaz Yiğit • Kerimcan Kamal • Simge Fıstıkoğlu

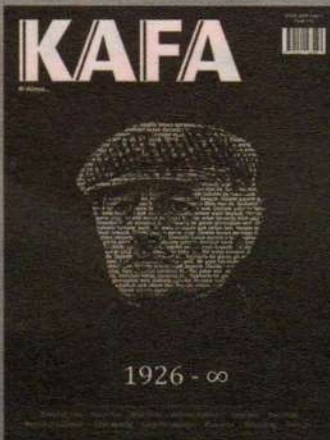
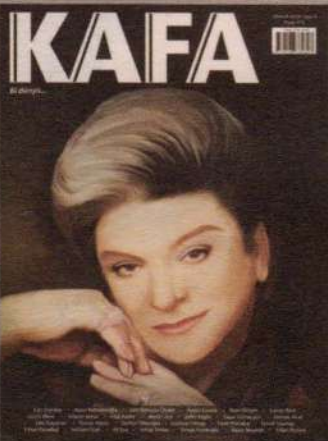
Kaçırdığınız sayılar
özel setler halinde sizlerle

İster ilk 4 sayı
İster ikinci 4 sayı
Ya da 8 sayının tamamı!

www.kafadergi.com'u
ziyaret edin, KAFA'lar
adresinize gelsin!

5-6-7-8

1-2-3-4

"The Godfather (Baba)" adlı
filmde unutulmaz Don
Vito Corleone karakterini
canlandıran Marlon Brando
hayatını kaybetti. (2004)

İşçiler, İstanbul
Kazlıçeşme'deki Derby Lastik
Fabrikasını, sendika seçme
özgürlüğünü kullanmak için
"referandum" talebiyle işgal
etti. İşgal 5 gün sürdü.
(1968)

Hababam Sınıfı romanının
yazarı Rifat Ilgaz hayatını
kaybetti.
(1993)

Eskişehir'de Gezi Parkı
eylemlerinde darp edilen
19 yaşındaki Ali İsmail
Korkmaz 38 gün komada
kaldıktan sonra yaşamını
yitirdi. (2013)

İkinci Yeni akımının
öncülerinden şair Ece Ayhan
hayatını kaybetti.
(2002)

Rus edebiyatının en önemli
yazarlarından Anton Çehov
hayatını kaybetti.
(1904)

Marx'ın en önemli
yapıtlarından biri olan 'Das
Kapital'ın ilk cildi yayımlandı.
(1867)

3 Grammy, 35 altın plak,
30'dan fazla filmi olan
dünyaca ünlü şarkıcı Elvis
Presley ilk albümü That's All
Right Mama'yı çıkardı.
(1954)

16 yaşından küçük çocukların
ağır ve tehlikeli işlerde
çalışması yasaklandı. (1948)
Not: 2015'te Türkiye'de hala
1 milyona yakın çocuk
işçi bulunmaktadır...

Attila İlhan'ın kız kardeşi,
Sadri Alışık'ın eşi, tiyatro ve
sinemanın usta ismi Çolpan
İlhan 78 yaşında kalp krizi
sonucu hayatını
kaybetti. (2014)

İstanbul'da gözaltında
işkenceye öldürülen gazeteci
Metin Göktepe'nin davasının
sanığı 6 polis teslim oldu.
(1997)

Sivas'ta Pir Sultan Abdal
Şenlikleri sırasında Madımak
Otel'i yobazlar tarafından
saldırıya uğradı. 35 kişi
yakılarak katledildi.
(1993)

Bakanlar Kurulu Türkiye'de
haşhaş ekimi yasağını kaldırdı.
Karara ABD tepki gösterdi.
Başbakan Bülent Ecevit
"Nerede ne ekeceğimize
kimse karışamaz" dedi.
(1974)

Türkiye'de ilk gece maçı,
Ankara 19 Mayıs Stad'ında
Gençlerbirliği ile Ankara
Demirspor arasında yapıldı.
(1954)

Bosna Hersek'in doğusundaki
Srebrenitsa'da 8.372 kişi Sırp
ordusu tarafından katledildi.
(1995)

TA RİH TE TEM MUZ

Antalya'da çıkan orman
yangınında 222 bin ağaç
yandı. Yok olan ormanın
eski haline gelmesinin 50 yıl
süreceği söylendi.
(1997)

Son konserini Belgrad'da
veren Amy Winehouse,
konserden 42 gün sonra
hayatını kaybetti.
(2011)

Nazım Hikmet "komünist
düşüncelere sahip olduğu"
gerekçesiyle Türkiye
Cumhuriyeti vatandaşlığından
çıkarıldı. (1951)

Üniversiteye giriş sınavı
soruları özel bir dershaneye
satıldığı için iptal edildi.
(1973)

Kemal Sunal, Balalayka
film'i çekimlerine giderken,
uçakta kalp krizi geçirerek
hayatını kaybetti.
(2000)

35 kişinin yakılarak katledildiği
Sivas Katliamı'ndan sağ
kurtulan Aziz Nesin, katliamın
2. yıldönümünden dört gün
sonra öldü. (1995)

İstanbul'da tarihi Mısır
Çarşısı'nda 7 kişinin öldüğü
bir patlama meydana geldi.
Davada yargılanan Pinar Selek
4 defa beraat ederek
hukuk tarihine geçti
(1998)

Başbakan Süleyman Demirel
iş isteyenlere "İşiniz vardı da
biz mi elinizden aldık" dedi.
(1969)

Gözetimdeki kayıpları
protesto eden ve kendilerine
"Devrimci Halk Güçleri" diyen
10 kişi, Galata Kulesi'ni 3 saat
işgal etti. (1995)

Aşık Veysel'e vatana hizmet
tertibinden 500 lira aylık
bağlanması hakkındaki kanun
kabul edildi. (1965)

Güney Afrika'nın ilk siyahi
devlet başkanı Nelson
Mandela doğdu.
(1918)

Amerika Birleşik Devletleri'ne
ait Apollo 11 uzay aracı Ay'a
indi. Neil Armstrong Ay'a
ayak basan ilk insan
oldu. (1969)

İkinci Meşrutiyet'in yürürlüğe
girmesi sonucunda basında
sansür yasağı kaldırıldı. Bu
gün Basın Bayramı olarak
kutlanmaya başlandı.
(1908)

Güngören'de iki ayrı
bombanın yaklaşık 10'ar
dakikayla patladığı saldırıda;
5'i çocuk olmak üzere
18 kişi öldü 154 kişi
yaralandı. (2008)

Veliefendi Hipodromu'nda
seyirciler at yarışlarına hile
karıştırıldığı iddiasıyla hakem
kulesini ve tribünleri yaktı.
(1949)

Orhan Tüleylioğlu merdivende üç şair

2 Temmuz 1993 günü, Cumhuriyet'in temellerinin atıldığı Sivas'ta halk edebiyatımızın büyük ozanlarından Pir Sultan Abdal için düzenlenen şenlikler bir katliamla noktalandı. Pir Sultan Abdal Şenliği'ne katılanlar, yobaz çetelerinin kurdukları insanlık dışı tuzaktan habersizdiler. Yaşamlarını bilime, sanata, daha güzel bir dünyanın yaratılmasına vermiş insanlar 30 Haziran gecesi, türkülerle, şarkılarla, başlarında şenlik şapkalarıyla, sırtlarında şenlik tişörtleriyle yola koyulmuşlardı. Hiçbiri bu yolculuktan geriye dönmeme ihtimali olduğunu, hele hele yanarak ölme ihtimali olduğunu akıllarından bile geçirmemişti.

2 Temmuz günü, Cuma namazından sonra kent merkezinde gösteriye başlayan şeriatçılar, Ozanlar Anıtı ve Atatürk heykellerine saldırdılar. Önce valilik ve kültür merkezini daha sonra da şenliğe katılanların kaldığı Madımak Otel'i ni kuşattılar. Sayıları 15 bine ulaşan göstericiler oteli taşlamaya başladılar. Oteldekiler tam 8 saat kurtarılmayı beklediler. Saat 20.00 sıralarında, saldırganlar "Yak ula yak!" çığlıklarıyla "Cumhuriyet Sivas'ta kuruldu, Sivas'ta yıkılacak", "Sivas Aziz Nesin'e mezar olacak" sloganlarıyla Madımak Otel'i ni ateşe verdiler. Laik düzeni yıkarak din esaslarına dayalı devlet kurmayı hedefleyen "şeriatçıların kanlı kalkışması" olarak tarihe geçen katliamda 33 konuk, 2 otel görevlisi ile 2 saldırgan yaşamını yitirdi.

Her şey polisin, askerin, devletin ve tüm dünyanın gözleri önünde olup bitti. Yaşamlarını yitiren 33 aydın hiç unutulmadı. Otelde sıkışıp kalan insanların "Bizi kurtarın" diye feryat ederken oteli ateşe veren gürhün keyif içinde alevlerin yükselmesini seyretmesi de unutulmadı. Siyasilerin olaydan sonra verdikleri demeçler de... Madımak Otel'i nin merdivenlerine oturmuş üç şairin bekleyişini gösteren fotoğraf da belleklerimizden hiç silinmedi.

Saat 15.00 sularıydı. Uğur Kaynar'ın eli çenesinde; Metin Altıok'un elinde saplı bir süpürge, Behçet Aysan'ın elinde ince bir çubuk, önünde yangın söndürme tüpü...

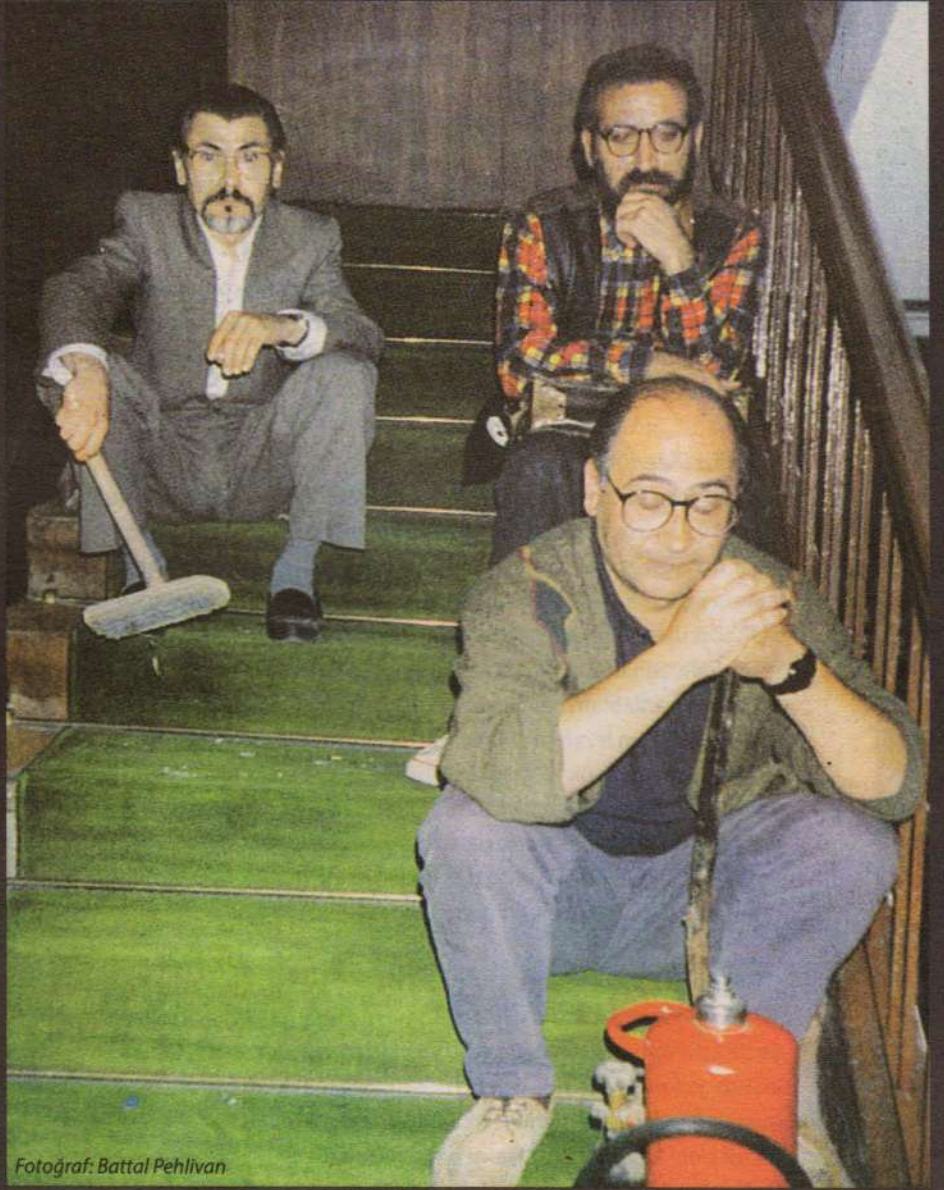
Ne yazık ki, katliamın sonunda merdivende oturan üç şair de yaşamını yitirdi. O merdivenler barikatın hemen arkasında, otele göstericilerin saldırısı gerçekleşirse geçilecek ilk merdivenlerdi. Katliamdan sağ kurtulan gazeteci yazar Battal Pehlivan, üç şairin merdivende bekleyişlerini fotoğrafladı.

Metin Altıok "Türkçenin filozof şairi"ydi. İnsanın yüceliğine olan inancıyla kaleme aldığı şiirleri sevgisizliğe, kötülüğe karşı bir "misilleme"ydi. "Şiir onurluğumdur benim, duyarlığımın temelidir. Sözcük evrenine açılan penceredir. Ben o pencereden bakmaya çağırdım herkesi." diyordu. Ona göre şiir, insanların duygu dünyaları arasında bağ kurmalı, kötülüklerden arınmaya, insanları sevmeye yaramalıydı. Bir şiirinde "Ne mi kalır?" diyordu.

*Ne mi kalır benden sana;
Kıpraşan civasıyla,
Menevişli göller kalır,
Hazır sırdaşın olmaya.*

*Ne mi kalır benden sana,
İğde kokan soluğuyla,
Perçemli yeller kalır
Hazır yoldaşın olmaya.*

*Benden sana az biraz
Kül içinde uykuda,
Yaşamımdan közler kalır,
Hazır candaşın olmaya.*

Fotoğraf: Battal Pehlivan

Behçet Aysan, sevgi, eşitlik ve barış üzerine kurulu bir dünya özlemiyle yazdı şiirlerini. İnsanlık durumlarını çağcıl değerler içinde ele aldı. Dilin anlatım olanaklarını araştırdı. Savaşın, açlığın, toplumsal yıkımların akıl almaz boyutlara vardığı bir dünyada, kederi, umudu, umutsuzluğu anlattı. "İstiyorum ki, bağırmandan usul sesle söylensin şiir. Usul sesli bir çığlık olsun. Kimi zaman kara, kiminde umudu öne çıkaran." dedi. Sevmeyi unutanların şiirini yazdı.

*sevmeyi unutmuşsunuz kardeşler
yalan her şey gibi
aşklarınız da.*

*yaşamı ölüm
diye anlatıyorlar size
yalanı gerçek diye.*

*ne leylakların
tomurundan
haberiniz var*

*ne önünüzden
kara bir tabut
gibi geçen gecedен.*

*Sevmeyi unutmuşsunuz kardeşler
Yalan aşklarınız da.*

Uğur Kaynar, Zara doğumluydu. Yumuşak ve içe dönük şair kişiliğiyle Ankara'daki aydınların ve sanatçıların özgün bir parçasıydı. Şiirlerinde aşkı, yalnızlığı, hüznü, insan sevgisini ve güzelliği anlattı. Uğur Kaynar'ın yanından hiç ayırmadığı, adeta kişiliği ile özleştirdiği askılı deri çantası katliamdan birkaç gün sonra bulundu. Şairin çantasından yazdığı son şiiri çıktı.

*Öldüğümde
Doğduğum yere gidiyorum
Yıllarca süren bir hasret ve bilinmezliği
İşte böylesine yeniyorum.*

Emrah Serbes

infilak parçaları I

1/1 Vatan

Vatanım neresi diye senelerce düşündüm ve en sonunda bir vatansever olduğumu anladım. Benim vatanım sözcüklerdir. Parça parça sözcüklerin bir araya gelmesindeki büyüdür, bütün edebiyattan bağımsız ve sınırsız, pasaportsuz büyü.

1/2 Sözcüklerin Sefaleti

Ne felaketler, ne ölümler, ne kayıpların travması ne de hikâyenin işleyişi ve biçimi, öz ve biçim tartışmaları gibi edebiyatla uzaktan yakından alakası olmayan saçmalıklar da dâhil, bunlar beni hiçbir zaman ilgilendirmedir. Beni ilgilendiren tek şey sözcüklerin sefaletiydi. Sefil sözcüklerin bir araya geldiklerinde yarattıkları tesirdi. Sefaletin tesiri. Sefaletin tesirine inanmayan insanı anlatamaz. Yazmak sefilliğin kabulüdür, anlatılamayan insanın kabulü, benliğin kabulü ve kabul edilmiş benliğin isyanıdır. Bütün yazdıklarımı çöpe attığım gün benliğimin en büyük zaferi olacak bu. Ve artık benliğim olan bütün yazdıklarımın da en büyük zaferi. Ölümsüzlük isteğini sadece vasat yazarlar duyar. Gerçek manada dört büyük yazar var, Gogol-Dosto-Kafka ve Camus, hiçbirinde ölümsüzlük isteği yoktu, gerçek zaferin ölüm olduğunu biliyorlardı, her manada ölüm.

1/3 Yine Tecrübe Üzerine

İnsan kendisiyle alakalı temel şeylerin farkına ya bir çırpıda varır ya da asla varamaz. En uzun yolu ya bir sıçrayışta kat eder ya da en kısa yolun çevresinde dönüp dolaşmaya mahkûm olur. Kadim kuşakların miras bıraktığı en büyük yalan tecrübedir. Tecrübe bir önyargı birikimidir sadece ve her zaman yanlış yolu gösterir. Ve insan en çok kendisi hakkında önyargılı hükümlere varmaya yatkındır. Bir labirentte beş dakika dönüp dolaşan fare 120 yaşındaki bilgeden çok daha fazla tecrübe sahibidir. Konu tecrübe oldu mu insanın kendisine yöneltebileceği tek soru var, o da kimin kollarında ölmek istediği. On iki yıldır her sabah başımı yastığa koyduğumda bunu soruyorum kendime. Şemsiyemi evde unuttum.

1/4 Arabası Bile Vardı Coşkun'un

Gecenin köründe, yerler buz tutmuş, hava ayaz, arife gecesi, on iki yıl önce, niye çıktıysam dışarı, Ulus'un arka sokaklarında sallana tökezleye yürüyordum, Sakarya'ya gitseydim bari, geçmişti. Karşıdan gelen üç beş adam, sırtlarında kocaman siyah poşetlerle, hızlı adımlarla ama yere sağlam basarak, beni görmeden, ok gibi geçtiler yanımdan. Seyyar satıcılar, bayram namazına yetişecekler, camilerin duvarına açacaklar tezgâhlarını. Helikopterleri var uçacak, komandoları var yerde sürünüp ateş edecek, örümcek adamları var düz duvara tırmanacak, bebekleri var konuşacak. Hepsi pilli, çoluk çocuk, torun torba bayramda boynu bükük kalmasın diye, üç liraya, beş liraya. Peşlerinden bakıyorum, tıngırtılarını bile duyuyorum oyuncaklarının, oynamış kadar oldum, kafam dönüyor, nereye gideyim. En sonunda Anafartalar Karakolu'nun çapraz sokağında, iç tarafta, yıkık dökük bir yer buldum. Pavyon mu, birahane mi belli değil, bir soba kurmuşlar ortaya, masayı çekmişler yanına, başında üç adam, rakı içiyor, biri ihtiyar. Başlarını kaldırıp bana baktılar.

"Afiyet olsun," dedim. Cevap vermediler, başlarını salladılar, ihtiyar olan, "Hoş geldin delikanlı," dedi sonunda. Bir garson çıktı tezgâhın arkasından, siyah ceket, içinde uzun yaka kazak, değişmez, asla değişmez Ulus'ta. Elimi sıkı, "Hoş geldin ağbicum," dedi. Buz tutmuş camın kenarına oturttu. Tepemde soba borusu, ısıtmıyor. Bir bira söyledim, "Fıçı yok," dedi. "Şişe var." "Fark etmez," dedim. Gitti, kapının

yanındaki kasadan tombul Efes çıkardı, beze sildi, açtı, tozlu bir bardakla beraber önüme koydu, bir de salatalık turşusu getirdi kayık tabakta, ne alakaysa, her yerin kendine göre bir âdeti var, teşekkür ettim.

Sobanın yanındaki adamlardan genç olanı, cılız, sarı benizli, hafif kambur, "Öyle işte Şevket Baba," dedi ihtiyara. Şevket Baba güngörmüş bir edayla başını salladı. Öbür adam, iri kıyım, kalın enseli, belli ki az konuşuyor, önüne bakıyor hep, "Öyle," dedi. Ne öyle?

"Adam arabalı müdür," dedi sarı benizli. "Gazinodan çıkarken arabaya baktım, dökülen Murat mı Şahin mi ne, amına kodumun bebesine bak, ama suç bende, anam avradım olsun bende, amına kodumun bebesine genişten yapıştır orada iki tane, sen nerenin müdürüsün la de. Neyse bindik gidiyoruz, anam avradım olsun gidiyoruz, bu da arkada. Orada mısın?"

"Oradayım," dedi az konuşan.

"Amına kodumun bebesi kaşınıyor," diye devam etti ilki. "Bir şey diyecek yutkunuyor, en sonunda siz gazinocusunuz, dedi. Eee, dedim. Karı da satarsınız şimdi, dedi, bize de ayarla. Haaaaaa dedim, öyle mi, yolda bol döndüm iki tane çaktım, anam avradım olsun yolda bol döndüm çaktım, arabadan indirdim. Aha sonra bunla çorbacıya gittik. Bu da esrar çıkardı."

Az konuşan ilk defa başını kaldırdı, "Yok ağbi," dedi.

"Siktir lan," diye susturdu onu ilki. "Bunu da masadan kovdum.

On dakika sonra polis geldi, gasp şikayeti. Döndük yine Anafartalar'a.

Adamın cebinden 1400 lira çıktı. Benim cebimde 80 var. Bundan

da 35 çıktı. Şenol komiserim dedim, kim kimi gasp etmiş,

bizi bilirsin, patronlarımızı bilirsin, müdürlerimizi bilirsin,

bugüne kadar öyle bir vukuatımız mı olmuş. Yok

diyor adam, beni yol kenarında dövdüler, 1000 lira

mı gasp ettiler. La amına kodumun bebesi dedim,

1000 liranı gasp etsek bu cebinden çıkan 1400 ne.

Onu niye koduk da almadık. Bu 1400 iç cebimdeydi,

bulamadılar dedi. 1000 lirayı saklamışlardır dedi. Şenol

komiser bana döndü, sen konuşma İrfan dedi, böyle

kaş yaptı çaktırmadan, merak etme babında başını eğdi.

Avukat nezaretinde ifadenizi verirsiniz yarın savcıya dedi.

Aldılar bizi nezarete. Adamı gönderdiler. Ertesi gün savcıya verdik ifadeyi, akşama doğru bıraktılar. Patron iki yüz lira verdi. Gittik bunla bir ufak söyledik. Bir ufak daha, iki karı çağırdık, bir ufak daha. 20 liralık gaz koyduk Kartal'a, doğru Kırkkale'ye gazinoya. Sanki Ankara'da gazino yokmuş gibi."

Kapı açıldı, kazanmış saçları kenarlardan yara bere içinde, sarsak adımlı biri girdi içeri, montunun omuzlarını silkeledi. Kar yağmaya başlamış, haberim yok. Sobaya yöneldi sarsak adımlı. "Geçmiş olsun Coşkun," dedi İrfan. Cevap vermedi, sadece baktı şöyle üstünkörü, sobanın önünde ellerini ovuşturdu. Onu öyle görünce ihtiyar da kalın paltosunu yokladı, yakalarını çekti. İrfan, gözlerini Coşkun'dan ayırmamıştı, "Kaç gün oldu çikalı," diye sordu. Coşkun gözlerini hafif aralık duran kömür sobasındaki kohlara dikmişti, "On beş," dedi yarım ağır.

"Gel otur bir şey iç."

"Yok, olayı da kafa iyiyken yaptım zaten."

"Biliyoruz, duyduk."

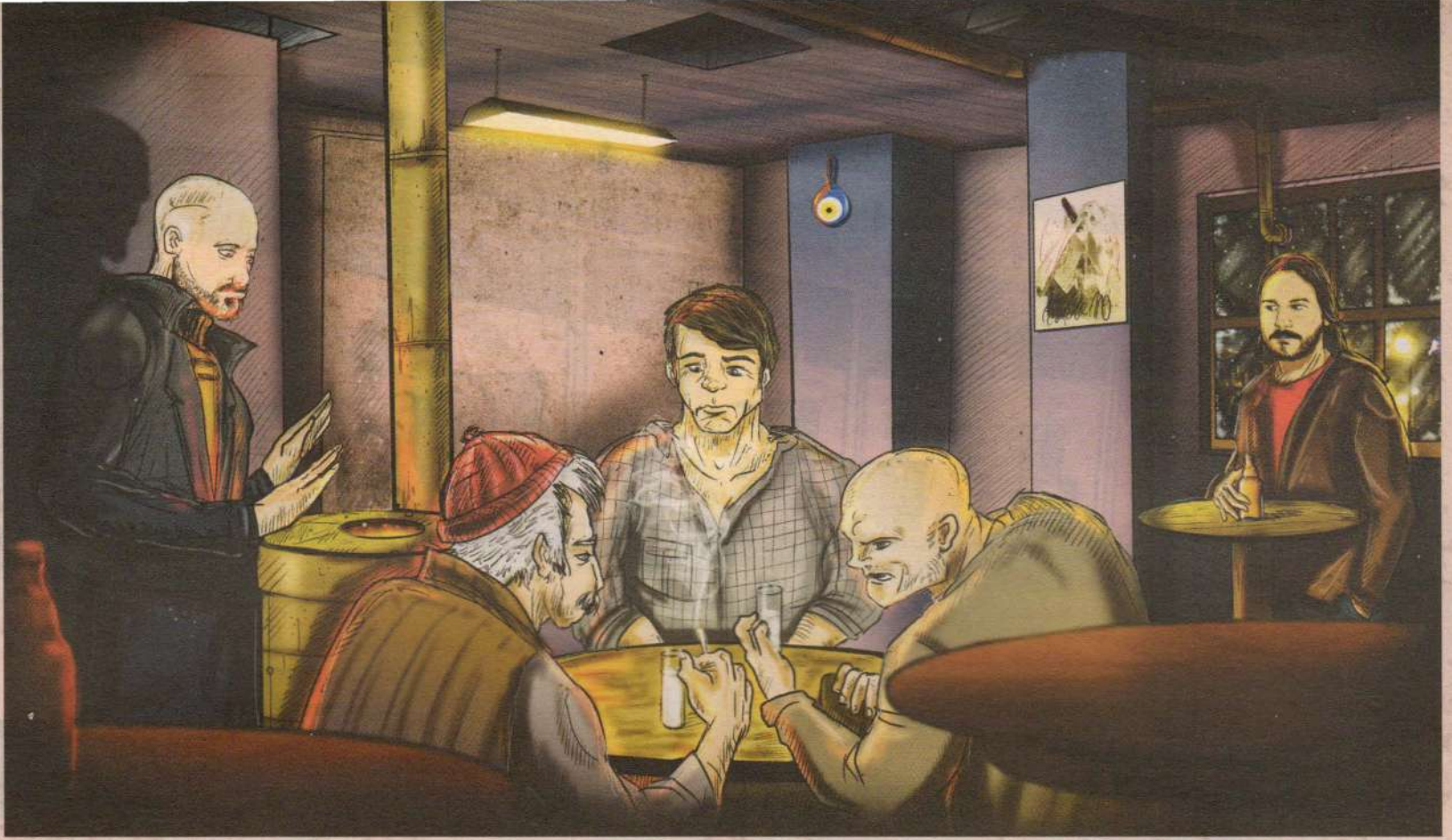
Coşkun masaya döndü, "İki lira var mı?" diye sordu İrfan'a.

"Bak şimdi Coşkun," dedi İrfan. "Bizim arkadaşlık felsefemizde böyle bir şey yok, ayıp ediyorsun. Yakışıyor mu sana?"

Coşkun gözlerini çok konuşandan ayırmıyordu. Sobada bir kıvılcım çaktı. İhtiyar cebinden beş lira çıkardı, Coşkun'a uzattı. Coşkun parayı aldı, kapiya doğru yürüdü.

"Ayıp ediyorsun Coşkun, ayıp ediyorsun," diye bağırdı arkasından

**Konu
tecrübe oldu mu
insanın kendisine
yöneltebileceği
tek soru var,
o da kimin
kollarında ölmek
istediği.**

İrfan. Coşkun ona döndü, bir eli kapı kolunda, dişlerini sıkmış, burnundan soluyordu. Garson geldi, koluna girdi, "Hadi Coşkun hadi," dedi, açtı kapıyı gönderdi.

Coşkun sarsıla sarsıla ilerledi, pencerenin ötesinde adım adım karlara karıştı, o beyaz karanlıkta yitip gitti. İrfan, sanki Coşkun gitmemiş gibi bağırıp çağırmaya devam ediyordu. Kulaklarını tıkadım. Coşkun'un arkasından baktım öyle, geçip gidecek on iki yılı o zamandan görüyormuş gibi baktım, benim geleceğimde kayboluyordu sanki Coşkun. Yitip gidiyordu beyaz karanlıkta, pek çok insan gibi, geçip gitmişti işte o da, arkasından koşsam, "Coşkun," desem. "Kardeşim desem. Bugünler de geçer desem, bugünler de geçmez desem. Ulan desem ben de bıktım bu İrfanlardan desem. Ben de girdim çıktım desem, benim de sabıkam var desem, Kepez E Tipi'nde yattım çıktım Antalya'da, ben de olayı kafam iyiyken yaptım desem. Yalan değil, valla yalan değil ama nasıl anlatsam. Rezil rüsva oldum desem. En büyük rezaletler işte böyle çıkar desem, bir ateşin korlarına bakarken çıkar en büyük rezaletler. Sarılacak bir çift kol ararken ama yokken çıkar." Nasıl anlatsam. Nereden başlasam. Coşkun görünmez oldu.

İrfan'ın masaya inen yumruğuyla irkildim, "Sen bu hâllere düşecek adam mıydın?" diye bağırıyordu hâlâ Coşkun'un ardından. Çeksem arka cebimden emaneti şimdi dedim, sıksem şu İrfan'ın adaletini, 22 yaşındayım lan desem, biraz da senin için yatarım, vaktim bol. Ama yarın bayram. Yine rezalet, yine annemin gözyaşları, yine bu çocuğu bir yere mi kapatsak, yine bu çocuğu komşunun kızıyla mı evlendirsek, yine hani yazar olacaktın, ne bu hâllerin. Götüm de yemedi, vururlar bunlar beni dedim. Onların mekânı, İrfan bir bok yiyemese bile yanındaki iri kıyım ona dokunanı boğazlar, keser kanını içer. O yüzden gezdiriyor yanında zaten.

Gözlerimi beyaz karanlığa diktim, İrfan'ı dinledim, "Eskiden masaya oturup kons söyleyen adamdın," dedi Coşkun'a. "Bizim arkadaşlık felsefemizde böyle bir şey var mı?"

Elinin içiyle dört beş sefer sertçe vurdu yine masaya, bardaklar oynadı, birbirine çarpıp şingırdadı. "Biz de yolsuz kaldık ama arkadaşımızın masasına oturduk, her zaman oturduk!"

İhtiyar, bardağını aldı, genizden gelen tok sesiyle, "Büyük konuşma," dedi.

"Büyük konuşmuyoruz Şevket Baba. Arkadaşımız o bizim, doğru yola sevk etmeye çalışıyoruz. Ben bunu az mı işe sokma gayreti içine girdim. Gel benim yanımda çalış dedim, benim yanımda yediremiyorsan açık söyle, gel burada çalış dedim. Buranın sahipleri de arkadaşım, müdürleri de arkadaşım. Senin bu âlemde iyi kötü bir çevren var dedim. Arabası bile vardı bu Coşkun'un eskiden."

"Tazeleyeyim mi?"

Garsona baktım, "Tazele," dedim. Çakmağın gazı dibine gelmişti, beş sefer çaktım, tam yandığında garson geldi çakmağını tuttu. Onun ateşinden yaktım. Birayı koydu masaya, boş bardağı aldı, "Eyvallah," dedim. Mekânın önünden karşı sokağa inen hafif eğimli yokuşa döndüm yine. Kar karşıdan vuruyordu rüzgârla karışık, pencerede birikiyordu taneleri, süzülüyordu, yapıştığı yerde donuyordu, tipiye de çevirebilirdi. Bu yokuşun ortasında tekerlenip kapaklanmak da vardı şimdi.

Sobanın başındakiler sessizleşmişti. İrfan sussa öyle sessiz oturacaklardı demek. Bir an başım önüme düştü, toparladım. İki bira daha içer kendime gelirim dedim. Dipleddim ikinci birayı. Üçüncüyü söyledim, biranın yarısından garson bana döndü, hafif yüksek perdeden, "Kapatıyoruz ağbicum," dedi. "Yarın bayram."

Şevket Baba kadehini kaldırdı, "Hadi vurun," dedi. "Vurun da gidelim."

1/5 Hayranlık

Hayranlık da bir muhafazakârlık biçimidir. Aynı şekilde genel insan avanaklığının da bir tezahürüdür hayranlık. Birini önce göklere çıkarıp sonra da yerin dibine batırmanın hazzıyla beslenir bütün hayranlıklar. Hayranlık duygusundan ve hayranlardan uzak duran, insanlıktan uzaklaşmış sahici insan, önünü görmeyecek kadar körleşmiş insan. O ne göklere çıkarılabilir ne de yerin dibine batırılabilir. Çok şükür ki rehberi yok kendi karanlığından başka.

1/6 Sis Perdesi

Bir sis perdesinin arkasında milyonlarca insanın gözyaşı ve öfkesi var. Bu sis perdesi dağıldığında onlar gözyaşı ve öfke olmayacaklar artık. Şiddet olacaklar. Kolektif gözyaşlarının şiddeti, en keskin, önüne geçilemez şiddet.

1/7 Eski Bir Alışkanlık

Yüksek pencerenin tozlu pervazında, dikkörtgen saksıların içinde cılız menekşeler, solmaya yatırılmış. Sesini yükseltmeden, acelesiz konuşuyor. Belki biraz kısık, biraz da bitkin bir ses, ama sakinliği ta uzaktan işitilebilir, duymasını bilen kulaklar için, ufukta görünmeyen trenlerin tarih olmuş çuf çuflarından sonra, o mekanik takırtıların yoğunluğunda, kompartımanın köşesinde başını cama yaslayıp uyumaya çalışan ihtiyarın yarı sağır kulaklarında çınlayabilir.

Heyecanımı gizlemeye çalışmıyorum artık. Tam arkasından takım elbiseli bir adam geçti, o kadar acelesi vardı ki paltosunu bile çıkarken zor giydi. Avukattır, yoksa o elindeki ortasından çıtırtılı dikkörtgen siyah deri çantanın başka ne anlamı olabilir.

**Bir ateşin
korlarına
bakarken çıkar
en büyük rezaletler.
Sarılacak bir çift
kol ararken ama
yokken çıkar."**

"Bunlar o kadar güzel sözler ki inanmaya korkuyorum," dedi. Gözlerine baktım, derin mavi, bazen berrak, bazen buğulu. Alnına düşen saç tellerinin üzerinden arka çaprazındaki diğer büyük pencereye baktım, köşesi çatlamış. Tozların arasında ince, kavisli bir çizgi uzanıyor, belki bir sarhoş vurdu kafasını tuvalete kalkarken, belki de şaşkın bir martının işi, yıllar evvel olmuş bu hadise, çok açık. Böyle eski pencerelerin güneş geçirmez büyük tozlu camları, yıllar önceki çatlakları da onarıyordur herhalde kendi kendine, kapatıyordu.

"Mucizelere kimse inanmıyor artık," demiştim sadece. "Ne tuhaf şey deyip geçiyoruz. Somut, basit, sıradan bir açıklama yetiyor, kafa patlatmadan rahatlıyoruz."

Elimdeki rakı bardağını sallarken sarhoş zannetmişti beni, yüzüme dikkatle bakınca çok da sarhoş olmadığını anladı. Rakı bir an başıma vurmuştu o kadar, sonra toparlamıştım. Konuşmasını pek sevmiyor, dinlemek daha cazip geliyor ona. Kadınlar daha fazla konuşmuyor muydu, öyle hesaplamamış mıydı İsviçreli bilim insanları, yanlış örneklem mi aldılar, neredeyiz biz, ne desem, ne etsem, nereye baksam, masanın sallanan ayağına bir peçete kıvrıyorum, geçmez, yine de geçmez o çatlak. Ne camdaki ne içimdeki.

"Ben mucizelerden korkmam," dedim. "Çok küçük bir hatanın neden olduğu büyük ahenksizlikler korkutur beni. Bu yüzden büyük açıklamalar yapmak zorunda kalmak korkutur."

Güldü, "Falcılara da inanmaz mısınız?" diye sordu.

"Ne demek," dedim. "Tam aksine, herkesten çok inanırım. Ben de soğuk rakı bardaklarındaki buğuların falcısıyım."

Kadehleri kaldırıp vurduk, tuttuk öyle biraz, baktık içlerine, buğuların arkasında gözlerimiz. O kıvılcım birazdan çakacak, ufuktaki tren tam raydan çıktığı anda. Şimdi yine gözlerimi kapasam, güneşe karşı, o sıcak akşamüstünde olduğu gibi, kıpkırmızı olsa her şey ama güneşin sarı yuvarlağı, her şeye rağmen tam ortada dursa, gözlerimi oradan ayırdığımda bile.

"Ne olacak sonumuz? Onu söyle o zaman," dedi. Canım sıkıldı, bir sigara yaktım, dışarı baktım, kar serpiştirmeye başlamıştı hafiften.

"Sonumuz bir şey olmayacak," dedim. "Üzgün ve kararsız olacağız yine böyle. Hava çoktan kararmışken yine gar lokantasında olacağız. Beklediğimiz bir tren de olmayacak yine, sadece eski bir alışkanlık, sadece, o yüzden burada olacağız."

Saçlarının kenarından iki siyah tel toka çıkardı, masaya koydu, ayırdı telleri, düz hâle getirene kadar açtı. Garın önüne çıktık, "Yürüyelim mi biraz, açılırız," dedi. "Açılırız," dedim.

Adliye'nin önünden geçerken Dil Tarih'e döndüm yüzümü. Merdivenlere, üzerinde fakültenin adı yazan kemerli giriş, yüksek siyah kapılara, camlara, geceleyin kapalı gözleri andıran pencerelere baktım. Sıhhiye Köprüsü'nün

altında son otobüsleri bekleyen yorgun, sabırsız, üşümüş insanlar. Bir kadın çocuğunu elinden tutmuş durakta, gözlerini karşıya dikmiş, öyle ifadesiz bakıyor, gözleri donmuş, havadan daha soğuk, çok daha soğuk, çok daha acı. Bu kadın kim, o çocuk niye hâlâ dışarıda. Konuşmak için çok geç. Her sesin havanda dövülmüş gibi yankılandığı Sıhhiye Köprüsü'nün altında, bilhassa çok geç. Durakların yanından yürürken, önünden yürürken solgun yüzlü insanların, karşılarından yürürken kar tanelerinin ve yanıp sönen trafik lambalarının, konuşmak zor, çok zor.

Bulvarda, dört yol ağzında, sırtını metro girişine yaslayıp ayaklarını öne uzatmış kederli bir ayyaş. Ayaklarının üstünden atlardım, "İyi geceler," dedim. Elini sallayıp anlamsız bir şeyler mırıldandı.

Güvenpark'ta ayrıldık, son otobüsün önünde, güldük birbirimize. Bir davet, nereye, niçin? Eski bir alışkanlık der geçerim. "Kardeşim hasta," dedi, sormuşum gibi. "Yarın sabah doktora götüreceğim."

"Geçmiş olsun," dedim. "Neyi var?"

"Bronşit."

"Küçük kardeşler bronşitten ölmez," dedim. "Endişelenmene gerek yok."

Güldü, gülüyor, hep gülüyor, kaç sene geçti hâlâ gülüyor içimde bir yerlerde. Otobüsün merdiven basamaklarında durmuşken de dönüp güldü yine.

Otobüsün kalkmasını beklemeden geri döndüm, mecbur, adımlarımı hızlandırdım, son metroya yetişmek için. Tam merdivenlerin ortasında kepenkler kapanmaya başladı, arkamdan bir adam koşarak indi, iki büklüm geçti kapanan kepenklerin altından. Ben öyle bekledim, otomatik kepenk önümde ağır ağır kapandı.

Hayır, eğilmeyeceğim. Ağır ağır geri çıktım merdivenleri, keşke otobüsün gidişini seyretseydim.

Bulvarın köşesinde bir sigara yaktım. Kederli ayyaş yerinde yok, bir çöpçü süpürgeyle dürtmüştür ya da bir polis. Belki de belalı birilerini sarmıştır başına. Sakarya'ya yürüdüm, tanımadık bir birahane aradım. Tanımadık bir yer lazım bana, tanımadık birileri, kaldıysa eğer. Kalır, her zaman bir yer vardır, buldum, fıçı bira söyledim keçişakallı garsona, "Fıstık?" dedi, "Yok," dedim.

Bir yudum aldım, bardağın buğusunda gezdirdim parmaklarımı. İki kişi yoldan koşarak geçti, nereye koştuklarına bakarken arkalarından iki üç kişi daha koştu. İçeride iki adam var, aynı masada, onlar da hesabı ödedi, kalkmaya hazırlandılar, kalktılar. "Afiyet olsun delikanlı," dediler giderken. "Eyvallah," dedim. Arkamdan bir ses duydum. O mu? Değil. Bronşit olmuş. Bronşit? Ne tuhaf bir hastalık ismi. Garson girişteki masalardan birinin sandalyesini ters çevirmiş, ses ondan. Dönüp garsona baktım. "Kapatıyoruz," dedi.

Başımı öne arkaya salladım, yavaşça, benim için bütün kepenkler o an kapanmış gibi.

**Durakların
yanından yürürken,
önünden yürürken
solgun yüzlü insanların,
karşısından yürürken
kar tanelerinin ve
yanıp sönen trafik
lambalarının,
konuşmak zor,
çok zor.**

Hemingway boğa güreşi

Hemingway ihtiras

Hemingway nokta

Hemingway savaşın alçaklığı

Hemingway viski

Hemingway gerçekliğin ruhu

Hemingway toplumsal bunalım

Hemingway kurşun

Hemingway Mutluluklar için sabredin

Hemingway malûmun karanlığı

Hemingway güzelse benim olmalı

Hemingway eylem

Hemingway gemici düğümü

Hemingway Yapamazsam yaşayamam

Hemingway ufka dalar

Hemingway ihtişamın rezaleti

Hemingway Güneş de Doğar

Dostoyevski rulet

Dostoyevski itiraf

Dostoyevski virgül

Dostoyevski cinnetin yüceliği

Dostoyevski votka

Dostoyevski ruhun gerçekliği

Dostoyevski bireysel kasvet

Dostoyevski darağacı

Dostoyevski Mutlulukları affedin

Dostoyevski karanlığın malumâtı

Dostoyevski güzelse bi' sorun olmalı

Dostoyevski söylem

Dostoyevski kördüğüm

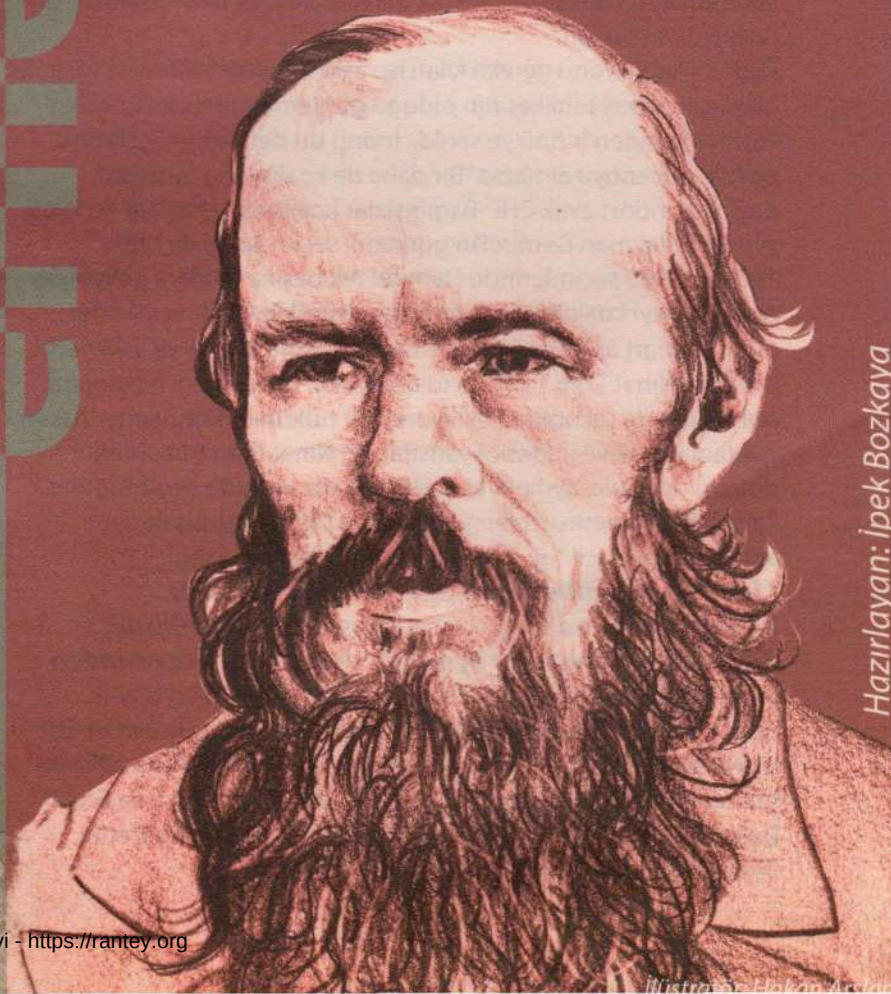
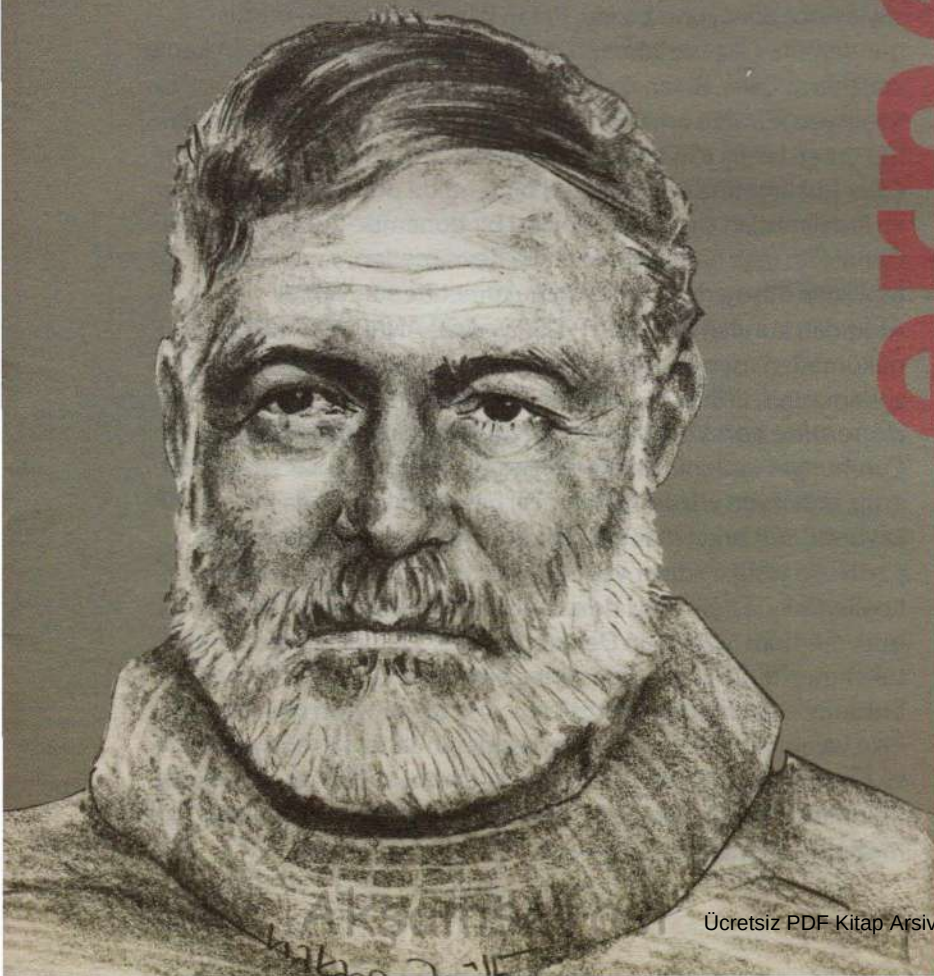
Dostoyevski Yaşasam da yapamam

Dostoyevski karanlığa bakar

Dostoyevski rezaletin ihtişamı

Dostoyevski Beyaz Geceler

ernest vs. fyodor

gayrılarının

aynılaşması

Koalisyonlarla ilgili belki de en veciz cümleyi siyasetin en duayen ismi, merhum Süleyman Demirel etmişti. “Demokraside çareler tükenmez”di.

Bugün 10 yaşında AKP iktidarıyla siyasete akli erenler, 23 yaşında “koalisyon” kavramı ile tanışıyor. 23 yaşında Gezi’de farklı inanç, görüş, köken ve kimliğe sahip olanların dünyasını, devasa koalisyonunu kuranlar iş siyasete gelince “Acaba ne menem bir şeydir ki?” diye kaygıya kapılıyor. Siyaset erbabının pazarlık ve ikbal hevesi, demokrasinin bu yeni enstrümanı ile tanışanlar için soru işaretleri oluşturuyor.

Oysa bu ülkede sadece son 55 yılda tam 13 tane koalisyon hükümeti kurulmuş, demokrasi tıkrında devam edegelmisti. Sıkıntılar yok muydu? Vardı. Krizler yaşanmadı mı? Yaşandı. Ama bu ülkenin zıt kutupları da benzemezleri de aynıları da gayrılar da koalisyon kurdu. Cuntaların hakim olduğu 8 yıl dışındaki 60 yıllık demokrasi tarihinin 21 yılı yani üçte biri koalisyon ile geçti. İlk koalisyon 27 Mayıs cuntası sonrası zanlı ile fail olduğu iddia edilen yani iki zıt kutbu temsil eden Menderes çizgisindeki Adalet Partisi ile İsmet İnönü’nün CHP’si arasında kuruldu. Meclis’te şimdi olduğu gibi dört parti vardı. Askerler rejimin oturmadığını düşündükleri için kıldan tüyden sebeplerle yeniden iktidarı ele geçirme hevesindeydi. Yani rejim tehlikede idi ve İsmet İnönü o günlerde “Ben herkesle çalışırım” diyerek aslında uzlaşma sanatını değil, rejimi kurtarma misyonunu üstlenmişti. Koalisyon kuruldu ve ömrü yedi ay sürdü.

Ardından kurulan CHP ve yine Demokrat Parti çizgisindeki YTP arasındaki koalisyon da aslında askerlerin zoruyla kurulmuştu. Zira koalisyon kurma görevi verilen İnönü sadece iki hafta sonra görevi iade etmek için cumhurbaşkanına gittiğinde, askerlerin “Bunlar yönetmiyor, biz dönelim” havasına girdiğini öğrendiğinde apar topar hükümeti kurdu. Zor zamanlardı. Askerlerin darbe hevesi Demokles’in kılıcı gibi siyasetin üzerindeydi. Talat Aydemir ve arkadaşlarının iki darbe girişimi daha atlatılmış, demokrasi bir türlü rayına girememişti.

Üçüncü koalisyonu gerekli kılan ise askerler değil, Kıbrıs’ta yaşanan olaylardı. Savaş tehlikesinin olduğu günlerde hükümsüz kalan Türkiye yeniden İnönü’ye sarıldı. İnönü bu defa restini çekmişti. Eğer ki güvenoyu almazsa “Bir daha da koalisyona girmem” deyince ondört aylık CHP-Bağımsızlar koalisyonu başladı ve 1965 yılında Süleyman Demirel’in görkemli seçim zaferi ile bitti.

1965 ve 1969 seçimlerinde Demirel tek başına iktidara geliyordu. Ancak ülkeyi koalisyon pazarlıklarına sürükleyen yine askerler oldu. 12 Mart askeri darbesi ile Demirel istifa ediyor ve askerlerin isteğiyle Nihat Erim CHP ve Adalet Partisi’nden aldığı bakanlara onbir tane de teknokratı ekleyerek bir hükümet kuruyordu. Askeri cuntanın istek ve iradesini yansıtan iki Nihat Erim hükümeti döneminde sola, aydınlara, işçilere ve söz ve ifade özgürlüğüne karşı balyoz operasyonları yapılıyor ve Deniz Gezmiş ile arkadaşlarının asıldığı o meşum günler yaşanıyor.

“1970’lerin alamet-i farikası ne?” diye sorsalar, kestirmeden koalisyonlar ve çatışmalar diyebilirdik.

Askerlerin, kimyası ile oynadığı demokrasi şirazesinden çıkmıştı. 1973 seçimlerinden sonra ülke tarihinin en büyük uzlaşmalarından biri yaşandı. Cumhuriyetin bekçisi Ecevit’in CHP’si, İslamı siyasallaştıran Erbakan’ın Milli Selamet Partisi ile koalisyon hükümeti kurdu. Ancak Kıbrıs Harekatı ile yelkenleri şişen Ecevit’i baltalayan MSP’liler genel af ve Ecevit’in Finlandiya ziyaretini imzalamayarak engelleyince koalisyon bozuldu.

Sırada ülke tarihinin en kanlı dönemine hükümet edecek olan Milliyetçi Cephe hükümetleri vardı. Demirel başkanlığında MHP ve MSP ile Turhan Feyzioğlu’nun renksiz partisi CGP bu koalisyonun aktörleriydi. Sağcı, milliyetçi ve İslamcı kadrolaşmanın devlette galebe çaldığı bu dönemde sola dair bütün mevziler, okullar, sokaklar, sendikalar, öğretmenler, işçiler, memurlar büyük bir saldırı altındaydı. Demirel kurulan iki Milliyetçi Cephe koalisyonunun hedefini komünizm tehlikesini bertaraf etmek olarak açıklıyordu.

Bu koalisyon hükümetlerinin mızıkçısı Erbakan’dı. Kimi zaman koalisyonu kerhen desteklediğini söylüyor, kimi zaman da “kadayıfın altı kızarıncı” vazgeçeceğini ilan ediyordu.

Nihayetinde Demirel bir azınlık hükümeti kurdu ve MHP ile MSP dışarıdan destekledi.

Kadayıfı ocaktan alan yine askerlerdi. 12 Eylül askeri darbesi ile demokrasi bir kez daha kesintiye uğradı. ANAP tarafından iki kez tek başına kazanılan seçimlere noktayı yine Demirel koyacaktı. 1991 seçimlerinde ülke yeniden koalisyonlar dönemini yaşamaya başladı. Demirel el bile sıkışmadığı sosyal demokrat kadrolarla koalisyon kurdu. DYP-SHP koalisyon hükümeti ülke için bir umuttu. Bu umut giderek azalarak Demirel’in Çankaya’ya çıkması sonrası Tansu Çiller başkanlığında SHP’li Karayalçın ile devam etti.

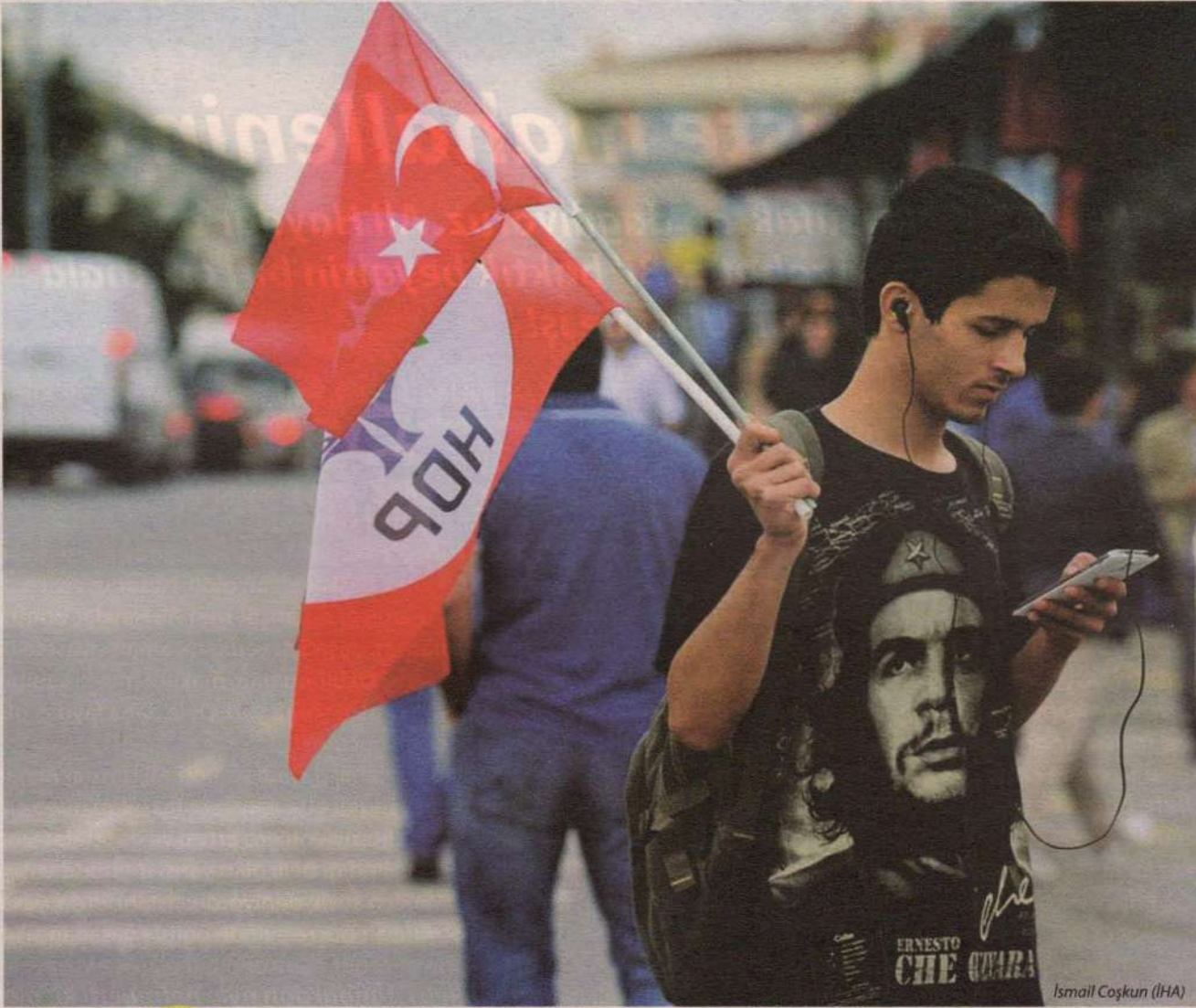
Ancak bu koalisyonları bitiren ise 1994 ekonomik krizi oldu.

Ülkenin o güne kadar yaşadığı en ağır ekonomik kriz sonrası seçmen iktidardaki partileri cezalandırınca Erbakan’ın Refah Partisi ülkenin birinci partisi oluverdi. Acaba kiminle koalisyon kuracaktı? Çiller, Erbakan ve Refah Partisi’ni “PKK’dan bile tehlikeli, rejim için tehlikeli” ilan etti. İkinci olasılık Mesut Yılmaz’ın ANAP’ıydı. Yılmaz da irticai partiyle koalisyon kurulmayacağını söyleyince zor oyunu bozdu. Refah Partisi tarafından meclis gündemine Çiller ve Yılmaz’a dair dosyalar gelip Yüce Divan kapısı aralanınca Çiller, Refah ile koalisyona “evet” dedi.

Koalisyon kuruldu ama rejimin vasileri yine ortaya çıktı. Askerler hükümeti laiklik için tehlikeli bulmuştu. 28 Şubat süreci Erbakan-Çiller hükümetine dönük askeri bir tehdide dönüştü. Askerler her an kışkıllardan çıkabilirdi. Böylesi bir dönemde Cumhurbaşkanı Demirel’in usta hamleleri ile araba devrilmeden, yani rejim tehlikeye düşmeden koalisyon hükümetine son verildi.

Ardından kurulan ANAP-DTP-DSP ve DSP-ANAP-MHP koalisyon hükümetleri aslında “Aman rejim bir daha tehlikeye düşmesin” zorlamasının ürünüydü. **Ancak Türkiye’nin koalisyonlar dönemine son veren asker değil yine ekonomik krizdi.**

Cumhuriyet tarihinin en ağır ekonomik krizinde dolar yüzde 150 artıp, enflasyon yüzde 149 olunca, bir milyondan fazla insan işini kaybetti. 800 şirket iflas etti. Bu defa seçmen iktidarda olan üç partiyi de tasfiye ediyor ve AKP’yi tek başına iktidara getiriyordu. Koalisyonlarla ilgili belki de en veciz cümleyi siyasetin en duayen ismi, merhum Süleyman Demirel etmişti. “Demokraside çareler tükenmez”di. Zira demokrasi bir uzlaşma sanatıydı. Birbirinden bütünüyle farklı dünya görüşleri, inanç ve inanışları olan partiler ülke yararına bir araya gelebilir, seçmenin sandığa yansıyan irade ve beklentisi yanıtlanabilirdi. Peki ya olmazsa? Türkiye demokrasi tarihinde, seçmenin iradesini hiçe sayan partiler için sabık partiler mezarlığında daha çok yer vardı.

Ismail Coşkun (İHA)

Can Dünder

#herşeydenbiraznesli

Seçim zor be abi...

Çünkü biz, "Her şeyden biraz" nesliyiz.

Mesela duyuyoruz, bizden önceki nesil sofraya oturur, yemek yer, sonra çalışır, akşam televizyon seyrederek, arada telefonla konuşmuş.

Biz bilgisayar ekranı başında çalışırken, kupada çorbamızı içiyor, bir yandan sevgilimizle skype'laşırken bir yandan televizyona göz atıyoruz.

Fark bu...

Diyeceksin ki, kızla konuşurken çorbanın tadını alabiliyor musun, televizyona bakarken bilgisayarda okuduğundan bir şey anlıyor musun, helada bile Facebook sayfana göz atmadan yorulmuyor musun?

Cevabım:

Hayır, yorulmuyorum.

Tersine bunlar olmadığında sıkıntıdan patlıyorum.

"Tek meşgale", bana/bize göre değil.

Helada bile...

"Açık büfe jenerasyonu"yuz biz abi...

"Günün menüsü"yle yetinmeyiz. O, aşçının dayatmasıdır.

Biz ortalıkta ne varsa onunla tabağı tıka basa doldurur, sırasıyla tadına bakarız.

Manita işlerinde de böyledir bu... Tek eşle geçinemeyiz. O, ailenin kuşatmasıdır. Biz, ortamda kim varsa deneme yanılmayla karara varırız.

Oy mu vereceğiz; ideolojik karar vermeyiz. O, mahallenin baskısıdır. Bakarız ortama, en elverişli kimse ona atarız. Bu sene buna, seneye öbürüne... Duruma göre...

Mesela duyuyoruz; eskiden pikaba bir albüm koyar, akşamca dinlermiş babamgiller... Taş olsa çatlar. Biz, her albümden biraz bir şeyler bulur, kaydederiz. Gün boyu kulaklıktan dinleriz.

"Tek kanal izlerdik" diye anlatıyorlar, inanamıyorum. Uzaktan kumanda, bizim özgürlük meşalemiz. O ışın tabancamızı parmaklaya parmaklaya 8 kanalı bir arada izleriz.

Tek gazete okurlarmış eskiler; biz o site senin bu site benim gezerek bilgileniriz

-demiyim de haberlere göz gezdiririz;

Derine dalmak eskilerin işiymiş, biz sörf severiz.

Açgözlülük mü?

"İştah" demek daha doğru...

Evinin, mahallesinin, şehrinin sınırlarını aşamamış kuşakların dünyasından, Arjantin'de tanımadığı biriyle satranç oynarken, Singapur'uyla tavla attığımız bir evrene geçtik.

Biraz hızlı oldu, kabul; hazırlıksız yakalandık. Ama gördüğümüz her şeyi alma, tatma, kullanma iştahıyla donandık.

Seçenekler sınırsızdı; imkanlar dar... Alamasak da, her şeyden biraz hayal ettik.

Şöyle ortaya karışık bir dünyamız oldu.

Bak misal ben:

Che'yi seviyorum; çok okumadım, ama yakışıklı çocuk, destekliyorum. Şarkısı var, "Komandante" diye... Kulağımda onu dinliyorum. Sonra Rock'a geçiyorum.

HDP iyi parti... Güzel şeyler söylüyor, destekliyorum. Ama milli bayrağımla seviyorum, onu her şeyin üstünde tutuyorum.

Partileri de kendime benzettim. Hepsini her şeyden biraz vaat ediyor. Ben hepsine biraz hak veriyorum.

Seçimde kararım kesin:

Hepsine basacağım damgayı...

Hepsi kazansın; ben hepsinden biraz faydalanacağım.

Emrah Polat

böyleydi işte mahallenin delisi

Bi' gün kavga bitti, ufaktan dağılıyoruz. Ali Haydar'a yakalanmamışız ya rahatız. Bi' baktık beygirin biri dörtnala üzerimize doğru geliyor. Ulan ne iş!

Nerdeyiz? Ankara'da, Seyran'da Kızıltoprak mahallesindeyiz. Geçmiş zaman, e bizde elektrik çok, spor olsun diye, aşağı mahallenin bebeleriyle "kavga alırdık". Niye? La öyle işte. Meydanda karşılaşır, dalaşır, ağız burun dağıtır, yarı deli yarı akıllı Ali Haydar'a yakalanmazsak eğer, huzur içinde evlere dağılıverirdik. Be hey gavlat, madem kavga edilmesini sevmiyon, bizi niye dövüyön? O ne güç kardeşim; hani deli gücü derler ya, yok yok! Bence onun adı, Ali Haydar gücü. **12 Eylül'de yüz elli gün işkence gördüğü, sonra da kafayı sıyırdığı rivayet edilirdi. Ama ne sıyırma: Bazen, mağrur bir komutan edasıyla mahalle kahvesine girer, masalar arasında gezinir, sandalyelerden birinin üzerine çıkıp işaret parmağını sallayarak millete bağırıverirdi: "Çinliler var ya Çinliler, gelecek alayınızı sikecek. Benden söylemesi!"**

Nerde kalmıştım? Ha kavga. "Onar kişi dövüştü," derdik misal. Böyle anlaşırdık aşağı mahalleyle. Tepede, pazar günü saat üçte, çıplak dövüş. Yani elbiselerin var da sopa, minçika (biz mumçuka derdik afedersiniz), hortum, muşta namına bi' şey yok. İşte, mahallenin adı, o kavgalar sebebiyle Kızıltoprak'a çıktı. Konduların apartmanlarca yutulmadığı, gecekonduyla apartmanların iç içe geçtiği vakitleri diyorum. Ne toprağı kızıl olduğundan, ne de -o zamanlar- çok politize olduğundan aldı bu adı. Çünkü o kavgalar neticesinde her santimi kanla sulandı mahallenin.

Vay arkadaş, hakaten öyle!

Abilerden biri gelir, "Beyler, aşağı mahalleyle yirmilik kavga aldım, yarın üçte herkes tepede olsun!" derdi. Sıkıysa gitme. Yirmilik kavga almış! Ulan, bakkaldan yetmişlik mi alıyorsun? Kavga lan bu! Mahalle baskısı deniyor ya, işte o baskının kralını yaşadım kardeşim ben!

Diyelim kavga bitti, çat çat kafa göz, e dağılma vakti geldi. Olmaaaz! Bi' de Ali Haydar hakikati var. Yakalanırsan sikilirsin. Küçük büyük dinlemez, yirmi kişinin arasına dalıverir. Parça pinçik olursun. E biz de zamanla şöyle bi' tedbir bulduk: Kavga sırasında bi' kişi erkete duruyor, Ali Haydar'ı görünce ıslığı basıp kalabalığı çil yavrusu gibi dağıtıyordu. Manzarayı çaktı tabii seninki. Kimseyi yakalayamıyor, delirecek; zaten deli de edebiyat yapıyorum işte.

Bi' gün kavga bitti, ufaktan dağılıyoruz. Ali Haydar'a yakalanmamışız ya rahatız. Bi' baktık beygirin biri dörtnala üzerimize doğru geliyor. Ulan ne iş! Atın üstünde pardösülü bi' adam. Ha siktir, Ali Haydar! Atı nerden buldun sen? Herifçioğlu, "Allah Allah!" nidalarıyla tepenin arka tarafındaki düzlükten yarıdınca kaçmaya başladık. E ne oldu? Birilerini yakalayıp fena patakladı. Atı nereden bulduğunu sonradan öğrendik: Kızıltoprak'a arada bi' tuzcu gelirdi. At arabasına kiloluk Billur Tuz'ları yükler, üç beş satardı. O da manyağın tekiydi ya, neyse. Öğlen kestireceği tutmuş, arabadan ayırdığı atı yayılmaya bırakmış. Kendi de ayakkabısını yastık yapıp ağacın duldasına kıvrılıvermiş. Ali Haydar bu, affeder mi! Ulan iyi hoş da nerden öğrendin Halis Karataş gibi ata binmeyi be kardeşim!

Ne diyodum? O hengamede Sinan'ı da yakalamıştı ama onun kulağını çekmekle yetindi. Ortaokulda siyasi dergi

satmaktan disiplin cezası alan Sinan'ı severdi. Kimbilir, belki de mahallenin en zeki bebesindeki "cevher" ona kendi mazisini hatırlatıyordu. Koruyordu, kolluyordu. Mahalle gitgide politize olmaya başladığında bizimkini kenara çekip vıt vıt nasihatler veriyordu.

Sinan, Hukuk Fakültesi'ni kazandığında kimse şaşırmadı, kısa sürede dernek başkanı filan oldu. Naturası civa olduğundan yerinde duramıyor oğlan. Bi' gün Ali Haydar bunu yanına çekti: "Sinan'ım, daşağını yediğim, aman siyasete bulaşma goçum!" dedi. "Okulunu bitir, makam mevki sahibi ol, ne yapacaksın ondan sonra yap. Öyle daha faydalı olursun halkına, di mi goçum?"

Sinan cin gibi tabii; dayadı şerbeti Ali Haydar'ın nabzına, sonra da edeceğine etti: İkinci sınıfın bitiminde sırı kadem basıverdi. Türlü söylentiler... Ertesi yıl gazeteler Sinan'ın kimliğinden alındığı belli olan yarısı mühürlü vesikalığı bastılar. Mealen şöyle deniyordu: "İstanbul'da, yasadışı sol bir örgüte ait hücre evinde polislerle yaşanan silahlı çatışmada bi' örgüt mensubu ölü olarak ele geçirildi." **Mahalleli İstanbul'dan öyle nefret etti ki, olayın üzerinden yirmi küsur yıl geçmiştir, o kadar yani, bugün dahi hiç kimse çocuğunu İstanbul'a okumaya göndermez. Hesabı şaşmayacaksın bu dünyada.**

Neyse, Sinan'ın cenazesi mahalleye geldiğinde artık Allah'ın niyeti neyse, deli gibi yağmur yağdırdı. Tabut, uzunca bi' kortej oluşturan bebe, bebeliğin omzunda, "Sinan'lar ölmez, Sinan'lar ölmez!" sloganıyla Cebeci Mezarlığı'na doğru ilerlerken birden Ali Haydar belirdi. Her yanı balçık olmuş yolu sünnetli çocuk adımlarıyla çiğneyerek kortejin önüne kadar geldi. Slogan atan kalabalığa döndü.

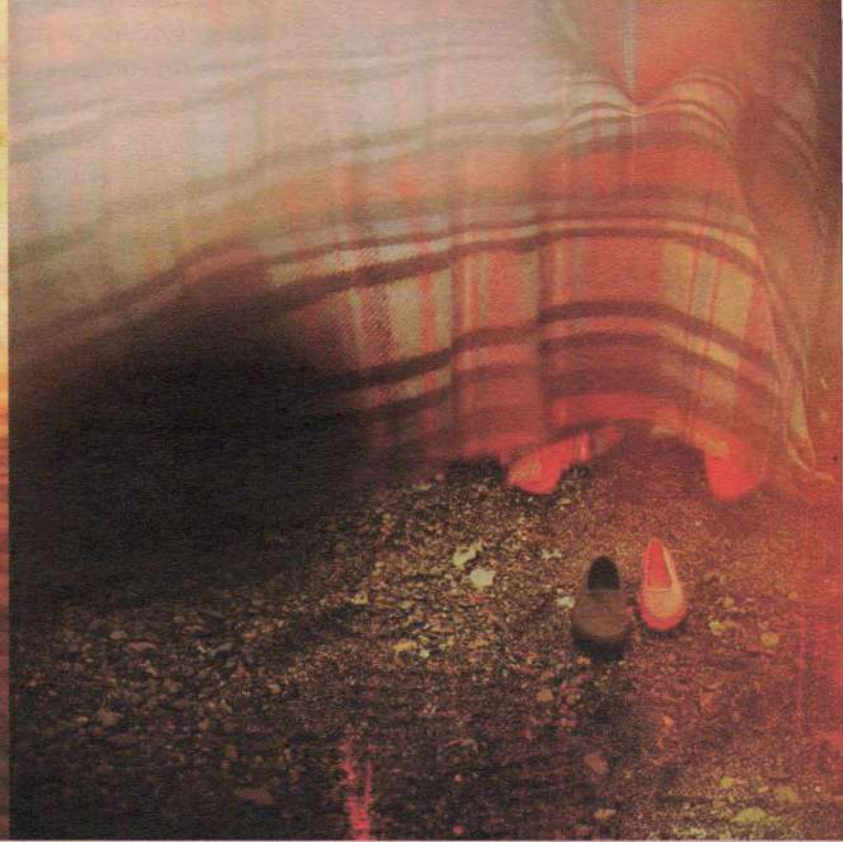
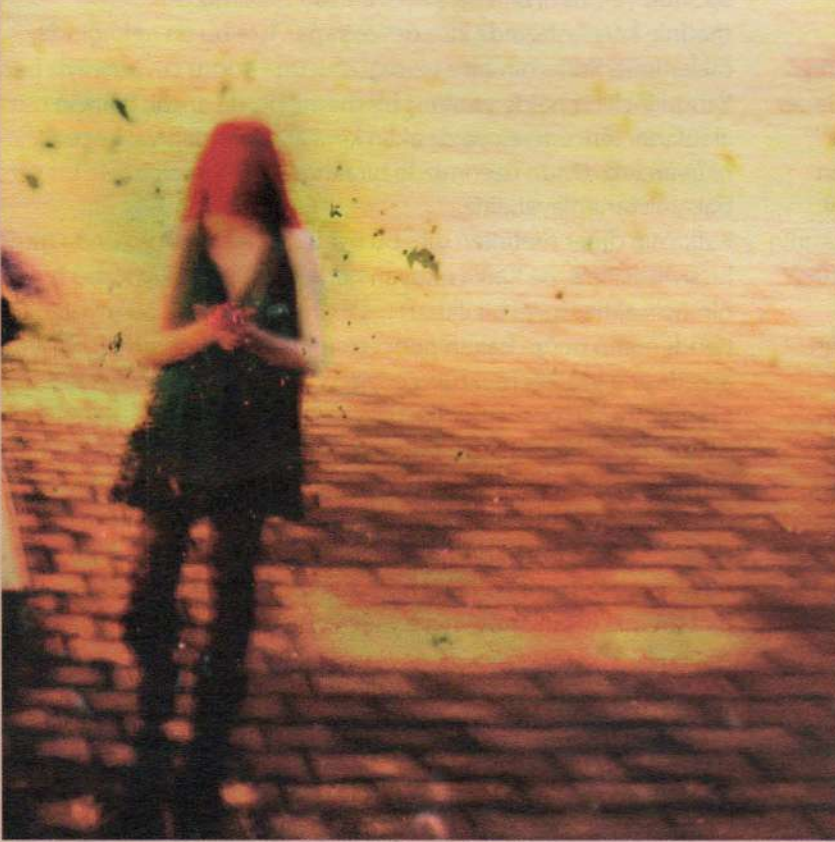
Millet sus pus tabii, aval aval bakıyor; Ali Haydar bu, sağı solu belli olmaz. Gülsen gülünecek yer değil. Derken, eliyle hayasını tutup yukarı kaldırdı: "Sikimi ölmez, öldü işte, öldü de gömüyorsunuz işte!"

Umay Umay

dua,lara kivam tutana kadar

sen kelime hanesi düşük o sokakta, anası babası olan bi yetimsin
alnına talihsizce isabet eden o kurşundan
daha hızlı koşamamış bi çocuksun.
asla anlaşılmayacak o kader belirliyor hikayeni.
eve dönüş yolunu tekrar bulana kadar çocuk kalacaksın.
seni kalbi olmayan insanlar hatırlamayacak.
kayıt dışı olman biraz da bundan.

kendini senin anan, baban sayan birileri kavuruyor helvanı.
helvan dualarla kivam tutana kadar dönüyor tencerede kaşık.
**hiç akıllarına getirmemişlerdi senin daha doğar doğmaz
bu sokakta bir kurban olduğunu.**

çünkü bu kabulleniş kendi hayatlarına cinneti sokardı.
sofrada bölünen ekmeğin acizliğini örten bi gururla;
aç, kör, sağır ama dimdik duruyoruz diyeceklerdi.
**yumrukla kırılan soğan nimete saygı ve öfkeyle
dağılacaktı masaya.**

uygunsuz bi hayat içinde en insan olmanın onuru bu denilecekti.
gardını almış bu mağdur mağlubiyetini görebiliyor musun?
sana bunu yutturdular.
bu hapı almanı söylediler.
her şey bi ücret karşılığındaydı üstelik.
su yoksa tükürüğünle yut dediler.
boğazına takılsa da o gideceği yeri bilir.
sen bi çocuktun.

sıcak poğaça için yolunu uçuruma doğru yürüyebilirdin
daha ucuz olduğu için.
ya da yolun kenarındaki yavru kedileri sevmek için.
her şey her zaman aynı dengede kalacak gibiydi.
ve ölümsüz gibiydi hayat.

**şimdi senin sesini arındırıp sokağın sessizliğinden,
şimdi senin sessizliğini uyandırıp sokağın gürültüsünden
adını kararlılıkla bastılar oy pusulasına.**

aşk ve öfkenin, korku ve hüznün şarkısını
bir kerede söyleyen anlar oldu.
o anlar çoğaldı. Nereye gideceğini bilen bir ses çizildi.
sen küçük ve pencereleri nefesle buğulanan o evde doğdun
perdeleri soğuk hava dalgalı ve bulanıktı.
ufku görebilmek sarkmak demekti.
riskti yeşilin tonu. bu ruhun rengiydi.
herkesin ortak yanılgısı, herkesin ortak kimsesizliği. yokluktan
başka hiçbir şeye evrilmeyen, küstah, cesur
ya da şuursuz bi şey.
kaybın telafi umudu yükseliyor. vayy-ayyy.
yeni çimenler ekiliyor parklara, gezi yolları yapılıyor.
ama kuşku,, sokağın ana damarlarında kuşku hala dolanıyor.
arada fazla hızlı nefes alanlara toksit atıyor.
yetim çocuklar büyüyor şarkılarla.
ölmeyenler bugün büyüyor.

Meltem Gürle

yargı

Bu devran böyle devam edecektir. Babalar ve oğullar hep aynı lanetle ilerleyecektir. Babalar, kendileri ölürken onlar yaşayacak olduğu için, oğullarına karşı her zaman öfke dolu olacaklardır.

Kafka, *Yargı* adlı kısa öyküsünü, 22 Eylül 1912 gecesini bir oturuşta yazmıştır. Bu ilk eserini ortaya çıkardığında, 30 yaşına yaklaşmakta olan bir adamdır ve hayatının önemli bir aşamasına geldiğini hissetmektedir. Çalıştığı sigorta şirketinden ayrılmış, Berlin'de yaşayan Felice Bauer ile nişanlanmış, babasıyla zaten hep muhalefetli olan ilişkisi iyice gerginleşmiştir.

Bir yazar olarak macerasının ilk adımı olan bu öyküyü yarattığı gecenin sabahında günlüğüne şöyle yazar:

"Bu öyküyü, yani 'Yargı'yı, 22'yi 23'e bağlayan gece, saat 10 ile sabah 6 arasında bir oturuşta yazdım. Bittiğinde bacaklarımı masanın altından çıkarmakta zorlandım; hareketsiz oturmaktan kaskatı olmuşlardı.

Öykünün önümde ortaya çıkmasını izlerken hissettiğim o korkulu gerginlik ve sevinç... Sanki suyun üzerinde yürüyormuşum gibi...

Her şeyin söylenebileceğine, her şey için, en garip tahayyüller için bile, onları var etmek ve söndürmek için bekleyen

bir ateş olduğuna dair o his... Yazmak ancak böyle mümkün olabilir, ancak böyle bir uyumla, ruhun ve bedeninin böyle tümüyle açılmasıyla..."

Kafka bu öyküyle beraber edebiyatın alanının önünde sınırsız bir şekilde açıldığını görmüş, "her şeyin söylenebileceğini" fark etmiştir. Bu baş döndürücü derinliğin karşısında hissettiği ürküntüye rağmen ayakta kalabilmesine ve o derinliğe bakarak söz söylemeye devam etmesine büyük bir hayranlık duyarım. Böyle bir farkındalığın kendisi de, bu farkındalığa rağmen (ya da onun sayesinde) yazabiliyor olmak da akıl almaz gelir bana.

Ama Kafka herhangi bir yazar değildir zaten. Aslına bakarsanız, kendinden başka kimseye benzemez. İşin ilginç tarafı, kendisi de bunun farkındadır. Kariyerinin ilk önemli eseri olacak *Yargı'yı* yazdığı dönemde bile yaptığı işin eşsizliğini hissetmiştir.

Daha sonra bu eseri, hayatının "en başarılı ve mükemmel yaratılarından biri" olarak görecektir ve bunu "yarı-bilinçli" bir halde yazdığını söyleyecektir.

Tam da bu nedenle, bu öyküyü zihnin alışageldiğimiz yöntemleriyle bütünüyle kavramak mümkün değildir. Neden-sonuç ilişkisine dayalı

bir olay örgüsü, benzerlik ve farklılıklar üzerinden tanımlanmış karakterler, ya

da sabit ve tutarlı bir bakış açısı arayan zihnimiz bu metinle karşılaştığında kısa devre yapar. İşte bu an geldiğinde, dikkatimizi Kafka'nın bize verdiği ipucuna doğru çevirmeliyiz bence: Yarı-bilinçli bir halde yazılmış bir metni, biz de ancak bilincin bazı alanlarını terk ederek ya da aklın kimi araçlarından vazgeçerek okuyabiliriz. Onun üzerimizde bıraktığı etkiyi ancak böyle bir yerden bakarak tanımlayabiliriz.

Kafka'nın diğer metinleri gibi bu öykü de, her şeyin yolunda gittiği hissiyle açılır. Ama Kafka okuyan herkes gayet iyi bilir ki, bu his kalıcı olmayacaktır. Güzel bir ilkbahar sabahıdır. Genç bir adam olan Georg Bendemann nehre bakan penceresinin önünde oturmuş, Rusya'daki arkadaşına yazdığı mektubu gözden geçirmektedir. Biraz tedirgindir aslında. Çünkü görüşmedikleri birkaç sene içinde, Georg babasının işyerini devralıp başarılı bir işadamı olarak ticaret hayatına atılmışken, Rusya'daki arkadaşı onun kadar başarılı olamamış, hatta bayağı perişan bir hale düşmüştür. İnsan başarısız birine ne yazabilir ki, diye düşünür Georg. Ama yine de sonunda hem kendi başarılarından söz eder hem de nispet edercesine Frieda Brandenfild adında iyi aileden gelen genç bir hanımla nişanlandığını ve yakında evleneceğini müjdeler.

Öykü buraya kadar pek de şaşırtıcı olmayan bir düzlemde ilerler. Ancak Georg bir süre sonra elinde mektupla babasının odasına gidecek ve bu noktadan sonra her şey şirazesinden çıkacaktır. Georg babasından akıl almaya gelmiştir ama yaşlı adamı karanlık bir odada terk edilmiş ve yarı bunamış bir halde otururken bulur. Sahne ilerledikçe, Georg'un babasına duyduğu saygıyı karışık hayranlık yavaş yavaş acımaya dönüştür. Ardından ikisi arasındaki gerilim iyice yükselir. Sonunda bu düşkün yaşlı adam son bir çabayla ayağa kalkar ve Georg'un ihanetini ilan eder. Georg yalancının tekidir. Aileye yakışmayan düşük ahlaklı bir kadınla ilişki kurmuş, annesinin üzüntüden ölmesine sebebiyet vermiş ve de en önemlisi babasının işini birtakım dalaverelerle elinden almıştır. Rusya'daki arkadaşı ise bütün bunların farkındadır, çünkü baba ona "gerçeği" çoktan yazmıştır. "Bir eliyle senin açılmamış mektuplarını buruşturup atarken, öteki eliyle benim ona yazdıklarımı okuyor," der babası ona. Böylece olayların tek tanığı, yani kimliğini tam olarak kestiremediğimiz bu "öteki" kişi, öykünün kilit noktası haline gelir. Onun değerlendirmesi, belki de onun kimliğinde okuyucunun/ izleyicinin yargısı, öykünün sonucunu belirleyecektir.

Rusya'daki arkadaşın kimliğinde okuyucuyu da yanına almış olan baba artık son yargıyı dile getirmeye hazırdır. "Üstümü örtmek istiyorsun hayırsız çocuğum, ama henüz örtülmüş değilim," diyerek niyetini açık etmiştir zaten. Yerime geçmek ve beni öldürmek istiyorsun ama bak ben hala hayattayım demek ister bununla. Bunu söyledikten sonra, eski günlerinden kalma bir ihtişamla yatağında dikilir ve geceliğinin eteklerini bir kral gibi savurarak, "Seni şimdi suda boğularak ölmeye mahkum ediyorum," der. Öykünün başından beri izlediğimiz gerginlik sona ermiş, nihai yargı ilan edilmiştir. Bunun üzerine Georg odadan fırlayarak çıkar ve öykünün başında gördüğümüz nehrin üzerindeki köprüye doğru koşar.

"Köprü'nün korkuluklarına aç bir adamın yemeğe saldırışı gibi atıldı. Gençliğinde anne ve babasına gurur veren o jimnastikçinin edasıyla sıçrayıp kendini öteki tarafa fırlattı. Gitgide azalan bir güçle korkuluğa asılırken, düşüşünün yaratacağı sesi örtecek bir aracın köprü'nün

Çiğdem Canım Yayan

Franz Kafka - Milena'ya Mektuplar

Birhan Keskin - Eski Avluda

Aziz Nesin - Boşuna

üzerinden geçmesini bekledi. 'Sevgili anne ve babacığım! Ne olursa olsun, sizi hep çok sevdim,' dedi yavaşça bir sesle. Sonra kendini aşağıya bıraktı.

O sırada köprü'nün üzerinde sonu gelmez bir trafik akıp gidiyordu." Gerçeği söylemek gerekirse, Yargı darbeleri matkap gibi bir etki bırakır üzerimizde. Okudukça büyüyen, sonraları hatırladıkça artan, bizi yeniden ve yeniden sarsan bir etkidir bu. Hikayenin hangi kısmının bizi çarptığını söyleyemeyiz, karakterleri bütünüyle anlayamayız, olayları alıştığımız türden bir nedensellik içine yerleştiremeyiz, ama bu etkiyi hissederiz. Tartışılmaz bir biçimde oradadır. Sanki birisi hiç beklemediğimiz bir anda karnımıza bir yumruk atmıştır. O anda fark ederiz ki, bu yumruğun günün birinde geleceğini hep hissetmişizdir aslında. Ama yine de hiç gelmeyeceğine inanmak istemişizdir. Onu yok saymak istemişizdir.

Bu öyküyü derste anlattığım zaman, son satırlar okunduktan sonra sınıfta hep derin bir sessizlik olur. Neyi nereye koyacağını, nereden başlayıp değerlendireceğini bilememenin verdiği endişe bir yana, bu yumruğun yarattığı şaşkınlıktandır bu sessizlik. Herkes karnındaki ağrıyla baş etmeye çalışır. Onun için susarlar. Son satırlar okunduktan ve Georg babasının buyruğuyla kendini köprüden fırlattıktan sonra, sınıfta sadece köprü'nün altından akan trafiğin sesi duyulur. Kafka bizi bu sesle baş başa bırakmıştır. Varlığımıza aldırmanın dünyanın sesiyle.

Sanki birisi hiç beklemediğimiz bir anda karnımıza bir yumruk atmıştır. O anda fark ederiz ki, bu yumruğun günün birinde geleceğini hep hissetmişizdir aslında.

Bu öyküyü okuyunca çarpılırız, çünkü "yargı" bizi de bağlar. Oğluna ölümü işaret eden o parmak, bizi de gösterir. Babanın parmağı bir anlamda tanrısal bir parmağıdır. Can verenin can alma hakkına işaret eder. Bize bu dünyadaki sonluluğumuzu hatırlatır. Bir noktada şunu anlarız: Bu sonluluk, bize can veren şey (atamız, babamız) tarafından bir lanet olarak verilmiştir. Onun ölümlülüğünü devralmışızdır. O zaman

öyküde olduğu gibi, onunla birlikte (ya da onun yerine) bizim ölmemiz gerekir. Öldüğümüz babamızın ölümüdür. **O da kendi ölümlülüğünü babasından devralmıştır çünkü.**

Bir başka açıdan da, buradaki varlığımızın sebebi olan ve sadece bunun için bile bizi sevmesi gereken şeyin aslında bizden nefret ettiğini fark ederiz. Çünkü ona kendi ölümlülüğünü hatırlatırız. Her baba oğluna baktığında, kendi ölümünün işaretini görür. Oğul babanın dünyadaki yerini alır çünkü. Onun koltuğuna oturur, onun işini yapar, onun kıyafetine bürünür. Bu devamlılıkta baba için ürkütücü bir şey vardır. Dünya sen yokken de devam edecek diyen bir şeydir bu. Onun için bizi yaratan baba, sadece bizi ölümlülüğe mahkum eden değil, aynı zamanda ölümümüzü isteyendir.

Yargı'da Kafka'nın en büyük başarısı, bunun zamansızlığını okuyucuya hissettirmektir. Bu devran böyle devam edecektir. Babalar ve oğullar hep aynı lanetle ilerleyecektir. Babalar, kendileri ölürken onlar yaşayacak olduğu için, oğullarına karşı her zaman öfke dolu olacaklardır. Oğullar da, tamamen "babalaşmış" bu dünyada, hiçbir zaman karşılığını bulamayacak mektuplar yazacaklardır. "Sev beni," diyeceklerdir ona, "Gör beni, fark et beni." Dünya ise sonsuz bir hızla akan aldrışsız bir trafik olarak kalacaktır her zaman. Ne seslerini duyacak ne de söylediklerine kulak verecektir.

Bunun içindir ki, Yargı bir yumruk gibi patlar böğrümüzde. Onu yalnızca Georg'un hikayesi olarak okuyamayız. Kafka bu dünyadaki acınası varlığımızın kısa bir özetini yapmıştır bu öyküde. **Anne babalar, onlara can verdikleri andan itibaren, çocuklarının ölüm fermanını imzalar ve onları kendi varlıklarıyla lanetler. Bu hep aynı kalacak, varoluşun laneti nesilden nesile aktarılacaktır.** Sadece bunu söylemeye cesaret ettiği için bile eğilmeliyiz Kafka'nın önünde.

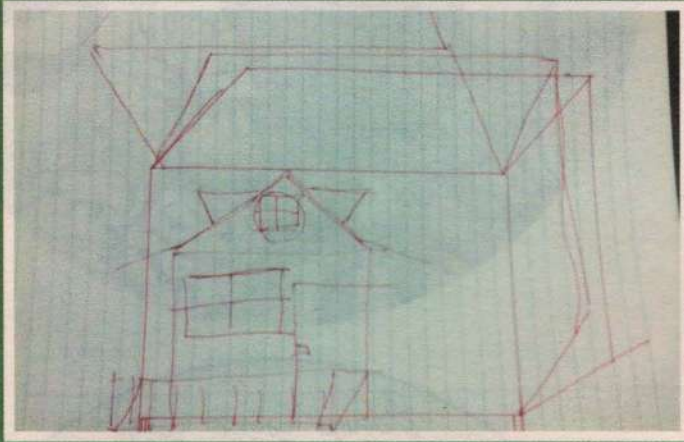
Aylin Balboa

ağaç ev

Yalnız benim bu narin yazar ellerim nasıl oldu da iki haftada inşaat kerestesine döndü aklım ermiyor. Artık kaaveye takılıyor, kalasla adam dövüyor ve uzun malbora içiyorum. At alayım mı size?

Can sıkıntısına iki motor taksam, şimdiye uzaya gitmiştim. Beni harekete geçiren bu cümle oldu. Aile evindeydim ve pencereden bahçeye doğru boş boş bakıyordum ki birden kafamda şimşekler çaktı. Çocukluğumdan beri hayalini kurduğum o muhteşem şey için muazzam uygunlukta bir yer vardı. Kopkocaman ve şepşefkatli iki ağaç. Ağaçların üstüne ne yapılır? Elbette ki ağaç ev! Koşarak balkona gittim ve bu harikulade fikrimi orada ince ince demlenen alkolik abime açtım. Gözleri kayak bir vaziyette "Yaparız be aabisi ayıbediyon" dedi. Onay verilmişti. Derhal projeyi çizip malzeme listesi çıkarmak gerekiyordu. Abim "Sen bana kâğıt kalem ver bak ne biçim de çiziyorum planı şimdi" dedi. Verdim. Ben de o esnada internet taramasına geçtim. Gördüğüm şeyler karşısında aklımı kaybedecektim. İnanılmaz güzellikte ağaç evler vardı. Her gördüğüm ev için ayrı tonda bir çığlık atıyor, ancak iki gözünü aynı noktaya odaklamakta güçlük çekerek çizim yapmaya çalışan abim dışında kimse tarafından ciddiye alınmıyordum. Halbuki ben kararlıydım. O evi n'olursa olsun yapacaktım! **Sabırsız yapım nedeniyle daha evin şekli şemali bile belli değilken dekorasyon fikirlerine kendimi kaptırmıştım ki abim "Bitti" deyip elindeki kâğıdı uzattı.** Allahın adını verdim bu ne? Bir de diyor ki "Kafamın içinde çok süper çizdim de kâğıtta niye böyle oldu anlamadım" diyor. İçeride yaktı kafayı.

Neyse ben düzgün bir proje çizdim, malzeme ve maliyet listesi çıkardık ve sabah kalkar kalkmaz işe koyulmak üzere anlaşıp yattık. Uyandığımda abim ortalarda görünmüyordu. Meğer gece ben yattıktan sonra da içmeye devam etmiş ve hala sızık vaziyetteymiş. Yanına gidip seri hareketlerle kendisini tekmeledim. Gözünü yarım açıp "Geldik mi?" dedi. "Yine mi çok içtin sen?" dedim. "Yok b'abisi, seksen yetmiş liralık filan işte" dedi. Ben bunun kafasından aşağı kahve döküp yüzünde soda şişesi kırdıktan sonra bi şekilde ayılttım. Bindik arabaya. "Benzin kalmamış karttan çeksene benzin ben çok seviyorum benzin" dedi. Dedim depoya hohla zaten bizi keresteciye kadar götürür. Öyle böyle gittik. O keresteci senin, bu nalbur benim derken toparladık getirdik malzemeyi.

Başlayabilmek için temel görevi görmesi adına demir bir profil yaptırmamız gerekiyordu ve yazık ki bu iş için Süleyman Usta'dan başkasını tanımiyorduk. Süleyman Usta tam bir öldüren çene. Tek saniyede üç uzun cümle kurabiliyor

ve anlattıkları zerrece ilgimi çekmiyor. **Ama ortaya bir iş çıkarmak istiyorsanız, bazı bedelleri ödemek zorundasınız dostlarım. Ben bu ev için Van Gogh gibi kulağımı kesecektim neredeyse.**

Ayaklarımı toprağa gömüp gövdeyi siper ederek kendimden demir profil yapma noktasına gelmişim ki Süleyman Usta işini bitirdi. Yeteri kadar yüksek olmuştu. Usta dedi ki alt katı da ahır yapsana dedi. Hee dedim, içine de at alayım. Şakasına söylemişim. Ama Süleyman Usta ciddiye alıp dört çekerli çenesiyle zamanında jokey kulübüne iş yaptığından, parasını alamadığı için kendisine at vermeyi teklif ettiklerinden, bakamayacağı için istemediğinden, sonra nasıl olduysa büyükbaş hayvanları kızıştırma zamanından, oğlunun nasıl da hayırsız oluşundan, olası koalisyon ihtimallerinden ve daha hatırımda kalmayan bir dünya şeyden bahsetmeye başladı. Bu konuşma nereye gidiyor derken hınzır bir ifadeyle "At alayım mı sana?" dedi. Usta dedim hayırlı akşamlar eline sağlık çok güzel oldu.

Ertesi gün ve sonraki günler ailecek çalışarak evi neredeyse bitirdik. Bakmayın abime böyle söyleniyorum ama ayı gibi çalıştı gerçekten de. Tinerini balisini eksik etmediğiniz süreç mesele çıkarmıyor. Şimdi o kadar ağır iş yapınca kasları çıktı tabii, diyor ki "Abisi" diyor, "kollarımı böyle komple dövme mi yaptırsam" diyor, "hani jakuzi savaşçıları gibi" diyor. Zihinsiz bir birey. Ama çok seviyorum.

Süleyman Usta gelip geçerken kamyonunu durdurup eve bakıyor ve her seferinde "At alayım mı sana?" diye bağıyor. Annem o ameliyatlı ve tontiş kafasıyla bahçeme çit yapıyor, saksılarıma kılıf örüyor. Ablam, yengem, yeğenlerim herkes bir işin ucundan tutmaya çalışıyor. Komşular çiçek fideleri taşıyor, ihtiyacım olabilecek malzemeleri getiriyor. **Şunu demeye çalışıyorum; güzel bir hayal kurduğunuzda, gerçekleşmesi için herkes elinden geleni yapıyor. Gerçekleştirdiğiniz bir hayalin içinden bakınca da, dünya epey güzel bir yer gibi görünüyor.**

Yalnız benim bu narin yazar ellerim nasıl oldu da iki haftada inşaat kerestesine döndü aklım ermiyor. Artık kaaveye takılıyor, kalasla adam dövüyor ve uzun malbora içiyorum. Namım Aylin Usta. Bana ona göre konuşacaksınız. At alayım mı size?

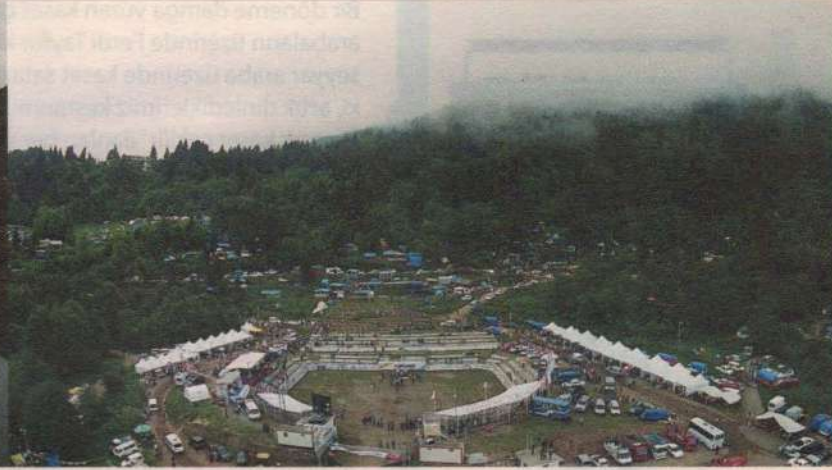
Coşkun Aral

kaf dağı'nın ardındaki boğalar, HES'ler ve kirlenen sular

İspanya, Güney Fransa ve bazı Latin Amerika ülkelerinde oldukça kanlı geçen geleneksel boğa güreşleri tepkilerle azaladursun, Artvin'de bu yıl 35'incisi düzenlenen Kafasör Festivali boğaların farklı güreşlerine sahne oldu. Hormon salgılarının doruğa çıktığı dönemde, sahiplerince özel bakılıp, beslenip güreşe hazırlanan boğalar, sırtını Çoruh Nehri'ne dayayan Artvin kentinin tepesindeki Kafasör Yaylası'nda kalabalık bir izleyici topluluğu önünde güreştiriliyor. Boynuzları olası kazalara karşı törpülenen boğalar arenada birbirlerini arena dışına çıkarmaya zorluyor. Boğaların güreşleri hakemler gözetiminde centilmence yapılırken gerçek kavga, gürültü boğa sahipleri ve taraftarlar arasında çıkıyor.

Doğu Karadeniz'in muhteşem doğası, ne yazık ki gözü dönmüş insanın maden çıkarma ve HES yapma hırsı ile yavaş yavaş yok ediliyor. Halkın öfkesine, tepkisine rağmen bu yok ediliş ne yazık ki bütün hızıyla devam ediyor.

Deriner Barajı'nın inşaatı ardından oluşan baraj gölünün bölge turizmine katkı sağlaması düşünülürken yanlış uygulamalar Marina olarak tanımlanan havzayı yüzen çöp adacıklarına dönüştürdü.

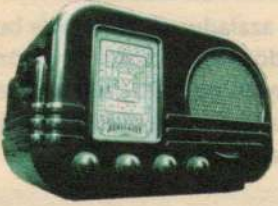
mutasyonik çalarlar

Önce gramofon ve radyo uğradı "mutasyona"... Ardından 90'lı yılların yıldızları kaset çalar ile Walkman. Teknolojik devrimden en son nasibini alan müzik çalarlar ise dijital dönemin starları Mp3 ve akıllı telefonlar oldu.

GRAMOFON

RADYO

KASET ÇALAR

WALKMAN

MP3 ÇALAR

AKILLI TELEFON

Geçmişten günümüze müzik çalarların tarihçesi üzerine çıktığımız yolculukta ilk durağımız müzik çalarların en hüzünlüsü olan gramofon. 90 kuşağının son yıllarda sıkça rastlanılan dönem dizilerinden, görüntüsüne ve sesine aşina olduğu gramofonun patenti Alman bilim adamı Emil Berliner tarafından alındı. 1887 yılında icat edilen gramofon, günümüz müzik çalarlarının büyük babasıdır. Verdiği nostaljik ve cızırtılı ses sayesinde 9 yaşındaki bebeyi bile geçmişe götürebilme gücüne sahiptir. Gramofon taşı bile hüzünlendirebilir. Koca kasası ve estetik görüntüsüyle hafızalara kazınan gramofon, taş plaklar üzerine kaydedilen sesleri özel iğnesi sayesinde titreşim sağlayarak kulağımızda çınlayan melodilerin oluşmasını sağlar. Gramofonun ileriki yıllarda evrime uğrayarak, elektrikle çalışacak türüne ise "pikap" denir.

Şimdilerde yüzlerce kanal ve frekansın bulunduğu radyo, dünyada ilk yayını 24 Aralık 1906'da Massachusetts eyaletinde bulunan National Electric Signalling Co.'ya ait 140 metre yüksekliğindeki radyo anteni aracılığıyla yaptı. İtalyan Guglielmo Marconi tarafından icat edilen radyo, Türkiye'de "zaman ayacı" görevini üstlenen aletlerin başında gelir. Uzun yıllar en önemli haber alma aracı olan radyolar, ülkemizde Kenan Evren'in 1980 darbesini duyurmasından, radyo tiyatrosuna kadar sayısız biçimde sembolleşen hatıralarla hafızalara kazındı. Ülkemizde ilk radyo yayını ise 6 Mayıs 1927'de başladı. Sirkeci Büyük Postane'de gerçekleştirilen yayın henüz kimsede radyo bulunmadığından her akşam posta binasının kapısının üzerine yerleştirilen hoparlör aracılığıyla duyuruluyordu. Bir dönem Türkiye'sinde neredeyse tüm evlerin demirbaşı haline gelen radyo, artık sadece bir araba aksesuarı olarak görülüyor. "Uzay gemisi bile alırken radyosu var mı?" diye soran insanlar artık evlerinde o kara kutuya yer vermiyor.

Bir döneme damga vuran kaset çalar, beraberinde koca bir sektörü de getirdi: Kasetçiler. Eminönü'nde seyyar arabaların üzerinde Ferdi Tayfur kaseti satan onlarca satıcı vardı. Hatta Ahmet Kaya müzik kariyerine Unkapanı'nda seyyar araba üzerinde kaset satarak başlamıştı! Milletçe o kadar fazla kaset dinlemiş ve sanatı öyle özümsemiştik ki, artık dinlediklerimiz kesmemiş, kayıt işine girmiştik. Kendi kasetini yapardı herkes. Yapamayan da yaptırdı. "Karışık kaset çekilir" ilanları her yerdeydi. Asker olmanın ilk şartı çarşı izninde bir kasetçiye girip "Abi bana bi'karışık doldursanıza" demekti. Özellikle 90'lı yıllarda ülkemizde "çalgın" satış rakamlarına ulaşan kaset satışlarında 3 milyonluk tirajıyla başı Sezen Aksu'nun "Hadi Gülümse"si çekiyor. Kaset çalarların "mucidi" olarak herhangi bir isim tarih sayfalarında geçmese de 1894 yılında Danimarkalı kaşif Valdemar Poulsen'in, sesi elektrik işaretlerine dönüştürerek manyetik bir ortamda saklamayı başarmasını kaset çalarların ortaya çıkmasındaki ilk adım olarak kabul edebiliriz.

Müziğin cebimize sığmaya başladığı zamanların ilk habercisiydi Walkman'ler. İnsanların gittikleri yere müziklerini de götürebilecekleri fikri herkesi büyülemişti. Toplu taşımada dinlediği metal müziğin gazına gelip, vokale eşlik eden nice koç yiğit dayak yedi bu yüzden. Derslerden çok müziğe merak salan gençler kurşun kalemelerini, geri sarma tuşu henüz olmayan Walkman'ler yüzünden kasetleri "ileri-geri" sarma çalışmalarında heba etti. Ama daha derenin altından çok sular akacak, Walkman'ler yerini çok daha fantastik aletlere bırakacaktı. Sony telefonlarında bir müzik yazılımı olarak bildiğimiz Walkman, aslında Sony firması tarafından 1979'da Japonya'da üretilen taşınabilir kaset çalarlara verilen isimdir. Prototipi ise 1978 yılında, Akio Morita'nın uzun uçak yolculuklarında rahatça opera dinlemek istediği için Nobutoshi Kihara tarafından tasarlanmıştır.

2000'li yılların ilk müjdecisiydi. 20 yıl önceki bilim kurgu filmlerinde her yerde uçan arabaları izleyenler tam da sinema sektöründen "Nerede ulan benim uçan arabam!?" diye hesap sormak üzereydi ki Mp3 çalarlar ortaya çıktı. Bu mucize buluş, teselliden öte bir büyük ikramiyeye oldu. Hem küçük, kolay taşınır yapısı, hem de içine yüzlerce şarkı alabilmesiyle, gönülleri fethetti. Bu minik ama işlevli aletleri, hemen her yolculukta gençleri yan koltukta oturan yaşlı teyzenin art arda yağan sorularından kurtardı. Akıllı telefonların aksine "Edirne-Kars arası bitmeyen şarjlarıyla" methiyelerin en güzelini yıllarca hak etti. Walkman nasıl 90'ların gözdesi ise, Mp3'ler de milenyum çocuklarının vazgeçilmezi oldu. Akıllı telefonların çoğalmasıyla git gide kullanımı azalmaya başlasa da uslu bir çocuk olduğunuz takdirde hala bir yerlerde irili ufaklı Mp3 çalarlar görebilmeniz mümkün.

Akıllı telefonlar, henüz bu kadar akıllı değilken en iyi yapabildikleri şey hem bir telefon olmanın yanı sıra, hem de bir müzik çalar yerine geçebilmeleriydi. Ayrıca interneti sayesinde "istediğin müziği anında dinleme" seçeneğiyle birçok Mp3 çalarların önüne geçiyordu. Başlarda "Çok fazla şarj tüketiyor" diye söylenecek de zaman geçtikçe hem telefon hem Mp3 taşıma işinin angaryasına çoğumuz yenik düştük. Yıllar geçtikçe yazılım teknolojisinde atılan dev adımlarla, biz kullanıcıları "aval aval" baktıran akıllı telefonların fendi, hayatımızdaki her şeyi olduğu gibi Mp3'leri de yendi. Bu arada Mp3 çalarların aksine şarjı Taksim-Beşiktaş ya da Karşıyaka-Bostanlı arası bile dayanmayan bu ince belli aletlerin sorununu Steve Jobs abimiz tam çözecekti ki aramızdan ayrıldı.

İsmail Saymaz

çürük ayı

Ben Bayram Ali'nin adını ilkin eski SSK Hastanesi'ne uzanan bir duvarda görmüştüm. Duvara, dev kırmızı harflerle ve boydan boya "**Bayram Ali'ler ölmez!**" diye yazılmıştı.

Oysa ben doğduktan yirmi gün sonra öldürülmüştü Bayram Ali. Aylardan "çürük"tü.

Yani, bizim İspir'in ay hesabına göre, temmuz...

Reşadiye Mahallesi'nde 1951'de doğan bu esmer çocuk, Karadeniz'de boğdurulan Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının Rize'ye gönderdiği son merhabaydı. İşte bu merhaba, Suphi'lere kıyıldıktan ve Suphi'nin eşi Meryem Hanım son nefesini eşrafın "zevk aleminde" verdikten otuz yıl sonra sahibine ulaşıyordu. Dünyanın bir ucundan, kimbilir, belki Küba'dan, belki Vietnam'dan suya bırakılmış, içinde, kula kulluk etmeye son verdirecek sırı taşıyan şişe, gün gelip Rize'nin kıyılarına vurduğunda, onu çakıl taşlarının arasında bulup çaylıklara ve çay fabrikalarına taşıyanlardan biri de, Bayram Ali Tatoğlu olmuştu.

Genç bir öğretmen adayıydı aslında. Ne var ki, atandığı şehirde kendisine aman verilmeyince şehre dönmüş ve Zihni Derin Çay Fabrikası'nda çay işçiliğine başlamıştı. O ve arkadaşları deryadaki hamsiler kadar hür olabilmenin hayalini kuruyor ve masmavi bir "kurtuluş"un heyecanını duyuyorlardı. En son, 1978'de şehir meydanında, Atatürk Heykeli'nin önünde kurulan kürsüden, çay üreticileri mitingi için toplanan halka şöyle sesleniyordu Bayram Ali: "**Neler deyip neler yapmadılar ki!**

Nereden başlayalım...

Daha dün Paris'te, Şikago'da yüzlerce binlerce işçinin katilleri, burjuvazinin efendileri; dişimizle, tırnağımızla, canımızla kazandıklarımızı gasp etmek için neler yapmadılar, neler...

12 Mart dediler; gencecik fidanları devirdiler.

İşçilere gözdağı verdiler.

Sizin önderlerinizi böyle katlediyoruz, size de aynısını uygulayabiliriz dediler."

Evet, tam da böyle dediler.

İspir'den getirilmiş genç bir katil, 31 Temmuz 1980 sabahında Bayram Ali'yi çay fabrikasına gitmek üzereyken pusuya düşürdü. Bayram Ali'nin gencecik bedeni, bir vakitler mahallenin çocuklarına futbol öğrettiği ilkokulun avlusuna yığıldı. Kan gölü, okulun avlusundan çaylıklara, üzüm, karayemiş ve mandalina ağaçlarına, takalara ve hamsi kasalarına yayıldı.

Çiftekavak Mahallesi'nden kederle ve öfkeyle yola çıkan kilometrelerce uzunluktaki cenaze korteji, önde Bayram Ali'nin fotoğrafı bulunduğu halde şehir merkezine vardığında, bütün Rize'yi kan tutmuştu. Bu şehir, belki Gazi Kemal'i bile bu kadar sevmemişti.

Çok değil iki buçuk ay sonra, takvimler 12 Eylül'ü gösterdiğinde, bir zamanlar Bayram Ali'nin adım adım dolaştığı çaylıklar artık asker çizmeleri çiğnemeye başladı. O'nun mezun olduğu Eğitim Enstitüsü, Bayram Ali'nin arkadaşlarının işkencehanesine dönüştü. Bu tezgahta, bir başka Bayram Ali'ye, öğretmen Ahmet Uzun'a kıyıldı. Rize'de boy vermiş iki karayemiş ağacı kökünden koparılmıştı. Ve belli ki bir daha boy vermeyeceklerdi.

Bayram Ali'nin adını duvarda gördüğüm zamanlarda, oyun oynamak için girdiğim viranede, tomar

halinde siyah-beyaz gazeteler bulmuştum. Üzerinde "Kurtuluş" yazan, zulalanmış gazetelerde, yumrukları sıkılı halde yürüyenlerin fotoğrafları vardı. Bayram Ali'nin arkadaşları gazetelerini zulalamış ve çekip gitmişlerdi. Gazete tomarını aldım, koynumda sakladım.

O sır şişesi artık bende idi.

Aylardan "çürük"tü.

Meral Işık

galata'da akşam oldu

Koşar adım yürüyordum Karaköy'den Galata'ya; şubat soğuğu üşütmüyordu beni...

15 günlük tatil ödülüydü benim burada bulunuşum. **Fakat birileri tatil yaparken, birileri de okul masraflarını karşılamak için Anadolu'nun yoksul bir ilinden İstanbul'a gelip çalışıyordu. Onlardan biriydi çocukluk arkadaşım Ahmet.** Tatil boyunca çalışacağı bu koca şehirde cebine koyacağı üç-beş kuruşla şehrine dönmeyi planlıyordu.

Galata Kulesi'ne vardığımda hem yorulmuş, hem ıslanmıştım. Durdum, ilk defa gördüğüm kuleyi bir güzel inceledim. Resepsiyona gidip burada çalışan arkadaşımı ziyarete geldiğimi söyledim. Birkaç dakika sonra Osmanlı kıyafeti içinde biri yanıma yaklaştı, "Canım kardeşim gelmiş" diye; Ahmet! Sarıldık birbirimize.

Bana kuleyi gezdirdi. İstanbul'u, Haliç'i, Süleymaniye'yi anlattı. Her yandan ayrı bir İstanbul seyrediyordum. Bir ara Ahmet, "Bizim edebiyat öğretmenini hatırlar mısın? Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 'Sana bir tepeden baktım aziz İstanbul' şiirini okurken ağladık. Biz de bu hocaya bir hal oluyor' derdik. Bak meğer bu seyrettiklerimizi Hüseyin Avni Hoca o şiiri okurken

yaşıyormuş, kulakları çınlıyordur," dedi. "Gerçekten hoca da, yüce Yakup Kadri de ne kadar haklılar. İstanbul'u sevmek ayrı bir şey," dedim.

Eve dönme vakti gelince Kabataş'tan vapura bindik, yağmur yerini kara bırakmıştı. Vapurun açık bölümüne oturduk. Yüzümüze kar taneleri çarparken çayla ısınmaya çalışıyorduk. Bir başıma ilk İstanbul keşfimi o gün tamamlamıştım.

Ahmet'le yol boyu ilkokuldayken çanak çömlek patladı oyunlarımızı, ettiğimiz kavgaları konuştuk. Eve vardığımızda "Nasil olsa on beş gün sonra okul açıldığında görüşeceğiz canım kardeşim" diyerek vedalaştı. Hızlı adımlarla gözden kayboldu.

Tatil bitti. Okul başladı ama Ahmet gelmedi.

Mektuplar yazıp uzun uzun İstanbul'u anlatıyordum. Çok para kazanıp öyle döneceğini, bunun için gündüz çalışıp, gece okula gittiğini yazıyordu. O koca şehirde yalnız başına yaşıyordu. Bir süre sonra hiç haber alamadık Ahmet'ten. Yıllar sonra İstanbul'a tayin oldum.

Ahmet'i hiç unutmamıştım.

Bir gün kalkıp yıllar önce gittiğim Galata'ya tekrar gittim. Yine bir arkadaşımı görmek istediğimi söyledim. Biraz sonra Müdür Bey geldi, Ahmet'i

sordum. "Ahmet Bey benim müdürümdü, maalesef on bir ay önce akciğer kanserinden kaybettik," dedi.

Acı bir sürprizdi. İçim o kadar acıdı ki, Galata Kulesi'nin balkonuna çıktım, bu defa yalnızdım. Gökyüzünü, batmakta olan güneşi uzun uzun seyrettim. "**Sen de böyle sessiz'sedasız bu dünyadan gittin, kayboldun. Canım kardeşim, biliyorum bir yerlerden beni duyuyorsundur. Bu yaşamda çok çırpındın ve yoruldun. Şimdi mutlu ol. Nurlarda uyu canım kardeşim...**

diye sonsuz gök kubbeye iki damla gözyaşıyla gönderdim mesajımı. Çocuk yaşta büyük sorumluluğu zayıf omuzlarına yüklenmişti Ahmet. Yoksulluğa inat çok çalışıp, çok para kazanmaya çırpınan bedeni belli ki pes etmişti. Ama Ahmet ne çok para kazanabilirdi, ne de memleketine dönebilirdi. İstanbul'un bilmem hangi mezarlığında bir garip olarak uyuyor şimdi...

Nihat Sırdar

terlikçi amca

"Ayakkabısını çıkarmamasından belliydi" diye geçiriyorum içimden. Dışındansa istem dışı "Pezevenk" diye söyleniyorum. Babam kızıyor.

22 Eylül 1980.

Ortalık karışmış ama hayat bir yandan devam ediyor. Babamın elinden sıkı sıkı tutmuşum. Çınar Karakolu'nun sokağından girip ara yollardan Koca Mustafa Paşa Lisesi'nin önünden geçiyoruz. O zamanlar ahşap evlerin yıkılıp, yerine apartmanlar yapılması furçası var. O furca içinde yapılan ve önünde kocaman otoparkı olan Fen Apartmanı'nın önünden geçiyoruz. Hem ismi hem yapısı farklı bu apartman, çocuk zihnime kazınıyor. Sokağın bitiminde "Sigorta Yokuşu"na çıkıyoruz. Burası hemen yanı başında bulunan SSK İstanbul Hastanesi'nden dolayı bu isimle anılıyor o zamanlar.

Yokuşun bitiminde sola kıvrılıp kocaman cam bir kapının önüne geliyoruz. Kapının ardından kıvrılarak yukarı çıkılan bir merdiven var. Sonraki yıllarda alışıcağım poliklinik girişi gibi sefil değil buranın girişi.

Hayatımın bir bölümünde hep olacak "Sigorta Hastanesi" ile ilk tanışma bu. Sonraki yıllarda numara alma kuyruğu, hesaplatma kuyruğu, idrar tahlili kuyruğu, ilaç alma kuyruğu gibi nice beklemelere maruz kalacağım, bahçesindeki büfede satılan tostun tadını hiç unutmayacağım, sünnetliken pencereden düşünce aciline kaldırılacağım, Ananem'i, Dedem'i, komşumuz Mustafa Amca'yı ve semtimizin meşhur şoförü Maymun Mustafa Abi'yi kaybedeceğimiz yer bu hastane. Sevimsiz yapısı, pis koridorları olan iç karartıcı bir yer hep hatırımda.

O gün hariç.

Büyük cam kapının arkasındaki merdivenlerden babamla yukarı çıkıyoruz. Babam bir hemşireye bir şeyler soruyor. Olumsuz bir yanıt aldığı belli. Babam ısrarcı ama hemşire aynı derecede nemrut. I-ıh diyor başka bir şey demiyor. Kardeş kelimesini duyuyorum lâf arasında. O zaman bağlantı kuruluyor hemen kafamda. **Annem aylardır "Kardeşin yolda" diyordu. Demek ki kardeşim geldi. Onu görmeye geldik ama göstermiyorlar. Babamın ısrarlarını uzaktan duyan hastabakıcı kılık kalas yanımıza geliyor ve "Yassah Hemşerim" seansı başlıyor.** Babamın konuştuğu dille adamın konuştuğu dil birbirine benzemiyor. O zaman nasıl hemşeri olabiliyorlar acaba diye kendi kendime düşünürken Babam "Hadi gidiyoruz" diyor ve Sigorta Yokuşu'nu oflaya pufлая çıkarak eve dönüyoruz. Babam evin kapısından beni bırakıp

kayboluyor. Ananem evde yemek hazırlamış.

Yarı Türkçe yarı Boşnakça seviyor

beni. Ananemin

beni sevmesini

seviyorum.

Sonu

mutlaka

bir

çokomelle bitiyor çünkü. Ananem çikolata konusunu hiç boş geçmiyor. Birazdan babam elinde bir poşetle geri geliyor. Oturma odasında beni karşısına alıyor ve kelime kelime hatırladığım şu konuşmayı yapıyor: **"Bak oğlum. Artık senin bir kardeşin var. Adı Atilla. Yarın annenle birlikte eve gelecekler. Dünyaya gelirken sana da hediye getirmiş. Abim bunlarla oynasın, mutlu olsun demiş"**

Poşetin içinden bir oyuncak çıkarıp veriyor bana. Demek ki bu kardeş olayı güzel bir şey. Daha ilk gelişinde oyuncakla geldiğine göre ileride kim bilir ne faydalı bir şey olacak.

Mavi bir kutunun üzerinde iki çubuk olan bir oyuncak bu.

Çubukların arasında bir ip, o ipin ortasında da bir cambaz var.

Altındaki kutunun yanındaki düğmelere basınca cambaz taklalar atıyor. Oturma odasındaki elektrik kaçağı olan düğmeye basıp

basıp çarpılıyor, sonra taklalarla yere düşüyorum. Bu oyuncak

takla işini çözmüş oluyor. Pek bir seviniyorum.

Ertesi gün Atilla geliyor eve. Benim bir süre ikamet ettiğim beşik görünümlü karyola tahsis ediliyor kendisine. Ben böylece beşiğin yanındaki yatağa terfi etmiş oluyorum. Ev dolup taşıyor.

Her gelene ikramlar yapılıyor. Pilav, zeytinyağlı ve onlar biterse

pastaneden alınan kuru pasta ikramlarının yanında acayip güzel

bir içecek veriliyor. Lohusa şerbetinin tadı insanda daha çok

kardeşim olsa hissi uyandırıyor.

Atilla büyür ve benim ilkokul serüvenim sürerken bir gün

babamla annemin bahçede konuştuklarına kulak misafiri

oluyorum. Babamı emekli olunca işten çıkarmışlar. Ne

yapacaklarını konuşuyorlar. Birkaç hafta kadar aranan yerlerden

bir sonuç alınamıyor. Sonra Balıkçı Enişte akla geliyor. İstanbul'un

en büyük balıkçısı. Babamın en küçük kız kardeşinin kocası.

Bayramlarda bizim eve her gelişleri bir olay. Özel

arabalar, şoförler, eve girerken ayakkabıları

çıkarmamalar. Ben çocuk aklımla kızıyorum bu ayakkabı

çıkarmama durumuna. Çünkü arife gecesi annemin o

evi temizlemek için nasıl canının çıktığını biliyorum. Tam

bayramlaşmanın ortasında "Çıkarsanıza lan ayakkabılarınızı.

Annem ne kadar zor temizledi buraları" deyiveriyorum. Babam

kızıyor. Hiç benden beklemediği bir şey bu. Balıkçı Enişte

gevrek bir kahkaha patlatıyor ve "Vay pezevenk vay. Gel bakalım

yanıma. Bayram harçlığını vereyim" diyerek elime bir para

sıkıştırıyor. O zamana kadar elime değmemiş büyüklükte

bir para olduğu için miktarı tam hatırlayamadım şimdi. Ama

bu benim isyanımı kesmiyor. "Çıkarsana ya ayakkabını" diye

üsteleyince babamdan fırçayı yiyip taşığa kaçıyorum. Ama parayı

geri vermiyorum.

Balıkçı Enişte'ler ve babamın birkaç akrabası daha Bahçelievler'de

oturuyor. Bahçelievler'deki evlerin gerçekten bahçeli olduğu

zamanlar. Ama Karadenizli müteahhit istilası orada da başlamış.

Balıkçı Enişte bir apartmanda oturuyor. Benim o güne kadar

gördüğüm en büyük apartman. Zaman zaman ziyaretlerine

gidiyoruz. Bu zamanlardan biri kışa denk geliyor. **Eve giriyoruz,**

içerisi sıcacık. Soba nerde? Soba yok. Duvarlardaki

demirler evi ısıtıyor. Kaloriferle tanışmam Balıkçı Enişte

sayesinde oluyor.

Babam iş isteme konusunda isteksiz Balıkçı'dan. Çünkü birkaç

sohbette onu küçümsüyor. Her bir araya geldiğimizde gevrek

gevrek söylediği "Bir çıkamadın şu Paşa'dan Necati" lâfını ben

bile hatırlıyorum. Babam belli ki utana sıkıla iş istiyor ve Kumkapı

Balıkçı Hali'nde işe başlıyor. Artık gece işe giden ve sabah geri gelen bir babam var. Üstelik acayip balık kokuyor. Hâlde satılamayan ve babamın getirdiği kimi enteresan balıklarla buzdolabını açtığımda karşılaşıyorum.

Tam çorbası, buğulaması, fırını, ızgarası, kızartması ve bilumum çeşidiyle balık yemekten sıkılmışken babam balıkçılığı bırakıyor. Ne olduğunu bilmiyorum ama belli ki Balıkçı Enişte yapmış bir hırtlık. Babam anneme "Demıştim ben sana Kıymet" diye söyleniyor. **"Ayakkabısını çıkarmamasından belliydi" diye geçiriyorum içimden. Dışındansa istem dışı "Pezevenk" diye söyleniyorum. Babam kızıyor. Bahçeye kaçıyorum.**

İşsizlik günleri zor. Hissettirmemeye çalışıyorlar bize. Pazar günleri mesela mutlaka Pazar kahvaltıları yapıyor. O kahvaltı önemli. Ya sucuk oluyor sofrada ya pastırma. Ama pastırma sadece iki dilim. Bana ve kardeşime. Onlar yemiyorlar. Bugün o koca adamın şarküteriye gidip iki dilim pastırma alışını hayal ediyorum. Boğazım düğümleniyor. Bir akşam annemin çok eski arkadaşı Beyhan Teyzeler'e oturmaya gidiyoruz. O zamanlar böyle oturmalar var. Şimdiki gibi birbirinden kaçmalar yok.

Beyhan Teyze'nin kocası Zeki Amca Gedikpaşa'da ayakkabı imalatçısı. Kışlık botlar hep onlardan alınıyor Atilla ve bana... Zeki Amca işsizlik durumunu biliyor ve babama "Necati ben sana 20 çift bot vereyim. Sattıkça ödersin. Hem eline birkaç kuruş geçer hem de belki işi büyütürsün" diyor. Babamın aklına yatmış olacak ki, ertesi pazar günü kendimizi Topkapı surlarının dibinde kurulan bit pazarında buluyoruz. Sarı bir paket kağıdının üzerine özenle yerleştirilmiş 5 çift siyah bot. Ben babamın yanında duruyorum, babam benim yanımda. Öylece bekliyoruz. Etraftaki diğer seyyar satıcılar bağırıp çağırıyorlar. Kimisinin bağırışından ne dediği anlaşılıyor. Kimisinin ne sattığı ancak önündeki tezgaha bakınca fark ediliyor. Babam bir süre sonra dayanamayarak "Sağlam botlar, kışlık bunlar" diye hafiften benim ve ancak önümüzden geçebilenlerin duyabileceği bir ses çıkarıyor. Ben de ondan cesaret alarak avazım çıktığı kadar bağırıyordum "Botlar, kışlık botlar" diye.

İki bot satıyoruz ilk gün.

Dönüşte Seyran Pastanesi'nden iki tane fare pasta alıyor babam. Ayakkabılar satılıyor ama bize yeni pazarlar lazım. Bu pazarlar önce salı, ardından cuma ve cumartesi-pazarları oluyor. Artık semt pazarlarındayız. İş ayakkabıdan terliğe dönüyor. Paket kağıdını yere sermekten kiralık pazar tahtalarına geçiyoruz.

Ve benim ilkokul 4. sınıfta başlayan satıcılık tecrübem lise yıllarının sonuna, radyoda çalışmaya başlayınca kadar sürüyor. Artık tezgahı toplamaya veya babamı pazardan dönerken karşılamaya gidiyoruz ben veya Atilla.

Koca Mustafa Paşa pazarlarının "Terlikçi Amca'sı o artık. Yani Balıkçı Enişte'ye inat hiç çıkmıyor Paşa'dan. Sarı nokta hastalığı yüzünden artık iyice görememeye başlayınca kadar devam ediyor babam pazarcılığa. Bıraktığında yaşı 75.

22 Temmuz Terlikçi Necati Amca'nın doğum günü. Birkaç doğum gününü beraber kutladık hatırladığım. Belki istemiyordu, belki kutlayacak imkanımız olmadı. Tüm aile bir arada son doğum günü kutlamamızı Küçükkuşu'da yaptık. Annemin ölümünden sonrakiler hep yarımdaydı.

Varsa imkânınız kutlayın babanızın doğum gününü. Atlamayın. ertelemeyin.

İçinizden gerçekten geçeni söyleyin, utanmayın. Geç kalmayın.

İyi ki doğmuşsun Baba.

İyi ki hiç çıkmamışsın Paşa'dan.

Erhan Karadağ

feys'ten taktik

Dakika 43... İlk yarı bitmek üzere; hoca uzak kaleye doğru bağırıyor:

- Muhammed...!

- Muhammeed...!

Muhammed abanmış, serbest vuruş kullanacak, hocanın sesini duyuyor ama el kol hareketlerinden bi şey anlamıyor...

- Feys'ten yazdığım gibiiii...! Feys'te dün yazdım ya..! Hadi koçum. diye bağırıyor hoca ısrarla.

Bir bildiği var belli ki. Muhammet anlıyor, baş parmağıyla tamam işareti yapıyor ve hoca oyunun kaderini o an değiştiriyor.. Muho barajın arkasına adam kaçırıyor, bir aşırtma bir kafa, gol... Takım 1-0 öne geçiyor.

Hoca cezalı, tribünde; o yüzden biz de duyuyoruz bütün taktiği. Duyuyoruz da Feysbuk'a mı yazmış yani..! İkinci yarı maçla alakamız kalmıyor, takımın geleceğini konuşmaktan... Haftaya Güllük deplasmanı var, ya duyulursa... Tribün Feys'i konuşuyor: "Eyvah eyvah, takımı çözecekler."

Hocanın antrenman mecrasını duyan kaygılanıyor:

"Hadi cezalı, kulübede değil... İyi de, antrenmanı da mı Feys'ten yaptırıyor ya..."

Geçen yıl sonbahar Gümüşlük'ü bir kez daha tanıdım. Bodrum büyük ama Gümüşlük yaz kış coşkulu. Çevre duyarlılığı, hayvan sevgisi, futbol sevgisiyle Bodrum'dan fersah fersah uzak hisler diyor. **Yakın zamanda Nejat İşler'in kulüp başkanı olduğu Gümüşlükspor ısıtıyor hakikaten kışın bütün beldeyi. Kahvelerde köyün karşılaşmaları da Fenerbahçe'nin maçları kadar kritik ediliyor.** Maç günleri köy meydanından, iskeleden Turgut Reis yolu üzerindeki stadyuma doğru yürüyen kalabalık, 90 dakika hiç susmuyor. Süper Lig'in futboldan soğuttuğu kim varsa orda taraftar, futbolcular civa gibi, Hoca zaten onların abisi, arkadaşı... Öyle bir yüreklendiriyor ki, onbir ateş parçası koşuyor sahada...

Maçı iki spor yazıyla izledim; Özer Şendir, Akif Kurtuluş... Feys'ten taktik meselesini de birlikte tartıştık zaten... Akif Kurtuluş sadece spor yazarı değil şair, romancı, hassas; uzar gider. Özer de eski futbolcu, kaleci. O kadar uzamaz; ama çok iyi bir kaleciydi aslında. Yazık oldu... 80'li yıllarda Kastamonuspor'un filesini beklerken keşfedildi... **Kederli yıllar tabii, keşfedildi ama Galatasaray ile transfer görüşmeleri sırasında menajerden ateş isteyince profesyonel futbol hayatı anlaşılamayan bir nedenle bitti.** Biraz arkasından konuştuk ama teknik direktöre söz söylemek haddimiz değil. Gümüşlükspor, Orta'yı 3-0 bir skorla yendi, Lider Yahşi ve Güllük'le arka arkaya yapacağı maçlar öncesi herkes havaya girdi.

Maçtan dönerken yürüyoruz, esprili bir tiyatro çevirdi Özer;

"Rakipler takımı çözdü la; Feysbuk'a gir taktiği al çık" mı demedik, fotoğrafı güzel sahte arkadaşlık teklifleriyle hocanın hesabını mı çökertmedik.. Derken Akif Kurtuluş yetiştirdi koca köyün imdadına:

"Yapmayın, hoca akıllı adam, hedef şaşırtıyordur. İki hafta Feys'e dümendenden üç beş taktik koyar, iki maç cepte..."

Sezon sonu haber geldi, takım son maçta kaybedip, guruptan çıkamamış.

Sağlık olsun; Gümüşlükspor'un yolu her türlü açık.Elinden akıllı telefonu düşürmeyen topçularave "Feys'ten duran top çalıştırın" şapkamızıuçuran hocaya saygılar...

Ayça Derin Karabulut

"ortada tiyatro kalmadı, nerede kavuklu?"

Ferhan Şensoy'la
bu ay KAFA'da
çocukluğunu,
tiyatroyu, edebiyatı,
müziği ve can
dostum dediği Aşık
Mahzuni Şerif'i
konuştuk.

● Victor Hugo'nun doğum gününde, Samsun-Çarşamba'da doğmuşsunuz. Tiyatroyla ilişkinizi kuvvetlendiren, teşvik eden neydi?
Çocukluğum Yeşilirmak kıyısında bahçeli bir evde, yazları Ünye'de geçti. Kış arkadaşlarım Çarşambaca, yaz arkadaşlarım Ünye'ye konuşturlardı. Birbirine bu kadar yakın iki kentin deniz kıyısındakileriyle, ırmak kıyısındakilerin şivelerinin birbirine hiç benzememesi çok şaşırtıcı. Türkçe'nin yanında, Çarşambaca ve Ünye'de öğrenerek büyüdüm. *İlk tiyatromu, ortaokuldayken erkek kardeşim ve mahalleden arkadaşlarla Ünye'de kurdum, anneannemin Rum evinin çamaşırlığında gösteriler yaptık. Yirmi beş kuruştan bilet satar, oyundan sonra hasılatı bölüştürdük.* Tiyatro sevdası Galatasaray Lisesi'nde başladı. Yatılıyım, hafta sonu amcamın evine giderdim, ortaokula başladığımdan beri Leman Yengem beni her hafta sonu bir tiyatroya götürürdü. İstiklal Caddesi'nde onlarca tiyatro vardı. Çarşamba günleri öğleden sonra tatildi, dışarı çıkma iznimiz vardı. Çarşambalanı Beyoğlu'ndaki tiyatroların müdavimi oldum.
Okulda öğretmen ve okulun renkli tiplerinin taklitlerinden oluşan şov yapardım, geceleri yatakhane oynardım. Ağbilerin yatakhanelerine turneye gider oldum. Ayı İsmail Ağbi: "Getirin o benim taklidimi yapan çocuğu!" buyurduğunda gitmek zorundaydım. Fransa Cumhurbaşkanı Charles De Gaulle'in liseyi ziyaretinden sonra bu şova onun da taklidi eklendi. Beni bir şamata gecesinde izleyen Haldun Taner "Sen

kabarecisin" dedi, ben kabarenin ne olduğunu bilmezken... Bana Devekuşu Kabare'nin yolunu öğretti. Orası bana bir ekol oldu. Oyunlara skeçler yazmamı istedi Haldun Taner. İlk oyunum Haneler, Devekuşu Kabare'de oynandı. Mimarlık öğrenimini terk edip Fransa'da tiyatro eğitimi almak isteğime karşı çıkan babamı Haldun Taner ikna etti. Benim yolumu çizdi.

● Türkiye'de bir oyuncuyu amatörken alıp profesyonel eden, sonrasında da emekli ikramiyesini ödeyen ilk tiyatro olma unvanına sahip Orta Oyuncular Tiyatrosu'nu Ses Operet'ken onartıp yeniden gösterime açtınız. Ses Tiyatrosu sizin için ne ifade ediyor?

Ses Tiyatrosu da ekollerimden biri. Lisedeysen Dormen Tiyatrosu'nu, Kenter Tiyatrosu'nu, Dostlar Tiyatrosu'nu, Ankara Sanat Tiyatrosu'nu orada izledim. Orada oyun izlemek için okuldan kaçtığım çok oldu. Ses Tiyatrosu 1885'te, Viyana'daki Bourg Theatre'in mimarı Campanaki tarafından o tiyatronun ikizi olarak yapılmış, bir tiyatro mimarisi şaheseridir, *AVM'leşen Beyoğlu'nda Orta Oyuncular tarafından korunması gereken bir müzedir.* Türkiye'de giderek azalıyor tiyatro izleyicisi. Son kuşaklar tiyatroyla ilgili değiller, gayet dijital bir yaşamın içindeler. Tiyatroyu da, her şey gibi; internetten, cep telefonundan izlemek istiyorlar. *"Ferhangi Şeyler niye internette yok?" diye soranlar var!*

● Ses Tiyatrosu'nun her bir locası, vaktinde o binada emeği geçmiş ustaların isimlerini taşıyor. Örnek aldığınız biri var mı? Ses Tiyatrosu 130 yaşında. Kimler oynamamış ki orada? İsmail Dümbüllü, Kel Hasan Efendi, dünyanın ünlü oyuncular, Türk Tiyatrosu'nun neredeyse en önemli tüm oyuncular, hepsi gelmiş geçmiş bu tiyatrodan... Biz locaları numaralarıyla değil, isimleriyle anarız. *Oynarken kimi oyunlarda Altan Erbulak locasına takılır gözüm, bazen Haldun Taner locasına... Onlar izliyormuş duygusuna varırım, bu oyunumu yükseltir.* Feyz aldığım çok ustam var; Münir Özkul, Erol Günaydın, Ayfer Feray, Nisa Serezli, Jerome Savary...

● Sinemada ilk ve son kez 1977 yılında "Kızını dövmeyen dizini över" filminde kötü adamı oynamışsınız. Daha sonra kötü adam oynamayı siz mi tercih etmediniz, yoksa denk mi gelmedi?

Yakın arkadaşım yönetmen Temel Gürsu'nun ısrarıyla oynadım o filmde. Müjde Ar da benim oynamamı istedi.

Televizyona komedi dizileri yazıyor, tiyatrodaki komedi oynuyordum. Komedi oyunları yazıyordum. Yazarlığım da, oyunculuğum da bu yönde gelişti. Komik bir kötü adamı oynayabilirim.

● Gezi Direnişi esnasında tiyatronuzu direnişçilere açtığınız için 33 yıldır aldığınız devlet yardımını alamadığınız doğru mu? Yalnız biz değil, başka muhalif tiyatrolar da yardımdan yoksun bırakıldılar. Bakan "Siz muhalifsiniz! Size niye yardım edeyim?" demek gafletinde bulundu. *"Biz hep muhaliftik ve muhalif kalacağız! Bu tavrımız yıllardır bu yardımı almamıza engel teşkil etmedi!" dedik.* Bunun hükümeti değil, devletin yardımı olduğunu dile getirdik, mahkeme açtık, kazandık. Bir üst mahkeme yürütmeyi durdurma kararı aldı. Danıştay üst mahkemeden hangi gerekçelerle bu kararı aldığını sordu. Şimdi top Danıştay'da... Bir milattır Gezi Direnişi!

● Aşık Mahzuni Şerif'le iyi bir dost olduğunuzu biliyorum. Müzik hayatınızda ne kadar yer kaplıyor? Günlük hayatınızda saz çalar, türkü söyler misiniz? Müzik çocukluğumdan beri var hayatımda, ilkokulda mandolin, akordeon çalıyordum, sonra gitar ve saz girdi hayatıma. *Mahzuni benim çok yakın, can dostumdur.* Tanışmamız tiyatro oyuncusu Semra Özgür'ün evinde oldu. Bir akşam yemeği, Mahzuni çaldı, biz dinledik, sonra Semra benim de çalmamı istedi. Böyle bir saz virtüözünden sonra saz çalmak çok saçma, benim böyle bir becerim

yok, sazi dingirtıyor, lafımı satmaya uğraşıyorum. **Mahzuni'nin "Çal gurban!" demesiyle çalmak zorunda kaldım. Dinledi. "Güzel, yalnız saza kıyma gurban!" dedi.** Çünkü ben sazi gitar gibi çalıyordum. En alt tel olan LA'da yerleşik kalmayı, öbür telleri gerektiğinde kullanmayı öğretti bana... "Sazi bırakma gurban, sen güzel bir ozansın." dedi. Gün geldi, türkücülerin başrol oynadığı filmlere yöneldi sinema. Mahzuni'nin hayatını anlatan bir film gündeme gelince, büyük ozan: **"Senaryoyu Ferhan gurban yazsın." dedi.** Yeşilçam onun yaşadığı dramla benim yaptığım satirik tiyatroyu birbirine uyuşturamadığı için ona başka senaristler önerdi. Mahzuni ona gönderilen senaryoları reddederek bu filminden vazgeçti.

● **Ferhangi Şeyler oyununuzda edebiyatın birçok önemli ismine değiniyorsunuz. Boris Vian, Çehov, Turgut Uyar bunlardan bazıları... Siz unutmuyorsunuz ve izleyiciye de unutturmamaya çalışıyorsunuz. Hangi yazarları okuyorsunuz? En son okuduğunuz kitap nedir?** Sanırım bu kuşaklardan sonra, tiyatroyu özlemiş, kitap okumayı özlemiş bir kuşağa gereksinimimiz var. Ben artık eskisi kadar okumaya da vakit ayıramıyorum, yazmam gereken, kitap etmem gereken eski dosyalarla cebelleşiyorum

oynamaktan çalabildiğim zamanlarda... Son keyifle okuduğum kitap Selçuk Aydemir'in "Mahalleden Arkadaşlar"

- Münir Özkul kavuğu size devrederken,, İsmail

Dümbüllü'nün ona söylediği şeyleri size söylemiş: "İlle birine vermek zorunda değilsin, vereceğin adam Türk tiyatrosunu senden sonra alıp başka bir yere götürecek bir bayraktar olacak. Bu, halkın tanıdığı, sevdiği, muhalif bir komik olacak" demiş. Siz de "Öyle birisi yok Münir Abi? Kime vereyim?" demiştiniz. Hala öyle biri yok mu? Bana devredilen kavuk, Münir Ağbi'nin dile getirdiği gibi; ortada öyle biri varsa devredilecek, ortada tiyatro kalmadı. Nerede kavuklu?

● **Ferhangi Şeyler'i Mart 1987'den beri oynuyorsunuz. Hiç mesleki bir yorgunluk hissettiğiniz oluyor mu? Yoksa sahneye her çıkışınızda heyecanınız aynı mı? Ferhangi Şeyler 2000. oyuna koşuyor! Sahneye çıktığınızda, yorgunluk diye bir duygu yoktur, heyecan muntazaman üst düzeydedir. Yorgunluğu oyun bitince hissedersiniz.**

İlber Ortaylı

henüz ferrari'ye binemedik!

Türkiye'de koalisyon hükümetleri tarihi başarısızlıklar tarihi değildir. Hatta hiç alakası yoktur. 1961 CHP-AP koalisyonu çok kısa sürdü. Üstüne CHP-YTP-CKMP koalisyonu gitti en olmadık yerde kırıldı ve yeni bir "tarafsızlar" hükümeti kuruldu. 1961 sonrası Türkiye'nin en önemli kurumları, anayasal bakımdan - fikir bakımından o dönemde atıldı. 1970'teki tıkanmayla bir kapalı müdahale oldu. Ondan sonraki koalisyon hükümetlerinde CHP ve MSP var. Şimdi kötü müydü o dönem? Değildi. O bittikten sonra Milli Cephe'de tıkanıp hükümet. Ondan sonra ülke tıkanıp ve iç çatışma başladı. Alenen bir iç harbe gidiliyordu. Bunun koalisyonla ilgisi yok, öyleydi ortalık. Daha sonrasında 1980 geldi. 80 sonrası biz artık hemen hemen tek partileri tanıyoruz. **Bana birisi söylesin: Geleceğin Türkiye'sinde 1980'den sonra iktidara gelenlerin hangi temel yatırımları yaptığını?** Yani bunların hiçbirisi koalisyonlar dönemleriyle karşılaştırılmaz. Hatta 13 yıllık AK Parti iktidarının iktisadi politikasındaki başarılar o çok alay edilen, tenkit edilen, küçümsenen üçlü koalisyon reçetelerinin devamıdır. Bu dönemin nasıl değerlendirileceğini merak ediyorum. Enerji konusunda, şehir arazilerinin dağıtılması konusunda, teknik eğitim kurulması konusunda ve asıl önemlisi tabii inşaat sektörünün dışındaki yatırımların hızlandırılması yönünde hiçbir temel şey yok. Son DSP-MHP-ANAP koalisyonu insanları korkutan. Orada erimekte olan kuvvet ANAP iyi bir varlık gösteremedi. Fakat söylüyorum işte, birtakım temel sorunlar da o hükümet döneminde çözüldü. Bunları da kimse unutmasın. Mesut Yılmaz ve Tansu Çiller gibi isimlerin, önemli adamların devamında yerlerine koyduğu siyasetçiler olmak dışında bir vasıfları yoktu. **Süleyman Demirel'in kariyerindeki en büyük felaket koltuğu Tansu Çiller'e bırakması olmuştur.** Bizim memleketimizde sınıflar mali güce, servet birikimine dayanmaz o yüzden düpedüz birbirine yabancı kültürel oluşumlardan ibarettir. Demirel, Teknik Üniversite bitirmiş, Çiller oradan geçememiş bile... Çiller, Bebek'te yaşayan, Robert Koleji formasyonu almış, Demirel; İslamköy'den gelen Afyon Lisesi mezunu biri... Türkiye'deki en büyük sorun kültürel sınıflar arasındaki kavgadır. Bu sınıflar büyük bir tarihi servet birikimiyle, büyük bir aristokratik yapılanmayla oluşmuş değildir. **Demirel ve Çiller'in**

ait olduğu iki farklı zümre Türkiye'de geçmişten beri birbirinden çekinir hatta nefret eder. Bunu maalesef Demirel kavrayamamıştır.

Bugüne gelecek olursak Erdoğan "kendi adına" çok iyi adamlar seçen bir siyasetçidir. Ancak Davutoğlu seçimini sıkıntıya sokan içinde bulundukları sistem. Çünkü Türkiye başkanlık sistemiyle yönetilen bir ülke değil. Erdoğan başkanlık sistemine girdiğini düşünüyor. Kendisine bir nevi bir başkan yardımcısı seçiyor. Söylediklerini yapacak, onu temsil edecek birini. Ama o sistemde değiliz.

Başka bir sistemin hayalini görüyorlar. Eski arabadayız, henüz Ferrari'ye binemedik... Şimdi siz bu ülkede durduk yere bir başkan yaratıyorsunuz. Yeni Türkiye'yi milli direnişimiz olan İstiklal Harbi sonrasında 1920 Meclisi'yle kurduk. Bunların arkasında trajediler var. Bir daha bir daha kurulmaz bu ülke. Ne demek bu ikide bir "Yeni Türkiye" kurmaktan bahsediyor birileri? Uykularım kaçıyor! Bunlar normal görüşler değil, halüsinasyon! Bu kelimeleri çok dikkatle kullanmak lazım. Bunlar sosyal mühendislik psikolojisine kapılmış insanların getirdikleri aşırı terimler. Ciddi terminoloji değil bunlar.

Şu anki tabloda koalisyondan başka çare yok. Erken seçim çok büyük bir sorumsuzluktur ve ciddi sıkıntılar getirebilir. Ana parti tekrar seçime gidilirse oylarını artırılabileceğini düşünüyor. İkide bir üstünüze düşen görevleri yapmıyorsunuz, gereken uzlaşmaları sağlayamıyorsunuz diye bu gibi yollara gitmenin manası yoktur. Politikada uzlaşma sanatı, koalisyon büyük ölçüde bir retoriktir, iknadır; iyi niyetini göstermektir, en azından bir dönem için "oyalama" demektir. Bütün dünyada böyledir. **Hiçbir diplomat "Bu kadar askerim var bu kadar vekilim var" diye uzlaşmaya gitmez karşı tarafla. Bunu sadece Hitler yapmıştır ve zaten yaptığı da ortada.** Herkes bir şekilde ikna etmek bir şekilde sempatik görünmek bir şekilde kabul eder görünmek, bir doğru retorik kullanmak zorundadır. Böyle itiş kakışla koalisyon kurulmaz. Kurulan koalisyonlarda da ne yapacağınızı sağlamca bilmek zorundasınız. Türkiye'de bugün uzlaşıdan hiç nasibini almamış bir siyasi kültür var. Bundan çok endişe ediyorum. Çünkü koalisyon kurulmadığı takdirde hiç de iyi şeyler beklemiyor ülkemizi... Unutmayalım: Allah yardım eder ama akıllı kullarına!

Dilan Bozyel

Mardin Bienali, 2015

Şahmeran'ın ortanca kızı

Korktum.

Çocukken sabah ezanından da korkardım lakin, şimdilerde hoca nefes vermeden hemen önce uyanıp cam kenarına dikilip bırakıyorum camdan aşağıya korkumu, süzülerek süzülerek...

Mardin'e bilmem kaç yüzüncü gidişimdi. **Diyarbakır'da, çocukken pazar günleri ailemle kilise ziyaretlerine gider beyaz şekerlerini avuç avuç yemekten dönüş yolunda kuruyemiş torbalarına kusardım.**

Bu kez Sevgili Döne Otyam önderliğinde gerçekleşen 3.Mardin Bienali davetiyle gitmiş oldum; bir sanatçı olarak. Şeker yemekten veya ayinde Rahip Gabriel'i dinlerken büyülenmeye gitmemiştim.

...Gece çıktığımda otel odasının penceresinde bekleyen şahin, kanat sesini odamda yankılatarak karnını doyurmaya gitmişti. Karanlık çöktü mü Mardin denizi dediğimiz Mezopotamya Ovası'nı izlemek farzdır bizim oralarda. İzlerken uykuya dalıp giden ben, karabasan ziyaretleriyle irkildim aniden. Uykuda olup olmadığımı anlamak için parmağımı bile kıpırdatamıyordum, bilen bilir bu travmayı; bağırarak istesen de çıkmaz ses.

Üstümdeki siyah karabasan ağırlığı hafiflerken kendimi Mardin'in sokaklarında buldum; birden abbaralarda koşuyorum, derken Dara Köyü'ndeki Zindan'da titriyorum.

Toprakta yalınayak koşarak şehre geri dönüyorum, ayaklarım ağrıyor, taşlar fazla sıcak; yanıyorum. Derken yine bir işaret geliyor ve yanmış ayaklarıma rağmen devam ediyorum yollara;

evlere giriyorum.

El alemin oturma odalarına, mutfaklarına, bahçelerine. Yolun sonunda, bir köşeyi döndüğüm anda karşıma çıkıyor Şahmeran. Göz göze geldiğimiz anda çılgılığı basıyor ve kızlarını doğurmaya başlıyor.

Kızları taşların üstünde çırpınırken, ortanca kızı ayaklarıma yaklaşıyor yarı pullu vücudunu taşlara sürterek. Her yaklaştığı mesafede daha çok benziyor annesine; arkada Şahmeran çılgınlık eşliğinde uykuya dalarken; **Şahmeran'ın ortanca kızı akciğerimin hareketini görecektir yakınlığa gelince duruyor; o korkuyla uyandım.**

Hem de ne korkuyla uyandım! Öyle bir korkuydu ki, peşine düşmekten başka yol bırakmadı bana.

Sabah erkenden bir Süryani kahvesiyle otelin avlusunda kendime gelmeye çalışırken, hazırlıklara başladım. Ve düştüm kameramla Şahmeran'ın Ortanca Kızı'nın peşine. Tıpkı rüyadaki gibi abbaralardan avlulara, el alemin evlerinden sokaklara...

Ve tam o köşeye geldiğimde; o köşedeki kapıyı çaldım. Tacettin Toparlı. Mardin'in en sevilen, sayılan Şahmeran ustası. Atölyesinin kapısını açarken bilge gözlerini aşağı düşürerek selamladı beni. Ardından Şahmeran'ı, Şahmeran'ın masallarını anlattı atölyesinin pencere kenarlarından sızan Suriye rüzgarı eşliğinde.

Devamı bir Murathan Mungan kalemi olamasa da, Mardin Bienali'nde sekiz dakikalık bir video ile Mardinlilerle buluştu. O saniyeden beri; ben sanata dönüşebilen korkularımın peşindeyim. Gücünüz kaldıysa korkusuzluklardan, size de tavsiye ederim.

Başar Başaran

"yüz kere öldüm"

Yetenek diye ölüyorduk onda vardı, şöhret diye ölüyorduk onda vardı, para diye ölüyorduk onda vardı, ve her şeyin özü olarak biz güç istiyorduk onda vardı. Nasıl olup da hala mutsuzluktan ölüyordu.

Dünyanın vaadi düzenin diliyle tarif edilir. Meyve bahçelerinin, süt akan ırmakların, ahuların ve hurilerin resmini çizen dinler gibi, devrin peygamberleri de bize başarı, zenginlik, mutluluk, şöhret gibi dünyada cennet kuracağımız kavramların tanımını yaparlar. Algılarımız bu hâkim anlatıya göre şekillenir, hayat dediğimiz büyük beklenti işte bu zapt edilmiş algılarla inşa edilir. Gel gör ki insan öğrenilmiş hayallere sürgit kapılamaz, zaman zaman kendini kandıramadıkça tökezler, tökezledikçe bunalıma girer, giderek yaşamın kendisi bir bunalıma dönüşür. **Kavramlarını kaybeden modern insan açısından hayat kendini inkâr ve ikna etmek arasında debelenmekle geçer.** Ezcümle burnumuza sallanan havuçlara doğru bütün faniliğimizle koşarak yaşam süremizi doldururuz. İnsana dair bütün imkânları öldüren büyük yabancılaşmayı tarif etmeye çalışıyorum. Artık dünya kendini değil rollerini yaşayan insanlarla dolu bir sahneye dönmüştür. Önce birbirimize sonra da kendimize el oluruz. Burada sahicilik gösteriyle takas edilmiştir.

Ne var ki bu çıkışsız gösterinin yalan olduğunu kısa bir an için fark ettiğimiz zamanlar da olur. İnatçı bir tekzip, gerçek bir marjinal gökten düşüverir önümüze. Reddedilmez bir anti tezin cılız sesi bir an için düzenin korosuna baskın çıkar. Herkesin sustuğu bir anda yüksek sesle gülen birinden söz ediyorum. Bütün kafalar bir lahza için ona çevrilir. Sonra her şey normale döner. Gerçeği kendimize unutturma kuvvetimize yenilecek uçucu bir farkındalıktır bu. **Hani Aylak Adam'ın sinemadan çıkan insanı gibi kalabalıklarda eriyip gidecek bir uyanıştır.**

İşte böyle uyku ile uyanıklık arasında bir hal gibi hatırlıyorum Amy'i. Kendi gibi esrik bir çığlık halinde böldü temrinimizi.

Bu sıska çocuk anlatının tarif ettiği vaatlerin hepsini elinin tersiyle itiyordu. Özel uçağına binerken gördüm onu kederinden ölüyordu. Etrafında kameralar, korumalar, çığlıklar atan insanlar vardı. Dokunsan ağlayacaktı. Belgrad'da on binlerce hayranın önünde üzgün bir dudak gibi titriyordu. **İçinden şarkı söylemek gelmiyordu çünkü kızın kendisi şarkı oluyordu. Ben oynamıyorum diyebilen çocukların dik başlılığıyla omuz silktiğini gördüm.** Yapma kızım etme kızım, ne deseler olmadı, dediğim dedik bir belaydı. Herkes onu ortaya çağırıyordu besbelli o yola inanmıyordu.

Dünyanın uslu çocukları önceleri bu yaramaz arkadaşına hayran oldularsa da giderek Amy'nin kendini yerden yere vuruşunu, tükenişini gösteriye dâhil etmeyi daha eğlenceli hatta daha konforlu buldular. Kendi doğrularını sorgulamaksızın sadece Amy'nin tükenişinden bahsetmeye koyuldular. Hani sınıfın önünde dayak yiyen arkadaşlarını gizli bir zevkle izleyen çocuklara döndüler. O kadar para verdik biletimiz elimizde kaldı küstahlığına

vardı işler. Anlatıya tabi kalarak kurulmuş yaşamlardan da başkası beklenemezdi. Zira Amy bir alt metin halinde doğru bildiğimiz ne varsa yıkıyordu. **Biat edilenin zıttına yönelen öfkeye aşınaydık... Ölüm giderek gösterinin bir parçasına dönüşüyordu.** Son gününü bilene ipod touch veren yarışmalardan tutun da her an çıkan öldü dedikodularına kadar hayranları onun ölümünü görmeyi şehvetiyle bekliyorlardı. Sevgiyle başlayan ilişki ölümü final duygusuyla çağırarak bir deliliğe dönüşmüştü. Guy Debord olsa şaşırmasdı zira gösteri toplumunda kurtuluş vaatleri de gösterinin bir parçası olurdu. İzleyiciler koltuklarına kurulmuş eski Romalılar gibi kurban istediler. Çünkü var olduğu haliyle Amy'nin durması bize tehditti. Onu çabucak bir performansa çevirmek, trajedisinden, gerçek bir kederi çağırıştıran halinden soyutlamak, olanı biteni izleyen oynayan ekseninde eritmek gerekirdi. Çünkü aynı anda hem o hem biz gerçek olamazdık. Yetenek diye ölüyorduk onda vardı, şöhret diye ölüyorduk onda vardı, para diye ölüyorduk onda vardı, ve her şeyin özü olarak biz güç istiyorduk onda vardı. Nasıl olup da hala mutsuzluktan ölüyordu. **Bu el kadar kız uğruna hayatlarımızı tanzim ettiğimiz ne varsa çöpe atıyordu. Dayanamadık varlığına, bir an önce görkemiyle ölsün istedik.** Sonra nasılsa atarız kendimizi ölü seviciliğin konforuna methiyeler düzeriz dedik. Ne olursa olsun düzenin başarı, şöhret, para ve güç üzerine yaptığı tariflere halel getirmeden konuşmalıydık Amy'yi, öyle yaptık. Sistemi değil onu sorgulamaya soyunduk.

Meseleyi hızla müşahhaslaştırdık. Onun kendi hatası dedik. Hatta reklamlarda telefon şebekesinin maymunlarıyla düet yapan Sertap Erener'in dediği gibi "Zekâ da lazım yetenek yetmez" diye akıllar verdik. Zira hata Amy'de olursa düzen sorgulanmaktan kurtulur, zayıf olan Amy olursa düzen güçlü kalırdı.

Sezgisel biçimde dilimizi bileyledik. Böylece onun korkunç kişisel hikâyelerine şehvetle daldık.

Aşkından girdik ailesinden çıktık. Uyuşturucuya, sekse, hâsılı safahata düşkünlüğünden dem vurduk. Onu kirlettikçe biz temizlendik. Allem ettik kalem ettik Amy'yi kendimize tek soru sormadan gömmeyi başardık.

Amy'nin de çok umurundaydı bunlar. Kırıla kırıla söyledi şarkılarını. Tınıların bütün cinnetini ruhunda hissederek söyledi. Boyundan büyük bir anti tezdı. Bu karanlık dünyanın içinden bir ateş böceği halinde geldi geçti. Kendisi de ne olduğunu bilmeden bize bir şey anlatmak istedi. Ne onda söyleyecek takat ne bizde dinleyecek yürek vardı. **Bedenini tahrip etmekten başka elinden bir şey gelmezdi.**

Önce aşkla sonra uyuşturucuyla ama belki de hepsinden daha öldürücü olan sanatın keskin tarafıyla kesti bileklerini. Sıska çocuk yol kenarında bir anız gibi için için yandı, söndü.

Bize gelince... İzledik, dinledik, yazdık, okuduk yorulduk. Şule'nin dediği gibi "Hadi biraz da kek yiyelim" dedik yattık uyuduk.

Dünya bu dünya...

Sunay Akın

oyuncak itfaiye arabasının hüznü

Güruh arasında bir tek kişi yok muydu, çocukluğunda oyuncak itfaiye arabasıyla oynayan; can kurtarmak için siren sesleri çıkararak yangın yerine koşan?

Tarih 11 Ocak 1994... Yargıç, Makbule Çimen ve eşi Nesimi Çimen'den, 35 insanı diri diri yakan katilleri teşhis etmesini ister. Sivas'ta insanlık tarihinin en büyük, en acı katliamlarından birini gerçekleştirenlerin yüzlerinde gezinir bir süre Makbule Çimen'in gözleri... Ve mahkeme salonunda acılı kadının şu sözleri yankılanır: **"Şu anda herhangi bir genci gösteremem. Emin değilim. Vicdanım sızlar!.."**

Uğur Mumcu, Sivas katliamını görmedi; ama eğer yaşasaydı, Kahramanmaraş katliamı sonrasında kaleme aldığı 25 Aralık 1978 tarihli yazısından farklı şeyler yazmazdı: "Bu planlı ve örgütlü bir saldırdır. Çevre illerden Kahramanmaraş'a getirilen katil çetelerine belli adresler gönderilmiş, noktası ve virgölüne kadar hesaplanan bir plan yürürlüğe konmuştur. Kin tohumları ekip, kan çiçekleri büyütenlerin yarattıkları olaydır Kahramanmaraş katliamı... Direnme hakkından söz edip, 'Milli direnme hakkı doğmuştur,' diye bildiriler yayınlayanların eseridir Kahramanmaraş'ta akıtılan kanlar..." Nuh Ömer Çetinay, 111 insanın katledildiği olayları Kan revanmaraş adlı şiir kitabında sunar bizlere. Dizeler arasında, şiddet içeren oyuncaklar da vardır:

*Maraş'ta çocuk
Tahtadan kılıç
Ve şemsiye telinden
Oklarla büyür*

*Erkek çünkü
Kavgadan kalma yarasını
Açıp göstermek hünerdir*

Kahramanmaraş katliamından sonra, Süleyman Demirel unutulmaz bir açıklama yapar: "Bana sağcılar ve milliyetçiler cinayet işliyor dedirtemezsiniz..."

2 Temmuz 1993 günü, Sivas Madımak Otel'i ateşe veren güruhu oluşturmak için de, kentte bildiriler

dağıtılır, civar kentlerden otobüslerle taraftar (insan diyemiyorum!) getirilir. Gelenler "sağ" ve "milliyetçi" partilerin, örgütlerin üyeleridir. Katliamın Aziz Nesin'e yönelik bir tepki olmadığı, planlı bir eylem olduğu da atılan şu sloganlardan açıkça anlaşılmaktadır: "Cumhuriyeti Burada Kurduk Burada Yıkacağız!.. Yaşasın Şeriat!.. Kahrolsun Laiklik!.." Dışarıda gözünü kan bürümüş caniler bağırırken, otelin merdivenlerinde can pazarı yaşanır. Saatler ilerlemiş ve Ankara'yla yapılan telefon görüşmesinde duyulan, "Merak etmeyin!" telkini yerini kaygıya bırakmıştır. **Güruh kendilerine engel olunmamasından cesaret alarak, otelde kırılmadık cam bırakmaz. O kadar taşı nereden mi buldular? Şans bu ya, Sivas Belediyesi "kaldırım yapmak için" otelin önüne parke taşı yığılmıştır!.. Ne denir, Allah'ın işi işte!..** Dönemin Belediye Başkanı Temel Karamollaoğlu da, halkı yatıştırmak amacıyla, "Gazanız mübarek olsun!" diye başlayan bir konuşma yapmıştır zaten!.. Sonra... Sonrası, ya **Allah'ın işi ya da şeytanın!**

Otele yapılan saldırıları uzaktan çeken bir kameranın kaydettiği ses, hiç çıkmaz kulaklarımdan: "Yakın lan, yakın!.." Ses, kalabalığın gerisinde kalmış bir yobaza ait. Otelin taşlanması canavar ruhunu tatmin etmemiş olacak ki, bağırarak 'akıl' veriyor öndekilere: "Yakın lan, yakın!.." Dışarıda bunlar yaşanılırken otelin içinde neler olmaktadır? Şair Ali Yüce, eşinin kendisini korumak için uzattığı çıtayı bir köşeye atar... Şair Behçet Aysan da, elindeki çubuğu bırakırken şunları söyler yanındakilere: **"Saldırganlar genç, ben onlara vuramam."**

Otelin bir ateş topuna dönmesi bile kendine getirmez saldırganları. Alevlerin dilleri tüm oteli yutarken bile, "Allahuekber!" diye tekbir

getirirler. Otele dört ayrı yoldan gelen itfaiye arabalarının birinin bile yaklaşmasına izin verilmez. **Belleğimden hiç silinmeyen bu görüntüleri anımsadıkça düşünürüm: Güruh arasında bir tek kişi yok muydu, çocukluğunda oyuncak itfaiye arabasıyla oynayan; can kurtarmak için siren sesleri çıkararak yangın yerine koşan? Hepsi de mi, oyuncak tüfekler, tabancalar, kılıçlarla oynayarak büyüdü bunların?**

Sevgi Özel'in, Uğur Mumcu'nun hayatını anlattığı Uğur Olsun kitabını açıyorum bir kez daha... Ve şu paragrafa sığınıyorum: "Uğur'a alınan kırmızı itfaiye arabasında büyüklerin bile gözü kalmıştı, onun sevinci ise görülmeye değerd; ama hiçbir oyunu, hiçbir oyuncağı bir başına oynamak istemediğinden, itfaiye arabası üç-beş gün içinde komşu çocuklarının hoyrat ellerinde bozulmuştur. Birer de tahta tüfek almıştı Şinasi Bey oğlanlara; ama sevmediler. Orda burada süründü durdu tüfekler. Şinasi Bey bir daha oyuncak silah almadı, onlar da böyle bir istekte bulunmadı." Öldürülen 35 insandan biri olan Behçet Aysan'ın Ankara'daki muayenehanesine giden arkadaşları, şairin kapiya iliştiirdiği şu notu bulurlar: "Yarım saat sonra döneceğim." Behçet Aysan şimdi, şiirde yazdığı avluda oturuyor:

*getirdim
getirebilsem ah,
-avlusunda çocukların
korkmadan oynadığı-
lalelerle
donanmış simli bir gökyüzü.*

Koray Kaya'nın oyuncakları ise yıllardır odasında bekliyor kendisini... Ama o hiç gelmeyecek artık... Çünkü, 16 yaşındaki ablası Menekşe ile birlikte Sivas'ta yakılan 12 yaşındaki Kaya, gökyüzünün avlusunda, ağabeyi Behçet Aysan'a bakarak gülümsüyor ve oyuncak itfaiye arabasıyla oynuyor...

“aslında yüzde 92 diyecektim de...”

Aziz Nesin’e çok tehdit gelirdi. Konuşurduk, “Korkmuyor musun?” filan diye... Aziz Abi de “Oğlum biz korku duvarını çoktan aştık” derdi.

Kandemir Konduk’la birlikte 1982 yılında Güldürü Üretim Merkezi’ni (GÜM) kurmuştuk. Aziz Nesin’le birlikte çalışıyorduk orada... Aziz Abi, aynı zamanda Türkiye Yazarlar Derneği’nin Yönetim Kurulu Başkanı ben de Genel Sekreteriydim. Uzun yıllar bizim evde birlikte kaldık. Unutamadığım o kadar çok anım var ki seçip paylaşmak zor. Ama izninizle birkaçını aktarmak istiyorum. Aziz Nesin’le imza günlerine beraber giderdik. Bir gün Aziz Abi’nin işi çıktı, gelememi. Küçük bir çocuk Aziz Abi’nin bir kitabını getirdi, “Bunu imzalar mısın?” dedi bana. Baktım, “Bu kitap benim değil ki Aziz Nesin’in...” dedim. Çocuk dedi ki “Olsun ikiniz de komiksiz.” Bu hikayeyi anlatır çok gülerdik.

Aziz Nesin’e çok tehdit gelirdi. Konuşurduk, “Korkmuyor musun?” filan diye... Aziz Abi de “Oğlum biz korku duvarını çoktan aştık” derdi. Sivas Madımak olayında çok endişelendim. Saatlerce telefonla arayıp, ulaşmaya çalıştım. En sonunda Ankara’daki evinde buldum. **“Abi korktun mu?” dedim. “Korktum” dedi ve çok can acıtıcı bir söz söyledi: “Yakılarak ölmekten korktum Müjdat...”** Ve sonra o gün yaşadıklarını anlatmıştı. Madımak’taki oda arkadaşıyla birlikte üstlerini ıslatmışlar. Oda arkadaşı demiş ki, “Gel şu yatağa sırtüstü yatalım cesedimizi bulanlar korktuğumuzu anlamasınlar.” Tüylerim diken diken olmuştu bunu Aziz Nesin’den dinlediğimde...

Aziz Nesin, öldüğünde gömüldüğü yerin bilinmesini istemiyordu. Böyle bir vasiyeti vardı. Nedeni ise kabir ziyaretine karşı olmasıydı. O yüzden öldüğünde onu gömmeden bir gece önce yedi tane çukur kazdık. O çukurlardan bir tanesine gömülecek, kimse de hangisi olduğunu bilmeyecekti. Oğulları Ali ile Ahmet basını meşgul ederken ben arkada ambulanstan naaşı indirdim ve gömeceğimiz yere doğru ilerlemeye başladım. O sırada bir baktım uzaktan helikopter sesi geliyor. Hemen oradaki görevli çocuğa “Çabuk bulunduğumuz yere göm üstünü de greyderle kapa...” Apar topar gömdük. Biz de aynı anda bütün çukurları kapatmaya başladık. Böylece

helikopterden film çekenler Aziz Nesin’in naaşının hangi çukurda olduğunu anlayamadılar. Sadece ailesine ve çok merak eden birkaç yakın dostumuza “Buraya gömdük bilginiz olsun” dedim onlar dışında da kimse bilmedi, bilmeyecek nereye gömüldüğünü... Ara sıra gittiğim zaman onu ziyaret ediyorum. Orada yatıyor şimdi üzerinde de çocuklar oynuyor.

Tabi Aziz Nesin deyince o meşhur yüzde 60 hikayesini de anlatmamak olmaz. **Kıyamet koparan “Türkiye’nin yüzde 60’ı aptaldır” sözünü ettiğinin canlı tanığıyım ben... O hadiseyi birlikte yaşamıştık.** İzmir - Torbalı’da mizah toplantısı yapıyorduk.

Can Yücel, Turan Selçuk, Aziz Nesin ve ben... Vatandaşın biri el kaldırdı, “Aziz Hocam Nasrettin Hoca’nın torunları olarak biz Türk

milleti ne kadar zeki insanlar değil mi?” diye bir soru sordu.

Aziz Nesin de dedi ki, “Vallahi yüzde 60’ımız aptalıdır.” “Niye bu kadar abarttın, yüzde 60 diye bir rakam söyledin abi?” dedim. **“Aslında yüzde 92 diyecektim ama dilim varmadı. Bu halkı seviyorum”** dedi. Bu hikaye tam da Kenan Evren’in yaptığı referandumun üzerine olmuştu. Aziz Nesin’in kastettiği yüzde 92, Kenan Evren’e “evet” oyu verenlerdi.

İREM'İ BEKLERKEN

yazan: levent canteke
çizen: sefa sofuoğlu

Hiç...SEVGİLİSİ
OLAN SENSİN...
GEÇEN PLAK ALDIN
YA...

YOK YA BİZİMKİSİ
FAKBADI İLİŞKİSİ.
ADAM SPORCU,
KONDİSYONUNDAN
FAYDALANIYORUM

EZİKSİN
SEN ATOM,
BİTMIŞSİN! İNDİR
KEPENKLERİ,
KAPAK ARTIK
DÜKKANI...

ROMAN ACIDAN
SİKARMIŞ...YANI FİK
FİK GÜZEL Bİ ŞEY YA...
GÜZEL ŞEYİN YERİ
YOKMUŞ ROMANDA...
DİYENLER VAR

SEN NE
DİYORSUN?

SPORCU
KONDİSYO-
NU...

KİM DİYOR?
DİYENE BAKMAK
LAZIM.

ADAM BELKİ
YAPAMIYOR...
KİSKANDIĞINDAN
ÖYLE DİYOR...

FAKBADI.

SİNİRLENDİM ŞİMDİ,
SANA NE ARKADAŞIM...
İSTEYEN ANLATIR HACI! FİK
FİKİ DE ANLATIR NEBLİM
KONDİSYONU DA ANLATIR.

NE DİYORUM BEN
YA...BİRİ BENİ
TUTSUN.

N'APTIN
ATOM YA...BEN ROMANIN
ACILARDAN ÇIKMASINI
DİYORUM... SEMİH GÜMÜŞ
FİLAN ÖYLE DİYO...

GERÇİ O DA
GASSARAYLI... KAZANAN
TAKIMDAN EDEBİYAT
ÇIKMAZ...NEYSE BEN
BURADAN KAÇIYORUM.

KONDİSYONUNDAN
FAYDALANIYORUM
DEDİ...

GÖRÜŞÜRÜZ.

HANGİ SEMİH
BUL? STOPER
OLAN MI?

DUYGUSAL
BİR DURUM YOK...
ONA MI SEVİNSEM...
FAKBADI DEDİ
OĞLUM ATOM...YEMİN
EDİYORUM GEBERİKSİN!

Levent Erden

babakini

Babanın ensesinden çıkıp; iki kürek kemiği arasından geçip, çatala doğru hareket eden kutup soğuğu bir ter damlası. Gerçek sapık muamelesi. Ne cevap vermeli?

Baba kızıyla buluştu. Hızlıca ama kahkahalı, hikayeli, evinde kalınacak arkadaş ve arkadaşın annesi hakkında ince dedikodu yapıldı. Ne kadar kokuştular, kız günde kaç kere kıyafet değiştiriyordu.

Kızı mayo istiyordu. Bu kokoslarda giymek için. Onunkilerden aşağı kalmak normaldi ama hiç olmazsa ezilmesindi. Baba, talebi kafasında şekillendirmeye çalışıyordu. Bebekliğinden beri kızının tüm alışverişini baba yapardı. Kırmızı ponponlu bahriyeli tulumu; yüzlerce fotoğrafta kızının üzerinde olan. Onu da o almıştı. Tek başına. **Bütün tulumlar, biberonlar, çoraplar, ayakkabılar vs. gibi. Ayrıldıktan sonra da genellikle birlikte alışveriş yaparlar, "hatırlanacak zamanlar"ı çoğaltırlardı.**

Baba sadece kızıyla değil, hatunların çoğuyla, hatunlar da onunla alışverişe gitmekten hoşlanırdı. Hem erkeklerin siyah, lacivert, fümeye indirgenmiş giyim dünyasından çıkabiliyor hem de yanında bir hatun varken mesleki meraklarını giderme fırsatı buluyordu.

İlk girdikleri mağaza, onun yaşına uygun şeyler sattığı varsayılan bir yerdi. Girmeleri, dudak büküşler, sessiz kalmalar ve hemen çıkış!

Kızı 14 yaşına gelmişti. Artık çocuk değildi. Baba onu öyle görse ve hep öyle görecektir olsa da. Bu mağazada "kız" mayoları satılıyordu, bikiniler tam "kız" bikinisiydi.

İkinci mağazada bakındılar. Burası büyükler içindi. Olurdu. Baba en az beş bikiniye "fena değil" veya "bakalım" mimiği alabilirdi. Kızı kabine girdiğinde o da mağazanın daha küçüklerle hitap eden kısmında, oğlan kardeşe dengeyi sağlama "bir şey"i aramaya koyuldu.

Ama birkaç dakika içinde kızı yanında bitiverdi. Birincisini giymişti. Ama babası oralarda değildi. Bakmayacaksa neden diğerlerini denesin ki? Giyinip çıkmıştı. Baba anlatmaya çalıştı. Bugüne kadar olduğu gibi, onunla birlikte kabine giremezdi. O kocaman bir kız olmuştu. Yardımsız denemeliydi. Falan filan. **"Ama sen yine de mutlaka görmelisin, sen de beğen!" Baba hafifçe bir gurur duydu. Ne olsa hep "vazgeçilmez" olmak isteği, beyninin önüyle arkası arasında ring seferindeydi.**

Neye bakmıştınız?

Bu defa, en bilinen, sadece mayo satan, mevsim başı olması dolayısıyla hayli kalabalık mağazaya girdiler. Her tip, her renk, her şekil mayolar her yerden fışkırıyordu. Baba kızının seçimlerine daha da özen gösterdi. Kızı genellikle onun önerdiklerini seçti ama bir-iki tane de iddialı parçayı ihmal etmedi. Üçer tane karşılıklı kabin, mağazanın sonundaki uzantıya yerleştirilmişti. Kabin sırasının ucunda, duvardan tavana kadar bol ışıklı bir ayna bulunuyordu. Kızı elinde mayolarla, tek boş olana, sağ en uç kabine girdi. Her mayoyu giydiğinde kabinin perdesini açıp, bir adım öne çıkıp babasına gösterecekti. Ortalara çıkıp mayoyla dolaşamazdı. Kapıyı açtığında, koridorun başında babasını görmeliydi. Yoksa giyinip giderdi.

Baba tehdidi ciddiye aldı. Kızının kabinini çaprazdan gören, kendisinin pek az görüldüğünü düşündüğü köşeye konuşlandı. Fakat kızının ilk mayoyu göstermek için

çıkması, diğer kabinlerin en az üçer kere dolup boşalmasına tekabül ediyordu. Birinci mayonun altı oturmuş ama "üzeri" sallanıyordu. Hemen içeri kaçtı. Ve facia başladı.

"Neye bakmıştınız?" Satıcıların amatör kılık kıyafet yarı merak, yarı yardım isteğiyle konuşuyordu. "Kızımı bekliyorum."

Birkaç dakika sonra biraz daha tecrübelisi yanaştı: "Yardım edebileceğim bir şey var mı?" Kızının ikinci mayoyla çıkıp, buruşuk suratını gösterip içeri kaçması bir olmuştur. Baba hariç kimse fark etmeden. İlk kız bir daha geldi. "Hâlâ bekliyorum" dedi baba.

İronik bir gülümseme olarak alınan cevap.

Bu arada üzerine mayoyu geçiren bütün kadınlar kabinden fırlıyor ve aynanın önünde, babanın mayoyla alakasını kuramadığı, toplu velveleye bireysel 19 Mayıs hareketleri yapıyordu. En nemrut suratlı satıcı kadın, ilkökul müdür yardımcısı tavnıyla geldi: "Buyrun?", "Bekliyorum", "Yardımcı olayım?", "Bekliyorum!"

Kadın tatmin olmamış, bir "dikizci"yi uzaklaştırmak çabasında, "Kimin için bakmıştınız?" dedi. Baba bir gözü kızının bir türlü çıkamadığı kabinde, "Kendim için!" deyiverdi. Kadının suratına, gözlerinden fışkıran Çin dragonu alevlerinden göndermeyi unutmadan. Kadın sıkı dişleri arasından belirsiz ama anlamı kolayca tahmin edilebilecek laflar ederek uzaklaştı.

Babanın gözleri yuvalarından fırlayacaktı. Kabinlerden çıkan bir hatun mayoyu pantolonunun üzerine giymişti. Ellerini beline koyup, ayna karşısında bir sağa, bir sola dönüyordu. Onun yanında nispeten düzgün kız, denediği ve beğendiği hissedilen mayonun aynısını giymiş mortadella vücutlu hanımın yan kabinde çıkıp yanına gelmesine dayanamadı. Elinde olsa kabine girmeden üzerindeki çıkaracaktı.

"Beyefendi!" Bu sefer bir erkek sesi. Otoriter olmaya çalışan. Kasadaki çocuk. Yerine ilkökul müdür yardımcısını bırakıp, babanın yanına gelmiş. "Burada duramazsınız", "Kızımı bekliyorum", "Ben uzun zamandır bakıyorum, kimseyi beklemiyorsunuz. Ayıp."

Babanın ensesinden çıkıp, iki kürek kemiği arasından geçip, çatala doğru hareket eden kutup soğuğu bir ter damlası. Gerçek sapık muamelesi. Ne cevap vermeli? Adam babanın kolunu sertçe tuttu. Çevredeki kadınlar, aynı yerden emir almışçasına sessizleşip birkaç adım uzaklaştı. Baba sesini iyice yükseltmek üzere derin nefes almaya başlarken... "Baba, bu da olmadıııı!"; kızının ağlamaklı umutsuz sesi. Yine altı iyi oturmuştu ama üstü, ipi kopmuş yelken gibi sallanıyordu. Adam kolunu bıraktı. Kayboldu. Kadınlar olağan şamatalarına, kızı giyinmek üzere kabine döndü. Sükunet...

Baba, daha göğüsleri kadın olmanın amorsundaki kızına, genç kadın hissettirecek bikini formülünü bir anda buldu.

Kızını ve umutsuz suratını en yakın, ünlü markalı spor mağazasına soktu. Maymun altı gibi, dikışsız, kupsuz, üstüne de tam oturmuş sporcu mayosu. Lacivert. Gri. Farklı renklerde bantlar. Kızı bir elinde torbayı tutarken, öbür eliyle babasının beline sarılarak dükkandan çıktı.

Babalar her durumda çözümünü bulur!

Feyyaz Yiğit

canlılar

Bu şekilde, bir anda "CANLILAR" deyince insan ürküyor. Oysa korkacak bir şey yok. Sizlere genel olarak canlılardan söz edeceğim. Sahi, nedir canlılar? Temelde canlılar kendi içlerinde milyarlara ayrılırlar. O kadar acayip canlı vardır ki hepsini saymaya kalksak biz bitirmeden birinin soyu tükenir. Kendi aralarında bu şekilde bölünmeleri tabii ki hiçbirini cansızlaştırmaz. Bilakis, tabiat çeşitli canlıları katlaya katlaya renkleniyor, yani canlılaşıyor. Şimdi sizlere bahsedebildiğim kadarıyla tüm canlılardan bahsetmeye çalışacağım. Hayvanından tutun bitkisine kadar, gelin bu geniş yelpazeye birlikte göz gezdirelim. Dünyamızı nelerle paylaştığımızı görünce şaşkınlıktan bayılacaksınız.

KUŞ

Kuşlar uçmalarıyla bilinir. Uçmak için müthiş bir çaba mı harcıyorlar yoksa her şey kendiliğinden mi oluyor hala tartışma konusu. Çeşitli kuşların olduğu bilinmekte.

AYI

Aylar birbirleriyle görüşmezler. Meraba-meraba. Ama iş paylaşmaya, saygıya ve hoşgörüyeye geldiğinde bir olurlar. İnsanlara uzak yerlerde yaşarlar. Balık yemeye ve yedirmeye bayılırlar.

MAYMUN

Maymunların dünyası çok renklidir. Dövüşürler ve şakalaşırlar. Bu kadar.

DERE OTU

Dere otu yeryüzünün tek solak bitkisidir. Hoş, kendine güvenen bir imajı vardır. İlgisiz gibi görünse de içten sever.

AT

Atlar diğerlerinin at olduğunu bilmez. Her at kendisini tek at zanneder. Bu yüzden birbirlerine binmeye çalışmazlar. Aksi olsa bütün atlar etrafındaki diğer atları sürmeye çalışırdı.

KOYUN

Koyunlar tabiatın en tembel canlılarıdır. Birçoğu dünyaya geldiği yerde hareket etmeden öylece bekler. Diğer koyunları da hiç düşünmezler. İşiniz koyuna kalırsa çok beklersiniz.

GÜL

Gittim, baktım, kokladım. Abartıldığını düşünüyorum.

YUNUS

Yunuslar aile gezmelerine bayılırlar. Çoluk çocuk eş dost

akraba buluşsunlar, kağıt helva yiyerek gezinsinler yeter. Yunuslar için yaşamak Ayvalık'ta tatil yapmak gibidir.

ÇAKAL

Çakallar her ne kadar sürü olarak gezseler de hepsinin akli başka yerdedir. Çakalların kalabalık olması gülünç bir rastlantıdan ibarettir. Bir çakal hiçbir zaman bile isteye bir diğer çakalın yanına gitmez.

GEMİ

Evet gemi.

ÖRÜMCEK

Örümcekler şahane dekoratif eşyalar yaparlar. Beslenmezler ama birini beslenirken gördüklerinde çok imrenirler.

GÖKHAN YILDIZ

Gökhan Yıldız benim arkadaşım. Çok iri yarı ve sakallıdır. Şu sıralar çocuğu olmak üzere.

AĞAÇ

Ağaçlar çok iyi sır saklarlar. Divane yüreğinizin zifiri dehlizlerinde ne varsa gidin ağaçlara anlatın.

YILAN

Yılanlar çabucak dehşete kapılır. Ümitsiz canlılardır. Bu hallerini saldırganlık olarak dışa vururlar. Ağza alınmayacak laflar edip kırıncı olurlar. Gönül almayı da bilmezler, etraflarında kimse kalmaz. Coşkulu ve sabırlıdır.

KÖPEK

Köpekler genelde çok düşüncelidir. Hassas ve alıngandırlar. Sürpriz hediyelere bayılırlar.

ELMA

İçerdiği malik asit sebebiyle düşman çatlatır. Elma meyvelerin en şanslısıdır.

MEYVE

Elma.

İNEK

İnekler tam olarak bu dünyanın neresinde olduklarını ve 100 yıl sonra kendilerini nerede gördüklerini tartışır. Bu tartışma hiç bitmez, hatta kavgaya dönüşür. Bunun dışında dingin ve sade canlılardır.

Canlılar bu kadar. Canlıların sonuna geldik. Unutmayalım, dünyamız bir gezegen bizler ise üzerindeki canlılarız. İyi olmak için bu kadarı yeterli.

Bedia Ceylan Güzelce

ctrl + alt + evlilik

Dünyanın bilinen ilk evlenme tekliflerinden biri Hieros Gamos. Erkek, kadının bileğinden tutar ve kutsal evlilik gerçekleştirmiş olur. Bugün bir insanın bir insanı elinden tutması az şey mi?

Üç gündür uykusuz, yatağında dönüp duruyordu. Ne sağda, ne solda karar kılıyor, bu yüzden gözlerini tavanda bir noktaya sabitlemekte güçlük çekiyordu. Hiç parası yoktu, pek yakışıklı sayılmazdı, annesi öleli on yıldan fazla olmuş, ismini hatırlamakta zorlandığı babası alkolikti. İşsizdi. Sağlık sigortası yoktu, sağlıklı da değildi üstelik. Bu güne dek vatandaşlık numarasını alma gereği duymamış, mesela bir banka hesabı açtırmamıştı. Bir banka şubesiinden içeri girmemiş, yevmiye günleri dışında daha önce sıra beklememişti.

Arkadaşı, akrabalarından haber almıyordu. Bakkalın işe yeni başlayan çırağı bile ona selam vermiyordu. Günlük, boya, sıva, cam sökme-takma işleri yapıyor, İstanbul'da 70 TL kirayla bir bodrum katında nefes alıp veriyordu. İlkokul ikiden terkti, yazmayı değil de okumayı anca sökebilmişti ve Türkçe'si bozuktu. Kürtçe'si yoktu, başka herhangi bir dili bilmiyordu. Gündüz gözüyle bitmeyen bir karabasan gibiydi hayatı, okuyor, anlıyor ancak derdini anlatamıyordu. Bir defaya mahsus, büyük halasından şefkat görmüş, sokağa atmadan önce başını okşamış, elinin altında bir kitap tutuşturmuş, 'Okuman yazman zayıf, her gece bunu önüne aç oku, kutsalındır bu senin, iyi sakla' demiş ve sonsuza dek ortadan kaybolmuştu. Kutsal nedir, o günlerde bilmiyordu.

Çoğunlukla yalnızdı. Geçen yıl, mahalledeki yaşlılarının peşine takılıp Park'a gittiğinde, eline tutuşturulan sarı yeşil kırmızı bayrağı oradan oraya sallarken de yalnızdı. 'Bu yoksulluk benim kaderim' diye düşünüp inanmışken, birdenbire aşık oluverdi. Park'ın serinliğinde bir yaz akşamında, kollarını sıkı sıkıya kavuşturmuş, bir ağacın altında yapayalnız oturan bir kıza tutulmuştu; Aslı'ya. Kutsal bu olsa

gerekti. Evet, bu dünyanın nimetleri bu güne dek ona cömertçe sunulmamıştı, hayat eli sıkı bir baba gibi onu verip vereceği her şeye daha en başından pişman etmişti, ama şimdi, krallara layık bir hisle, yani aşkla tanışmıştı. Yediği dayaklar, aç uyuduğu geceler, endişe dahil hiçbir duyguyu hissetmemiş olması falan, şu an mühim değildi. Çünkü ilk defa, bu anda mutluydu. Alışkın olmadığı bu hormonsal durum hemen bir intihar düşüncesini soktu aklına, vazgeçti. Bu mutlulukla ne yapacağını bilemeden, yatağında dönüp dururken bulmuştu kendini. Hemen bir şeyler yapmalı, hemen sevgilisinde sonsuza dek sürecek bir iz bırakmalıydı. Ne yapıp edip Aslı'yı sonsuza dek kendine bağlamalıydı. Evlenme teklif etse, acaba ne cevap verirdi? Hem nerede, nasıl ve ne zaman yapılacaktı bu teklif? Çok para oğlum, boşveeer...

Neticede hiçbir erkek kendi rızasıyla evlenmeye yanaşmaz. O da bir erkekti. Yoksulluk onu daha az erkek yapmıyordu ya da evlenme konusunda daha istekli hale de getirmiyordu. Düşündü, düşündü ve evden çıkıp, yan sokağa gitti. Cebindeki çok kıymetli 1 TL ile girdiği internet kafede çalışan çocuğu

yanına çağırdı, arama çubuğuna önce 'kutsal' ardından da 'kutsal evlilik' yazdı. Alt alta dizilen linklerde hep bir takım tanrı ve tanrıçalardan bahsediliyordu. Koca tanrılar ve güzelim tanrıçalar, bir duvar kabartmasında tasvir edilebilecek kadar anlık bir hadise ile evlenivermişti kolayca, hem de en kutsalından.

Tanrı, tanrıçanın bileğinden tutuyordu resimlerde ve yanlarında şöyle yazıyordu: 'Erkek eliyle kadının bileğinden kavrar ve kutsal evlilik gerçekleştirmiş olur. Buna da Hieros Gamos denir.' Detaylara takılmadı, neticede bu evliliğin -Aslı'nın da bayılacağı türden- bir de havalı ismi vardı: Hieros Gamos. Çimento çuvalı taşımaktan belirginleşen kasları onun tanrı, başından ensesine dökülen saçlarının kıvrımları da Aslı'nın bir tanrıça olmasına yetiyor da artıyordu bile. Bu teklifsiz ve kabul beklemeden gerçekleşen, en az beş bin yıllık geleneği Aslı'ya daha romantik kılmak için okumaya devam etti. Artık hazırdı. İnternetçi çocuğun da yardımıyla ihtiyaç duyduğu birkaç detayı iyice öğrendi. Ertesi gün marketten aldığı çok amaçlı temizlik deterjanı ile evin her köşesini temizledi, son kalan kapakla da kendini yıkadı.

Kapı açıldı, kız içeri geldi. Biraz utangaçlığın ardından, odadaki yegane mobilyada yan yana uzandılar. Sol elini sevgilisinin başının altına koyup, sağ eliyle de kızın bileğini sıkıca kavradı. Avuç içi bileği sardıkça kutsal birleşme gerçekleşmiş oluyordu. **Tıpkı Zeus'un Hera'ya, Dumuzi'nin İnanna'ya yaptığı gibi. Bileğinden tutarak öylece beklemek ve damarlarının uğultusunu birbirine karıştırmak. Kanla kurulamayacak bir bağın, elle ve bilekle iki insan arasından 'akma' anı.** İki sevgilinin gelmişini geçmişini sıfırlama çabası ya da hızlandırılmış bir alışma süreci. Bir süre böylece beklediler. O da diremediğine ya da elini çekmediğine göre, bu kutsal evlilik gerçekleşmiş kabul edilebilirdi. Eli, bileği tutmaktan yorulduysa da, artık birbirlerinin olmuşlardı ve bunu hiçbir şey

değiştiremezdi. Bazı cümleler söyledi, 'Bu bir kutsal evlilik, ben seninim artık, sen de benim, tamam?' Yanıt geldi, 'Tamam.'

Aslı hayatına girdikten sonra edindiği az sayıdaki arkadaşına bu kestirme evlilik teklifinden bahsetti, birer birer netice aldılar. Kızlar uzanıyor, bilekler tutuluyor ve ardından aynı cümleler sarf ediliyordu. Sonuçlar hep 'Tamam.' İyiydi hoştu da, Aslı üçüncü uzanışlarının sonunda bir düğün istedi, hem de düğün mevsiminde, daha iyi bir iş, daha güzel bir ev, bir gelinlik, takılar, misafirler, pastalar, içecekler. Aslı yapayalnız geçmiş ömrünün telafisini bu düğünle gidermeyi planlarken, çimento çuvalı taşımaktan taş kesmiş elleri karanlıkta tutacak bir bilek arar oldu. Aslı'nın bilekleri o sıra annesinin bulaşık ettiği tencereleri yıkıyor, sobayı yakıyor, küçük kardeşinin çoraplarını çitiliyordu. Kısa yoldan evlenme hayalleri suya düşmüştü ama imparatorlara has bir duyguyla gerim gerim geriniyordu yatağında, belki yanlış bir kaynaktan faydalanmıştı. Kalkıp ellerini yıkadı. Bütün aşıklar, bütün tanrı ve tanrıçalar gibi her şeyi göze almıştı. Bir yandan da kendi kendine söyleniyordu: Seni seviyorum be Aslı! Bugün, bir insanın bir insanı elinden tutması az şey mi?

Hayko Bağdat

ulan herkes vekil oldu be...

Şoför tutmaya gerek yok. Bizim çocuk halleder o işleri. Direksiyona Garo geçti. Yol boyunca konuştuklarımızdan bahsedemem. Örgüt sırrıdır.

Gece 02.00 gibi telefonuna cevapsız çağrı bırakacaktım. Arada da birkaç anlamsız SMS gönder dedi Ümit Kıvanç. "Abi bir haber edeyim dedim. Ben iyiyim merak etme." "Bazen yorgunluklar taşınmaz hale gelir ya..." İki haftaya kalmadan Ahmet İnel arayacaktı. Sesinde karşı tarafı endişeye sevk etmemeye çalışan, sahte ve fakat hissedilir bir telaş olacaktı. "Ya Mithat, son son Hayko'yla konuştun mu hiç? Biraz canı sıkıyorlar." Kim diyor, ne olmuş da böyle diyor diye soramazsın böyle zamanlarda. Hemen okumaya başlarsın: "Ya evet bir iki SMS gönderdi ama cevap yazılası değil. Ha bir gece de aramış ama duymamışım. Bak ben de pimpiriklendim şimdi ne oldu acaba?" Hikayenin önünü anlatmazsam toparlayamazsınız. 2011 seçimlerinde beni vekil yapmak istedi bunlar. İnanılmaz politik tahlillerim, halkımızın ufkunu açan tespitlerim olduğunu biliyorum. Gençcik yaşımda entelektüel dünyanın beni keşfetmesi kaçınılmazdı elbet. Ama bu sebeplerden çağırılmamışlar meğer. Yine ortamlara Ermeni lazımmış. Zaten bu entel dantel kısmı olmasa Ermeni olduğumuzu hatırlayacak vesile kalmayacak galiba. Formülü de hazırlamışlar. "Kürt Siyasi Hareketi'nin Desteklediği Bağımsız Sol Ermeni Aday" olacaktım. En son bu kadar uzun bir sıfatı Kürdistan diyemediğimiz için "Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi Dış İşleri Bakanlığı Sözcüsü bilmem ne Barzani"ye uygun bulmuşlardı. "Kürt Siyasi Hareketi'nin Desteklediği" kısmı önemli elbet. Daha önce "Küresel Isınmaya Karşı Baskın Oran" da aynı kaderi yaşamış, sonunda Bodrum'a yerleşip balık tutmak için av yaşamının kalkmasını bekler hale gelmişti. Bu sefer eşşegi sağlam kazığa bağlamak lazım. Ankara'ya gidip "Kürt Siyasi Hareketi"nden garanti alsak fena olmayacak. Bizim Şenol Karakaş önceden etkili abilerin listesini hazırlamış. Meclis'e gidip Selo Başkan ile görüşecek "onu hayatta kırmazlar" kadrosunu kurmaya çalışıyor. Bizim Garo dedi ki: "Bir araba kiralayalım, hem yolda stratejiyi konuşuruz." Mercedes Vito VIP mi Wolkswagen Transporter CTI mi olsa? Ben Transporter istiyordum, sallamadılar bile. Olayın kahramanı benim be, biraz nazik olsalar kıyamet kopacak sanki. Vito'ya atlayıp çıktık yollara... Ahmet İnel, Pakrat Estukyan, Roni Marguiles, Garo Paylan, Cengiz Algan, Ankara'da da

Mithat Sancar'dan oluşan Şampiyonlar Ligi Ölüm Grubu hazır. Gerçi şimdi olsa Cengiz Algan'ı arabama almazdım. Kötü insanmış aslında. Şoför tutmaya gerek yok. Bizim çocuk halleder o işleri. Direksiyona Garo geçti. Yol boyunca konuştuklarımızdan bahsedemem. Örgüt sırrıdır. Sadece şu kararımızı tebliğ edeyim de mevzudan kopmayın: "Hayko sen Meclis'e gelme. Kız istemeye gitmişiz de hayırlı damat yanımızda gibi olmasın. Biz gider konuşuruz gerekenleri" İnce bir sesle "Tamam abi" diyebildim. Esas oğlanın ben olmadığımı dair şüphelerim baki kalsın. Hatırla: Transporter... Beni bir Ankara meyhanesine bırakıp Meclis'in yolunu tuttular. Garo hala şoför. Bir dilim beyaz peynir, söğüş domates, bol soğanlı ciğer, bir duble de rakı lütfen. Dördüncü dublede geldi bizimkiler. Çok iyi geçmiş toplantı, kesin vekil olacağım. Selo Başkan Mithat Sancar'a sonucu bildirecekmiş. Sezgin Tanrıkulu da katıldı sonradan masamıza. Saat 17.25 gibi memleket meseleleri çözülmüş, dönüş yoluna geçmiştik. **Bizim Garo yine şoför. Fakat ya soğandan ya da Garo'nun debriyaj kullanmayı bilmediğinden bende hafif mide bulantısı başlamış. Kusarsam vekillik sakata gelir diye kendimi öyle bir sıkımsam ki hala gevşememiş olabilirim.** İstanbul'a varıp beklemeye başladık. Selo Başkan haber edecek. Ben acele etmiyorum, hala haber edecek... Gece 02.00 gibi telefonuna cevapsız çağrı bırakacaktım. Arada da birkaç anlamsız SMS gönder dedi Ümit Kıvanç. Ahmet İnel ikinci kez arayıp "Ya bu çocuk vekillik işini biraz fazla abartmış, işi gücü de koyvermiş. Galiba biraz maddi sıkıntı yaşıyor" dedikten sonra da ben arayacaktım. "Mithat Abi, sende 850 TL var mı? Biraz sorun var da..." 15.000 TL istesen kurgu sakata gelir. Alabileceğin kadarını iste, hep iste. **Parayı alınca bizim Mari'nin meyhanesine gidecek, Ömer Laçiner toplu fotoğrafımızı çekecek, Mithat Sancar'a fotoğraf yollanacak, 850 TL'lik gece için teşekkür edilecek...** Mithat Sancar vekil oldu. Sezgin Tanrıkulu Genel Başkan Yardımcısı. Seçilmesi için kilisede mum yaktığım Garo Paylan aradı geçen: "Hayko, vekillerin şoför kontenjanı varmış. Parası fena değil. Düşünür müsün?"

Transporter meselesinde ısrar edecektim...

Armağan Çağlayan

bugünkü aklım olsa; televizyoncu olmazdım

Bizi bozan cümleleri bize duyuran insanları sevmeyiz. O cümleleri kuran insanların hepsi aynı ortamda birlikte nefes dahi alınmaması gereken insanlardır!

Kanaltürk'te Candaş Tolga Işık'ın programı Bunu Konuşalım'da bir cümle kurdum. "Bugünkü aklım olsa, televizyoncu olmazdım, ekrana da çıkmazdım" dedim. Programdan sonra karşılaştığım bir sürü insan neden böyle düşündüğümü sordu. Sadece karşılaştıklarım değil, karşılaşmadıklarım da sosyal medya üzerinden aynı soruyu sordular.

Televizyon piyasasında, "en alttan" başlayıp "üstlere" tırmandığım için, bu kurduğum cümle birçok insana "şımarıklık" gibi geliyor olabilir. Kaldı ki belki de şımarıklıktır. **Çünkü şımarıklık bu piyasa insanının vazgeçilmezidir! İstedğimiz her şey hemen olsun isteriz.** Hemen, o dakika, o saniye, hatta o an. "Yok", "Olmaz", "Yapamıyoruz", "Bunu alamıyoruz" gibi kelimeleri içeren cümleleri duymak bizi bozar! Bizi bozan cümleleri bize duyuran insanları sevmeyiz. O cümleleri kuran insanların hepsi beceriksiz, yeteneksiz, aynı ortamda birlikte nefes dahi alınmaması gereken insanlardır! Yok olsunlar! Azalarak bitsinler! **İstedimizi hemen almak isteriz.**

Alamayınca kapris yaparız.

Ama istediğimizi alınca susarız! Bu şımarıklığın maddi yanı. Kulakları

çınlasın, yıllar önce yaptığımız bir çekim sırasında, fıstıklı Gaziantep baklavası diye tutturana bir star vardı. Hemen bütün prodüksiyon seferber oldu, Karaköy'e bir çalışan yollandı, Karaköy'deki meşhur baklavacıdan bir tepsi fıstıklı baklava aldırıldı. Şahane tabaklarla, şahane bir şekilde servis yapıldı, odaya baklavayı götürdük. Star: "Ne çabuk aldırınız, ne çabuk geldi" dedi. Bu cümlenin üzerine bütün yapım ekibimiz "haklı" bir gurur yaşamaya başladı. Çünkü bir starın isteğinin yerine getirilmesini "çabuk" bulması, sık rastlanılan bir durum değildir! Genel olarak istenildikten bir dakika sonra "Nerede kaldı?" sorusunu duymaya alışmışızdır çünkü. Gayet vakur bir biçimde hepimiz duruyoruz. Bütün bu konuşmalar olurken "star", baklavaya dokunmadı. Baklava dolu tabak masanın üzerinde duruyor.

Star: "Bayat değil mi bu? Doğru söyleyin kaç gündür burada dolapta duruyor bu" dedi.

Ben hemen öne atıldım: "Şimdi geldi daha, taptaze" dedim.

- "Nasıl yeni gelmiş olabilir. Baklava isteyeceğimi nereden biliyordunuz da ısmarladınız"

- "Siz istediniz ya. Hemen bir araba çıkarttırıp aldırıldı baklavayı"

- "Eeeee bende onu diyorum işte, daha ben baklava isteyeli bir saat ancak oldu. Nasıl oluyor? Demek ki önceden aldırışınız?"

- "Trafik açılmış. Hemen gitti geldi arkadaş"

- "Yok devel! Çocuk mu kandırıyorsun sen? 1 saatte nasıl gidip gelebilir? Uçakla gidip gelse nereden baksan gidiş-dönüş 3-4 saat sürmesi lazım"

Ben durumu anlamamışım. Yine aynı cümleyi kurdum.

- "Trafik açılmış. Hemen gidip geldiler"

Star: "Sen beni baya salak yerine koyuyorsun. Gözlerime bak bakalım salak mıyım ben? Sen giderken ben geri dönüyordum. Hangi araba Gaziantep'e 1 saatte gidip gelebilir?"

Sessizlik...

Meğerse star, sadece Gaziantep'ten gelen baklavayı yermiş.

Üstelik taze olacak. Mümkünse o sabah alınacak!!!

Hem kızdınız. Hem düştüğüm duruma sevindiniz. Hem de

stara kızdınız değil mi? Sabrınız varsa daha ilginç var; kilo alıp

vermesi nedeniyle sık sık magazin gündemine

gelen şarkıcılardan bir tanesiyle çekim

yapıyoruz. Şarkıcının kıyafeti

prodüksiyon tarafından temin

edilecek. Şarkıcı o dönem

"hafif" kilolu. Kostümcü

arkadaş, çok şık siyah bir

etek ve bluz almış. Etek

42 beden. Şarkıcı önce

bluzu giydi, Hepimiz

eteği de giyip çekim

alanına gelmesini

bekliyoruz. Kulisten bir

çığlık geldi. Ben hemen

kulise doğru koştum. Star

siyah eteği giymiş. Siyah

etek tam üzerine göre olmuş.

Ama star avazı çıktığı kadar

bağırıyor: "Bu nasıl bir habsizlik. Sen

bana ne demeye çalışıyorsun. Şişman

mı demek istiyorsun? Ne kadar zayıfladığımı

görmüyor musun? Bu etek 42 beden. Ben 36 bedenim!"

Soyunma bölümüne giderek, eteği çıkartıp kostümcü

arkadaşın kafasına attı. Ben ve kostümcü arkadaş gözlerimize

inanamıyoruz. Starın 36 beden bir eteğin içine girme ihtimali

yok! 42 bedene sığması bile mucize!!! Ben hemen "Tamam

değiştirelim. Çok özür dileriz. Arkadaş yanlış almış. Ben hemen

34 beden bir etek aldırıyorum size" diyerek odadan çıktım.

Başka bir etekten söktüğümüz, "34 beden" etiketini, "42 beden"

etiketinin yerine dikerek, eteği 34 beden haline getirdik!

Stara götürdük. Giydi. Ve gururla dedi ki: "Hah bak tam üzerime

oturdu. Öteki en az 4 beden büyüktü bana!"

Hala "Neden şimdiki aklım olsa bu işi yapmazdım diyorsun,"

diyen var mı?

Gökhan Dağıstanlı

aşktan kadın...

Tatlı ama sürekli esen rüzgarına razı oldu fırtınalar yerine... Hayatının geri kalanında, hiçbir rekabetin söz konusu olmadığı bir alanda, boyuna birinci seçilmekten yorulacaktı...

Güzelce bir kadındı Tomris, alımlıydı. Aşık olmayı da bilirdi, aşık etmeyi bildiği kadar. İyi de rakı içerdi. Cihanda sulhtu rakı içerken, ağdalı değil, nağmeli severdi. İçtikçe keyiflenir, keyiflendikçe güzelleşirdi. Gülüşünün ardında dokunaklı hikayeler yatarı. Şiir severdi... Okuyunca, eritirdi masadaki en sert erkeğin yüreğini. **İnsanın derinliklerine dokunurdu dalgıç bakışlarıyla. Konuşunca bahar çiçekleri açardı zemheri ayazlarında bile...** Kimisine ona aşık olmak yeterdi, kimisine ömrünü ona vakfetmek, kimisine de ömrünce uzaktan seyretmek, hiç uzun bir yolda yürüdüğünü görmeden...

Şiir eleştirisi yapar, sınırlarını şiirsellikte zorladığı öyküler yazardı genç yaşından beri. Memleketin dev gibi şairlerinin içini çeken de belki ondaki bu şiir aşkıydı. Daha koleji bitirmiş gencecik bir kızken aşık olmuştu Ülkü Tamer'e. İlk aldığı soyadı da O'nun ki oldu, bir hazine hikayesiyle birlikte. Nur topu gibi bir kız çocuğunu toprağa verip devam edebilmek hayata, mangal gibi yürek isterdi hani. Böyle bir acıyı ezerek içinde büyüdü biraz da. Kolay değildi tabii evlat acısının gölgesinde, hayatın güneşini görebilmek... Acısını, ya rakı masaları süpürebilirdi ya da bu ağır acının üzerini heyecanı ile örtbilecek bir yeni aşk... Bazı insanların, aşktan yana kaderleri hep gülmüştür. Niceleri aşık olabilmek için adaklar adarken, aşkın ta kendisi olan bu kadına, "Daha nen olayım isterdin, onursuzunum senin" diyecek kadar aşık olmuştu Cemal Süreya... İkisi de evliydi, karşılıklı aşka düştüklerinde. Ama aşk düştü mü ocağa, hiçbir şey dinlemiyordu elbet. Hoyratlaşıyordu insan, kırıp döküyordu. Ne gelirse yıkıyordu karşısına, bu bazen bir yuva olsa bile, dinlemiyordu. **Hele bir şair ile şiir gibi bir kadına, bir araya gelmek için ne engel olabilirdi ki? Baldıran olsa içerlerdi... İşte ikisi de yakiverdi limanları, kavuşsun diye dudakları...**

Şairi ama Maliye Bakanlığı'nda müfettişlik yapıyordu. Malum, şairlik karnını değil ancak ruhunu doyuruyordu. Tomris'e aşık olduktan sonra, her gün iş çıkışı, hiç vakit geçirmeden sevdiğine koşuyordu aksatmadan. Tomris, "Gez dolaş biraz, arkadaşlarınla buluş" dediğinde, eve geç kalmak için hırslanıp, saatlerce kapının önünde bekleyecek kadar çok sevdi O'nu, Cemal Süreya. **Ay ışığında bileğinden, ayakta dudağından, kapı aralığından soluğundan, yatağında kasiğinden, başka evlerde iliğinden, caddelerde kaynağından öptü...**

Ama aşk, yasa dışıydı, gizliydi. Şiir de aşk gibi, meşru şiir yaşamazdı. Yıldızlar söndü, bu aşk da bitti... Ya içindeki aşkı muhafaza etmenin tek yolu, O'ndan ayrılmaktı Cemal Süreya için ya da akıbetinden korkmuştu. Ama aşk korkağını bağışlamıyordu. Ayrıldıktan sonra, O'nun aşkıyla yazabileceği, geceleri, kalplerin katili olacak şiirleri bile yazmayacağına söz vererek bıraktı Tomris'i, Turgut Uyar'ın sonsuz aşkının kucağına, ömre bedel bir üç yılın sonunda... Oksijen solunumuyla yanmayı bırakana kadar taşıyacağı soyadı da bu oldu Tomris'in: Uyar...

Turgut Uyar, yeşili bozup suya çeviren, akşamını

uzatan kadını, sonsuz biçiminde, kötü şehirle, terle baş başa kalmış bulmuştu.

Hakkını vere vere, layığıyla severek, başının tacı etti Tomris'i...

Ruhu, ateş yüreği, kokusu ancak birlikteyken öyle olacaktı artık.

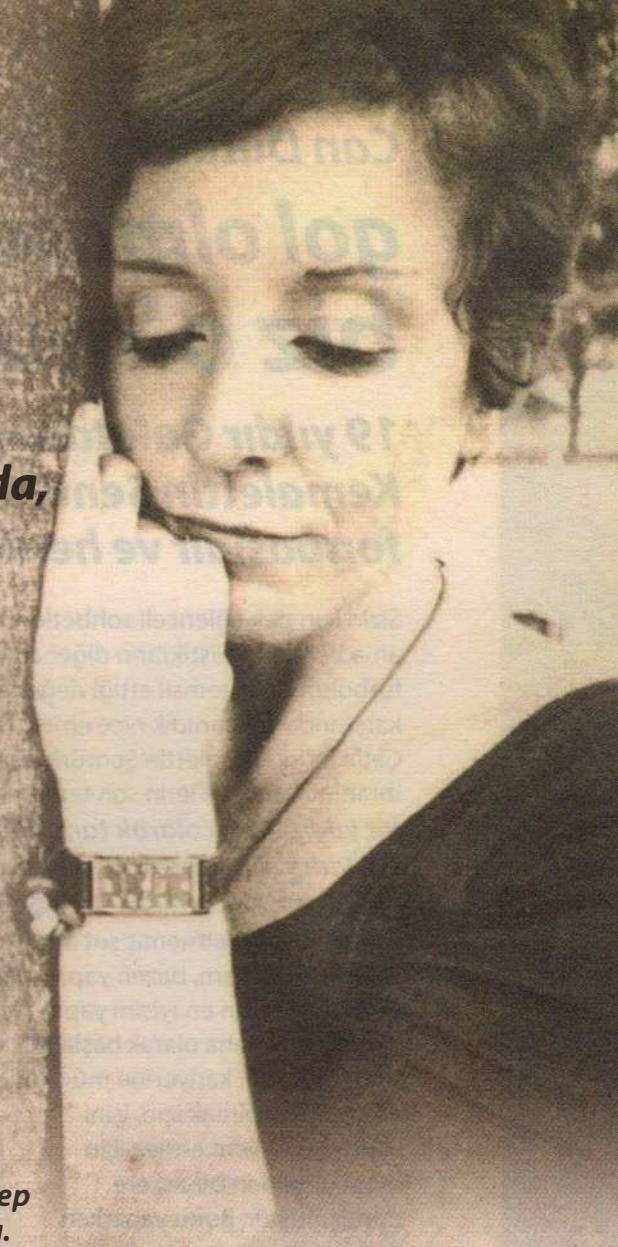
Kalbinin saati bozulup, artık hep O'nda duracaktı.

Cemal Süreya'nın yaptığı sonsuz aşk tarifini yaşayacak, istikrarlı kanaatkarlık da Turgut Uyar'dan başkasında değildi. Tomris'i her an elinden kaçıracaktı gibi bir kaygıyla, yıpranarak sevdi. Turgut Uyar iskeleyle bağlı, Cemal Süreya açık denizdeydi. Tomris Uyar, belki Cemal Süreya'ya daha çok aşık olmuştu ama dalgalarla mücadele etmeye tahammülü de yoktu, hele sonu bir bilinmezken... **Tatlı ama sürekli esen rüzgarına razı oldu fırtınalar yerine...** Hayatının geri kalanında, hiçbir rekabetin söz konusu olmadığı bir alanda, boyuna birinci seçilmekten yorulacaktı...

En acısını da belki Edip Cansever yaşadı. Hep sevdiği kadın, gözlerinin önünde efsane aşklar yaşayıp, rakıyı severken, o hep uzaktan sevmeye devam edecekti. Ne aşkına dokunabildi, ne ondan kaçabildi... Ama ne olursa olsun, Tomris Uyar'a bitmeyen tek aşkın, gerçek ve lirik bir dostluk olduğunu Edip Cansever öğretti. **Şöyle yazdı bir rakı masasında peçetenin üstüne; Tomris rakıyı sevdi, bense onu...**

Bu aşk dörtgeninin, belki de yaşadığımız coğrafya için en tuhaf tarafı, her köşesinin birbirini ayrı ayrı çok sevmesiydi. **Ölmeme Günü'nün, şiir dolu masasının demirbaşlıydılar, beyazlatılmış sularıyla...** Edip Cansever: "Cemal Süreya'ya içki içmesini ben öğrettim" derken, Cemal Süreya: "Edip'e şiir yazmayı ben öğrettim." diyordu. Bu tatlı atışma sırasında bile, Turgut Uyar'ın aklına Tomris'ten başka bir şey gelemiyordu: "Bu ikisi bunu tartışırken, ben de gittim Tomris'le evlendim..."

İkinci yeni akımının üç dost yıldızı; Cemal Süreya, Turgut Uyar ve Edip Cansever, birbirlerini çok bekletmeden, tersine bir hareketle, sırayla kayıp gittiler dünyadan gökyüzüne. Tomris Uyar da 62 yaşında, Temmuz güneşine, bir kısmı kendisine yazılmış şiirlere ve şairlerinin anılarına veda etti. Ama ne zaman bu üç yürek işçisi bir yerlerde anılsa, Tomris Uyar'ın da kulakları muhakkak çınlar...

Can Durukan

gol olmasa da vur sabri biz olmuş gibi seviniriz

19 yıldır Galatasaray forması giyen Sabri'nin esas forması Kemalettin Şentürk'lerin, İbrahim Üzülmez'lerin, Recep Çetin'lerin formasıdır ve herkese nasip olmayacaktır.

Sizin için pek eğlenceli sohbetlerin, şakaların mezesi olabilir ama benim için istikrarın diğer adıdır Sabri Sarıoğlu. Bugün futbolumuzda temsil ettiği değerlere bakarsanız tam karşısında çok tanıdık nice emektar isim görürsünüz; Recep Çetin'lerin, Kemalettin Şentürk'lerin, Rıza Çalımbay'ların, İbrahim Üzülmez'lerin son temsilcisidir.

Bir yıldız adayı olarak tam 19 yıl önce giymeye başladığı Galatasaray formasıyla ne lazımsa onu yapmıştır. Koş demişlerdir, koşmuştur, savun demişlerdir savunmuştur. Yetmemiş şut atmıştır, adam geçmiştir. Orta yapmıştır. Tamam, bazen yapamadığı olmuştur. Ama hep elinden gelenin en iyisini yapmıştır.

Yaratıcı orta saha olarak başladığı, en azından basına öyle pompalandığı kariyerine mücadeleci sağ bek olarak devam etmiştir. Var olmak için, işini yapmaya devam etmek için bir generalden bir askere dönüşmüştür. Bunu yaparken de hiç gocunmamıştır. Bugün kariyerine hücumla dönük orta saha olarak başlayan hangi futbolcuyu sağ beke çekmeye kalkarsanız küser, takım içinde sorun yaratır, basına demeç verir, tribüne el kol yapar, rakibe çift dalar... Sabri bunların hiçbirini yapmamış, kariyeri boyunca sorunun odağı değil, çözümün parçası olmuştur.

Giydiği formayı sırlıslıkla yapmadan sahadan çıkmayan ağır işçidir Sabri Sarıoğlu... Ağır işçi olduğu için yükü de ağırdır. Yapamadıklarından dolayı hep tenkit edilir hatta dalga geçilir. Ama savunmadan top alıp koca sahayı kat edip aşırma gol atmışlığı vardır. İsabetsiz şutlarının fazlalığına rağmen herkesi dumura uğratacak güzellikte hareketleri vardır. **Kendi kendine vücut çalımı atan adamdır Sabri Sarıoğlu, doğru. Ama her zaman kendinden beklenmeyi deneyecek cesareti vardır.** Bu da futbol sahasında onu farklı kılan en önemli özelliktir. Yani en büyük çalımı kendine değil, onu küçümseyenlere atmıştır.

Dikkat buyurunuz tıpkı Recep Çetin gibi pek az sakatlanmıştır. "Takoz" lakaplı futbol sahalarının en ağır işçisi Recep Çetin, Beşiktaş kariyeri boyunca sadece bir defa, taraftara imza verirken kalemin gözüne batması suretiyle sakatlanmıştı. Onda da sadece bir gün dinlendirilmişti. Sabri de az sakatlanır ve çok çalışır.

Gittiği günden beri arkasından ağıtlar yaktığımız büyük hoca Lucescu'nun elinden tutup A takıma çıkardığı isimdir. Arkasından gelen Fatih Terim'in güvenip sahaya sürdüğü ve takıma iyice monte ettiği yetenektir. Sürekli çalışmış ve takımın ihtiyacına göre oyun karakterinden taviz vermiştir. Bugün baktığınızda Sabri Sarıoğlu'nun futbol sahasındaki

anlamı, "emek" kelimesinin karşılığıdır. Öte yandan kendisiyle ilgili yapılan onca mavraya sadece gülüp geçecek kadar da efendi adamdır Sabri. Üzerinden en fazla komiklik devşirilen futbolcu olmasına rağmen bir kere bile çıkıp mızıkamış, tepki göstermemiş ve sadece gülüp geçmiştir. Rakibi sert baktı diye atarlanan, yalandan kendini yere atıp penaltı bekleyen, alamayınca da hakeme horozlanan nice "yıldız"ın olduğu yerde Sabri hep işinde gücünde adam modunda devam etmiştir. **Formasına ismi "Sarbi" diye yanlış yazılmış olmasına rağmen, bu küçük detaya takılmamış ve ilk günkü heyecanla sırtına geçirip, deliler gibi koşturmuş başlamıştır.** Sahada adım atmadık yer bırakmamıştır.

Hala sırtında yazana gülenlere aldırmadan işini yapmış, her

maç sonu üşenmeden soyunma odasından çıkıp statta kalan bir avuç taraftara ıslak fanilası ve terlikleriyle üçlü çektirmiştir.

Bugün sokakta görüp kaldırım kenarından tezahürat yapsanız, arabasından inip yanınıza gelir Sabri. Hatta 3-5 kişi ve fazlasıysanız yumruk şova bile hazırdır. Taraftarın halini bilen ve ona göre davranandır...

İşte bu yüzden bugün Sabri'nin giydiği forma sarı kırmızı olduğu kadar sarı lacivert, siyah

beyaz, kırmızı siyah, bordo mavi, yeşil beyazdır.

Sabri tek forma ile ülke futbolunda bir geleneğin temsilcisi olmayı sürdürebilen ender futbolculardan biridir. Sabri'nin esas forması Kemalettin Şentürk'lerin, Recep Çetin'lerin, İbrahim Üzülmez'lerin formasıdır. İşte esas o forma kutsaldır ve herkese nasip olmayacaktır. Futbola bir oyun olduğu gerçeğiyle bakan, bu oyundan zevk alan herkes Sabri'nin bir değer olduğunu bilir. Futbolculuğunda değeri az bilinen, belki jübilesi bile yapılmayacak ama onca generalin arasında asker kalmaktan hiç gocunmamış, sağdan sağdan bindiren, isabetsiz elli orta yapsa da, elli birinciyi yapmak için yine o topu isteyen adamdır.

Son kelime iyi denk geldi, hiç bozmayalım; Sabri Sarıoğlu adamdır!..

Mısra Duranoğlu

#olurmuolur

Mısra, hayallerinin peşinden koşan bir genç kız. Tıpkı kendisi gibi bir zamanlar genç olan ama en büyük hayalini gerçekleştiremeyen babası Haluk için Babalar Günü'nde bir sürpriz yaptı. Beşiktaş'ta oynadığı dönemde bir türlü efsane üçlüyle beraber oynama şansı bulamayan Haluk, eski takım arkadaşları Metin - Ali - Feyyaz'la yıllar sonra yeşil sahada bir araya geldi. Nasıl mı oldu bu? Neden olmasın, Olur mu olur...

Merhaba; ben Mısra. Babalar Günü'nde babama güzel bir sürpriz yapmak istedim.

Herkesin bildiği gibi babalar kızlarına, kızlar da babalarına çok düşkündür. Bizim ilişkimiz için de bu çok geçerli bir durum. Babam her şeyden önce çok esprilidir ve beni hep güldürür. Babam hayatıma yön veren, her koşulda beni koruyan kişi. **Çoğu kez söze gerek kalmadan gözleriyle bile bana çok şey anlatan gerçek bir arkadaşdır.** Çocukluğumdan bu yana sporla iç içe büyüdüğüm için babamla yapmayı en çok sevdiğim şey spor. Her zaman ondan yeni şeyler öğreniyorum ve bu çok hoşuma gidiyor.

Babam hayatımın her alanında bana destek olur. Anaokulundan üniversiteye kadar eğitim hayatımda hep yanımdaydı. Okul seçimlerimde mutlaka bana yol gösterip, benim için en yararlısı hangisi olacaksa onun için çabaladı. Bir karar vereceksek en ince ayrıntısına kadar düşünür, doğru karar vermem için hep beni cesaretlendirir. İş hayatım için de aynı durum geçerli. Kaç yaşına geldiğim hiç fark etmiyor. **Ben onun gözünde hala küçük kıızı olduğum için her zaman varlığını bana hissettirir.** Bugüne kadar babama danıştığım hiçbir konudan zararlı çıkmadım. Benim için en iyisi ne ise hep onun için çalıştı ve benim iyi olmam için her şeyi yaptı. Çok şanslı bir çocuk olarak büyüdüm. Benim için sonsuz sevgi ve saygının temsilidir.

Futbol tutkunu bir babaya sahip olmak mükemmel bir duygu. Bir kere ister istemez genlerime futbol ruhu işlemiş olarak doğduğumu düşünüyorum. Ben küçükken erkek çocuğu gibi babam benimle futbol maçı yapardı. Ben de buna bayılırdım. Babamın maçını ilk izlemeye gittiğimdeki heyecanı ise tarif bile edemem. **Her zaman benimle evde futbol oynayan adam o kalabalık tribünlerin önünde sahada oynuyor. Müthiş bir gurur.** Ayrıca senelerce futbol oynamış ve hala antrenörlüğe devam eden bir babanın kızı olmak ofsaytı sanal çizgi çizmeden şıp diye anlamaktır! Babam için futbol hep vardı her zaman da olacak. Ona bu tutkunun çok yakıştığını düşünüyorum.

Biz doğuştan Beşiktaşlıyız. Babamın Beşiktaş'ta oynaması da böyle fanatik bir aile için müthiş gurur verici bir duygu. Aslında Sadece Metin Ali Feyyaz'dan değil, Beşiktaş'ta doya doya oynayamadığından dolayı bir tarafının hep eksik olduğundan bahsederdi. Hala da bahsediyor. Çünkü babamın başına bu talihsiz sakatlıklar gelmeseydi

onun da ismi bu efsanelerin arasında sayılabilirdi. **Aslında Beşiktaşlı olmak biraz da Metin - Ali - Feyyaz olmaktır.**

Onların ruhu, skor kaç kaç olursa ya da zaman ne kadar daralmış olursa olsun pes etmeyişleri, dik durarak sahada savaşmaları bence Beşiktaş'ı ve Beşiktaşlılığı temsil ediyor. Ben babama ne zaman baksam bu saydıklarını görüyorum. Bu yüzden ben onun adına yine de mutlu oluyorum.

Babamın futbol hayatı yaşadığı talihsizliklerden ötürü istediği gibi gitmedi. Yine de bir çoktakımda forma giyip şampiyonluklar yaşadı ama babamın yaşadığı talihsizlikleri hüznü olarak hatırlaması yerine güzel olarak hatırlaması için hep bir şeyler düşünüyordum acaba ne yapabilirim diye. Bazen bu konularla ilgili sohbetlerimizde hüznülenir ve başına gelen şanssızlıklardan bahsederdi. Ben de onun bu haline üzülürdüm. Düşünsenize genç bir delikanlısınız ve Beşiktaş'ta forma giyiyorsunuz. Belki de efsane bir golcü olacakken yıkılan hayaller... **İnsanın babasının böyle bir hikayesi olunca aklında da hep o hayali gerçekleştirme fikri oluyor.** Bir gün internette gezinirken Yapı Kredi Play Kart'ın "**Olur mu olur**" reklamlarına denk geldim ve o anda acaba dedim. Babamın futbol hayatından kalan hüznü anıları hafızamızda bir nebze olsun değiştirmesi, babamı artık bu anıları gözünde canlandığında asık bir yüzle değil de gülen bir yüzle görmek umuduyla bu işe kalkıştım ve #olurmuolur diye Yapı Kredi Play Kart'a bu hayalimi tweet attım. Sonrasında bu kadar güzel bir şey olacağını asla tahmin etmemiştim!

Elbette bu konuda en büyük destekçim bu hikayenin görünmez kahramanı, annem oldu. En az benim kadar çabaladı.

Babam bu sürprizle bir çok duyguyu aynı anda yaşadı. Mutluluk, şaşkınlık, heyecan, hüznü... **Bu sürpriz sayesinde babam gençliğine döndü, biz de onun hayallerine.** Babamın gözlerindeki mutluluk benim için her şeyden daha değerli. Benim için tüm fedakarlıkları yapan babamı bu kadar mutlu görmek, onun hayallerine ortak olmak benim için çok önemliydi. Emeği geçen ve bu fırsatı bana veren herkese çok teşekkür ederim.

Hayallerini gerçekleştiremeyen bütün babalara, çocuklara, herkese sesleniyorum. Sakın pes etmeyin.

Hayallerden vazgeçmemek lazım, olur mu olur :)

"iyiii bayramlaaaaar..."

Zil sesini üçüncü defa duyduğunda artık kapıya kendisi bakmaya karar verdi. "İyi bayramlaar!" diye beş altı kadar çocuğun sesi karşıladı onu.

Bugünün özel bir gün olduğunun farkındaydı ancak kutlamaya zamanı yoktu. En son neyi kutlamak için zamanı olduğunu bile unutmuştu. Doğum gününü, sonrasında evlilik yıldönümünü üst üste üçüncü yıl da unuttunca eşi artık eskieşi olmuştu. O hala çalışıyordu. **Yaşamak için çalışmak, onun için çok uzun zaman önce çalışmak için yaşamaya dönüşmüştü.** Evden hızlıca çıkmak üzere hazırlanıyordu. Bir yandan da hala bu günü özel kılan şeyin ne olduğunu düşünüyordu. Hep yarım yamalak yaptığı kahvaltısını yine iki lokmada bitirdi. Biraz kepek ekmeği üstüne beyaz peynir ve reçel sürülü, bir fincan kahve, en son da bir bardak portakal suyu. Tam portakal suyunun sonuna gelmişti ki kapı çaldı. Eve gündeliğe gelen kadının açmasını bekledi bir süre. Hiç hareket yoktu. Kapı bir kez daha çaldığında, "Nurcan Hanım!" diye seslendi. Kahvaltısı da hazır değildi. Madem kahvaltısını hazırlayacak, kapıya kendisi bakacaktı, bu evde bir kadının çalışmasına ne gerek vardı? Sinirle bir kez daha bağırdı, "Nurcan Hanım kapıya bakmayı düşünüyor musunuz?"

Zil sesini üçüncü defa duyduğunda artık kendisi bakmaya karar verdi. "İyi bayramlaaaaar!" diye beş altı kadar çocuğun güleç sesi karşıladı onu. Bir an ne yapacağını şaşırdı. Bayram olduğunu yeni fark etmişti. Bu da sabah kahvaltısının neden hazırlanmadığını açıklıyordu. Eve gündeliğe gelen Nurcan Hanım izinliydi.

"Size de iyi bayramlar çocuklar" derken, içinden bu çocukların kapısını çalmasına müsaade eden, hatta onları siteme sokağın apartman görevlisine kızırıyordu içten içe. Bu kızgınlığı bir süre sonra daha da arttı. Çünkü kapısını çalan çocuklardan biri zaten apartman görevlisi Gültekin'in oğlu Zeki'ydı. Çocuklara vermek üzere evde çikolata, şeker olup olmadığının farkında değildi. Zaman kazanmak üzere kapıyı aralık bırakıp mutfığa doğru yönelirken "bir dakika bekleyin bakalım" dedi. Mutfığa girdi. Kesme şeker, esmer şeker, poşet çay, fincanlar, baharatlar... Çikolata ve benzeri hiçbir şey yoktu. Odasından cüzdanını aldı. İçinden biraz para çıkardı. Tekrar kapıya yöneldi. **"Çocuklar beni hazırlıksız yakaladınız. Evde çikolata yokmuş. Alın bu harçlıkları bakalım. Ama bir daha gelmeyi denemeyin. Hepinizin yüzünü hatırlıyorum. Bozuşunuz!"** dedi.

Çocuklar güzel çikolata ve şekerleme bulma umuduyla geldikleri bu kapıda turnayı gözünden vurmuşlardı. Para veren çok az kişi kalmıştı çünkü bayramlarda artık. Bu paylaşılmaya değer müthiş bir haberdı. Tüm çocuklar harçlıklarını yüzlerindeki kocaman gülümseme ile alıp tekrar iyi bayramlar diyerek soluğu sitenin bahçesinde aldılar. Diğer çocuklara "Koşun, koşun B Blok'taki Erol Amca harçlık dağıtıyor!" diye duyurdular "çete"nin geri kalan üyelerine.

Erol, evden çıkmak üzere son hazırlıklarını yapıyordu. Dışlerini fırcalayıp askıdaki ceketini giymek üzereydi ki kapı tekrar çaldı. Bu sefer 7-8 kadar çocuk, yani "çete"nin geri kalanı harçlık için kapıda belirmişti. Desibeli yüksek bir "iyiii bayramlaaaaar! patlattılar kapı açılır açılmaz. Bu coşkudan da kolayca anlaşılacağı üzere Erol'un az önce harçlık verdiği çocuklar ötekilere haber salmıştı. Erol işe geç kalmak üzere olduğu için çocuklara kızmanın daha uzun süreceğine karar vererek elini tekrar cebine attı. Kapıya en yakın olan çocuğun eline bir miktar para sıkıştırdı ve "Aranızda paylaşın" diyerek kapıyı kapattı. Artık evden çıkmalıydı. Hem geç kalıyor, hem sinirleniyordu. Cep telefonunun olmadığını fark etti. Almak üzere salona geçti. Yemek masasının üzerinde duruyordu. Okunmamış bir sürü mesaj ve birkaç cevapsız arama vardı. Sonra bakacaktı. Artık çıkmalıydı. Derken tekrar zil çaldı. Söylene söylene gidip kapıyı açtı. Karşısındaki apartman görevlisinin oğlu Zeki'ydı. "İyi bayramlar" dedi Zeki yalnız olmanın yarattığı eksik özgüvenle. Erol hemen parladı. "Oğlum sen 5 dakika önce gelmedin mi zaten? Bir de ben uyarmadım mı bir daha gelmeyin diye? Ne şaşkın çocuksun daha 5 dakika geçmeden üstelik tek başına gelmiş, bir daha harçlık istiyorsun! Git, babana şikayet etmeyeyim seni. Zaten bu bayramlaşma merasiminiz yüzünden işe geç kaldım!" Zeki önce biraz kızardı, birkaç defa yutkundu. Ellerini pantolonunun iki yanında duran bol ceplerine attı ve bir süre uğraştıktan sonra çıkardı. Avuçlarını birleştirip yukarı kaldırdı ve titrek bir ses tonuyla; **"Erol Amca, harçlık verdiğini bütün çocuklar birbirine söylüyor. Şimdi senin kapı hiç susmaz bugün. Haberi duyan gelir. Ben sabahtan beri çikolata topluyorum. Şunları al benden sonra gelen çocuklara verirsın..."**

Erol çocuğa ve avuçlarından taşıdığı birkaç tanesi yere dökülen rengarenk Ülker Çikolatin'lere baktı. Ne diyeceğini şaşırdı. Zeki de öylece donakalmış Erol'a bakıyordu. Erol, Zeki'nin elindeki çikolataları aldı ve portmantonun üstündeki kül tabağını andıran mermer anahtarlığa bıraktı. Bir anda bütün çocukluğu geçti gözünün önünden. Abisiyle o rengarenk Ülker Çikolatin'lerin ikram edildiği evleri diğer çocuklardan önce nasıl keşfettikleri, onlarca nane ve badem şekeri karşılığında takas ettikleri adam başı sadece iki tane o güzelim çikolatayı... Hiçbir şey diyemedi.

Zaten Zeki de çikolataları verir vermez hızlı adımlarla uzaklaştı. Erol ayakkabılarını

almak için tekrar içeri yöneldi. O sırada merdivenleri silmekle meşgul olan Zeki'nin annesi Sadiye Hanım belirdi kapının az ilerisinde. O çikolatalardan iki tanesine uzandı eli. Birini uzatıp "Sadiye Hanım, iyi bayramlar!" dedi gülümseyerek. Merdivenleri silen kadın şaşırdı. Yıllardır apartmanda oturan Erol Bey, toplasan iki defa kendisine selam vermişti. Hele bayramını tebrik etmek...

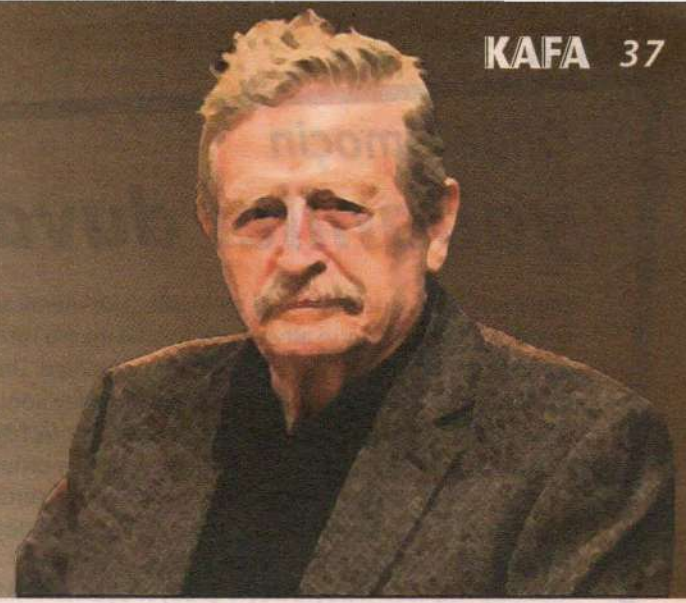
"Size de Erol Bey..." diyebilirdi sadece. Erol elinde kalan son çikolataya bakarak asansöre yöneldi. Ağlıyordu. "Bize de iyi bayramlar olsun bakalım, bize de..." dedi usulca...

Zafer Algöz

imparator

Müşfik Kenter, "Sir" unvanına sahip değildi ama İngiltere'de oyunculuk yapsaydı, kusursuz ve muhteşem İngilizce'siyle imparator nişanını şerefle taşırdı.

"Üzülüyorsun, takma diyorlar...
Kızıyorsun, değmez diyorlar...
Boşveriyorsun, gamsız diyorlar...
Susuyorsun, iki çift laf et diyorlar...
Konuşuyorsun, muhatap olma diyorlar...
Çekip gidiyorsun, mücadele et diyorlar...
Altan alıyorsun tepene çıkardın diyorlar...
Bağırıyorsun, sakın ol diyorlar... Akli
başında davranıyorsun, bu kadar uslu
olunmaz diyorlar... Dikine gidiyorsun,
yaşına başına yakışmaz diyorlar...
Ölünce ne diyecekler?
Muhtemelen ölüm sana yakışmadı.
Normal tabii, dirimizi beğenmediler.
Ölümünü mü beğensinler?"
(Müşfik Kenter)

İşte böyle yazmıştı İmparator Müşfik Kenter... Cumhuriyet Türkiye'si'nin gelmiş geçmiş en büyük aktörüydü Müşfik Kenter... Hayatı boyunca ne oynadıysa tadına doyumaz resitaller sergilemiş gerçek bir imparatoru Müşfik Kenter. Tiyatro kültürü ve tiyatro zevki olan seyirciler onun ölümünün ardından ikiye ayrıldılar. Müşfik Kenter'i sahnede izlemiş olan şanslı insanlar ve ne yazık ki bu şans elde edemeyenler. Müşfik Kenter, 1932 yılında doğdu. 2012 yılında aramızdan ayrıldı. Sayısız tiyatro oyununda nice önemli roller oynadı. Oyunculüğün dışında 60 yılı aşan büyük bir zaman diliminde sayısız öğrenci yetiştirmiş gerçek bir İmparatoru Müşfik Kenter... Diplomat Ahmet Naci Kenter ve Olga Cynthia'nın oğlu. Tiyatromuzun divası Yıldız Kenter'in kardeşi. 1950/55 tarihlerinde ablasının yönlendirmesiyle Ankara Devlet Konservatuarı'na girdi. Olağanüstü yakışıklı olmanın dışında müthiş yeteneklerle dolu bir kıymetli mücevherdi Müşfik Kenter. İngilizler'in usta aktörleri Alec Guinness, John Gielgud ya da Laurence Olivier'den inanın çok çok daha büyük bir aktördü. Onlar gibi "Sir" unvanına sahip değildi

ama İngiltere'de oyunculuk yapsaydı kusursuz ve muhteşem İngilizce'siyle imparator nişanını şerefle taşırdı. O kadar önemli bir oyuncuydu. Radyo tiyatrosu, diziler, sinema filmleri, reklam dublajları ve konuştuğu çizgi filmler hep damağımızda eşsiz lezzetler bıraktı. Zaman geldi Alf oldu, zaman geldi Tom ve Jerry'nin huysuz kedisi oldu, zaman geldi bir çamaşır makinasına ses verdi. Muhteşem yorumuyla genç yaşta giden şair Orhan Veli'ye hayat verdi. Şiirlerini sahneye taşıdı. O şiirler kaset oldu. LP oldu. Hayatında hiç Orhan Veli okumamışlara bile o sevdirdi Orhan Veli'yi, Nazım Hikmet'i. Tiyatro bir illüzyon sanatı. Ortalama 2 saatlik bir zaman diliminde bir sihirbaz gibi inandırmak ve büyülemek zorunda olduğunuz bir er meydanı. Ve bu er meydanında çıktığı her müsabakadan alkışlarla uğurlanan muhteşem bir sanat adamıydı Müşfik Kenter.

1960/61 yıllarında sevgili ablası Yıldız Kenter ile beraber özel tiyatro yapmaya karar veriyorlar. Kenterler Tiyatrosu kuruluyor ama hangi oyunla başlayacaklar bir türlü karar veremiyorlar. Müşfik Hoca sürekli okulda klasik oyun çalışmaktan daralmış istiyor ki çağdaş bir İngiliz ya da Amerikan oyunu olsun. Uzun araştırmalardan sonra Hamlet yapmaya karar veriyorlar. Hoca biraz mutsuz ama olsun ne yapalım. Ablası, hocası öyle uygun görmüş öyle olacak tabii. Bir süre İstanbul'da oynuyorlar derken Diyarbakır'dan turne teklifi geliyor. 4 gün oynayacaklar. Müşfik Hoca önce itiraz ediyor "Hamlet Diyarbakır izleyicisine ağır gelebilir, oyundan sıkılabilirler" diyor. Ama biletler satılıyor hemen. Üstelik bir süre sonra turneyi uzatın 1 hafta olsun çok talep var deniyor ve turne 1 hafta oluyor. Diyarbakır'da 1 hafta Hamlet'i full

salonda alkış kıyamet oynuyorlar. Yıldız Kenter diyor ki: "Gördün mü canıko. Oyun iyi olursa her yerde seyirci gelir ve hakkını verir." Tabii o devirde valiler, belediye başkanları velhasıl tüm mülki amirlerde sanat sevgisi olduğu için hiç yalnız bırakmıyorlar. Son oyundan sonra Diyarbakır'da teşekkür mahiyetinde bir resepsiyon veriyorlar. Tebrikler, teşekkürler faslı devam ederken, resepsiyonda bir Diyarbakırlı sanatsever Müşfik Hoca'nın yanına gidiyor ve diyor ki: "Vallah sene helal olsun. Çok yaman oynadın. Ben bu oyunun her akşamına bilet aldım hepsini izlemişem" Müşfik Hoca şaşıyor tabii. "Ee peki bütün oyunları izledin tamam da ne anladın?" - "Valla bunda anlaşılmayacak ne var ağam, bildiğin gan davası."

Müşfik Kenter gerçekten çok sıra dışı bir aktör bir büyük virtüözdü. Sahnede her yönüyle herkesten ve her şeyden farklı bir büyük dev, bir büyük imparatoru. Sahnede elini kolunu gereksiz yere hiç kullanmaz hatta trafik polisi gibi sallayanlara fırçayı atardı. Kral ya da prens ya da tarihi bir şahsiyeti oynarken kendini kasanlara kızardı. "Kral ya da kraliçe bile oynasanız onun önce insan olduğunu unutmayın. Unutursanız kasılmaktan oyun oynayamazsınız" derdi.

İmparator aramızdan ayrılalı 3 sene olacak. Yeri kolay kolay doldurulamayacak bir büyük dev... Bir büyük oyuncu... Bir büyük baba... Bir büyük hoca... Bir büyük sihirbazdı o... Mekanı cennet olsun. "Üşüdüğümüzde camı kapatmak kadar kolay olsaydı keşke, sevilmediğimizi anladığımızda o kişiye yüreğimizi kapatmak" demişti, İmparator Müşfik Kenter... Ama onu zaten hiç sevmeyen olmadı ki...

Dilge Timoçin yabaniler duvarı aştı

Eşekherif, yedi sene önce kırık bir İngilizce ile merak sardığı dizi çevirmenliğinde bugün altyazı piyasasının en sıkı isimlerinden biri. Onu en iyi bilenler elbette Game of Thrones izleyenleri. Dizi geçen ay sezon finalini yaptı, final bölümü sosyal medyada epey konuşuldu.

Eşekherif, 24 yaşında. Çeviri işlerine lise üçteyken sıkıntıdan başlamış. "Lost ve Prison Break'in aşırı popüler olduğu zamandı. Ders çalışmak bana göre değildi, bir de okul değiştirdim o sene. uyum sürecim sancılı geçince dizilere sardım." (Niye okul değiştirdin diye soruyorum ama 'kız meselesi' diyip geçiştiriyor.)

İnat edip İngilizce'yi böyle böyle çözüyor Eşekherif. İki saatini almayacak çevirilere iki-üç gün harcıyor. Ders çalışmayı sevmediğine bakmayın bir de üzerine 2009'da ODTÜ Fizik bölümüne giriyor. Hazırlık yılını yine çevirilere adıyor. ODTÜ yalan oluyor tabi. O dönemde çevirdiği dizi sayısı altıyı buluyor. Ailesinin fikriyle 2012'de Hacettepe tercümanlık bölümüne geçiyor.

'Ününe ün katması' Gezi olayları döneminde Game of Thrones altyazılarından verdiği mesajlarla oluyor. Sezon 3 Bölüm 9'da "Yandaş medya sussun, biz her yerden sesimizi duyuracağız. Bugün, 3 Haziran 2013. Türkiye günlerdir ayakta. Günlerdir bitmek bilmeyen bir zulme karşı çıkıyoruz. **Günlerdir acı çekiyoruz, günlerdir direniyoruz. Kimseyi düşürmek gibi bir derdimiz yok. Sesimiz duyulsun istiyoruz. İsyan değil inanın, özgürlük bizim derdimiz.**" diye yazıyor.

"Yazdığım gün uyanıp bilgisayar başına oturduğumda ağladım. Herkes mesajı konuşuyordu, çok duygulandım." 2009 seçimlerine yaşı yetmemiş ama sonrasında referandum, yerel seçim, genel seçim kaçırmamış. "Kaosa gireceğiz gibi görünüyor erken seçime kadar ama erite erite bitireceğiz" diyor. Siyasi Partileri Game of

Thrones'a uyarlasa nasıl olurdu diye acayip bir soru soruyorum.

"Seçimi yabaniler kazandı, duvarı geçtiler sonuçta" diyor. **"HDP-yabaniler, AKP-Lannister'lar, MHP-Stannis Baratheon, CHP de gece nöbeti... Yabanilerin duvarı geçmesi harika ötesi olay. Birlikte yaşarız mutlu mutlu."**

Dizinin devamında ne olacağını ise kestiremiyor. Tek diyebildiği, Dany ve Tyrion'ın yazarın en sevdiği karakterler olduğu. "Onlar hariç kimse nihayetinde mutlu olamaz gibi geliyor bana." Türkçe dizileri soruyorum. Takip ettiği ve İngilizce'ye çevirmek ister mi? Behzat Ç. ve Leyla ile Mecnun'u sayıyor. "Yine de hiçbirini çevirmek istemem, zaten doğal oldukları için bu kadar sevdim çeviri de doğallığı alır götürür." La bebe'yi çevirelim diyoruz, 'dude'dan öteye geçiş olmuyor. Çevirilerini eleştirenlere de hak veriyor. "Sabah beşte bölümün başına oturuyorum. Daha aklım yerine gelmeden izliyorum. Altı buçuk yedi gibi çeviriye başlayıp üç saatte bitiriyorum. Yakaladığım zaman standardından taviz vermemeye çalışıyorum."

Çeviriye bırakmaya niyetli değil. Sevdiği şeyi sevdiği şekilde insanlara ulaştırmaktan memnun. "Çeviren: eşekherif, iyi seyirler dilerim" e ekran başında teşekkür edenler olduğunu söylüyorum. "Bu işte tutunmamızı sağlayan o zaten" diyor.

Simge Fıstıkoğlu

gönüllü terapist

"Çok konuşanı az dinleyeceksin" der dostum Zeynep. Ve bu benim asla öğrenemediğim/beceremediğim bir yetenek; az dinlemek. Yarım kulak, yarımından daha da az konsantrasyon. Nerdeeee??? Karşımdaki bana hayat(in)in sırrını verecekmış gibi, illa göz teması kurarak (ve asla kaçırmayarak) sonsuz bir huşuyla dinliyorum karşımdakini. Perihan Mağden'in Tehlikeli Temayüller'de dediği gibi **"Sanki bir dinleme tarikatı varmış, onlar beni kaçırmış da müritleri yapmış. Ben de bu devşirilmiş halimle durmayıp, durumamayıp insanları dindarca dinliyorum."** Aynı tarikattan olduğumuza tüm kutsallarım üzerine yemin edebilirim! Şöyle devam ediyor Perihan -edebi- (zira ben kendisinin köşe yazılarını dahi ziyadesiyle edebi buluyorum, ve aynı liseden mezun olduğumuz için yersiz/lüzumsuz bir gurur duyuyorum) Mağden: "O kadar manyakça bir dikkatle dinliyorum, dinleyebiliyorum ki insanları, bütün bu aktif dinleme seanslarının akabinde, bir kez daha insanlardan ve insanlıktan soğumuş oluyorum." Çok şükür henüz o noktada değilim. Ülkemde, dünyada gördüğüm, yaşadığım, anlatmak/aktarmak zorunda kaldığım onca kötülüğe, insafsızlığa,

vicdansızlığa rağmen hala soğumadım insandan ve insanlıktan. Hala sabırla ve umutla dinleyebiliyorum, tanımak isteyebiliyorum. "İnsan" denen malzemenin -genellikle- defolu olduğunu bilmeme rağmen... Ve zannediyorum bendeki bu aşırı nitelikli dinleme yetisi metrelerce öteden gösterebiliyor kendini. Başka bir açıklaması olamaz zira, yeppppyeni tanıştığım kişilerin bile bana içini dökmesinin... Mesela eve gelen ustanın, eşinin ilk evliliğinden olan oğlunun kötü alışkanlıklarından ötürü evinde huzur kalmadığını, geceleri taksi şoförlüğü yaptığını, yine de para yetiştiremediğini, kendi deyimiyle "iliğinin kemiğinin kurduğunu," gittiği diğer evlerdeki insanlara değil de bana anlatmasının akla yatar başka bir açıklaması vardır belki de, ben bilmiyorum. Tek bildiğim "Çocuğunuz var mı usta?" ile başlayan sohbetin bir nevi terapiye dönüşmesi... Ya da daha ilk randevuda "Bir gün ölürse" diye bahçedeki köpeği sevmekten, alışmaktan, bağlanmaktan korktuğunu söyleyen genç adamın 1-2 saat sonra bu korkusunun nedeninin küçük yaşta ailesinden ayrılmak olduğunu itiraf etmesi ve "Böyle sevmekten korkarak yaşamak istemiyorum" demesi; gönüllü terapi

seanslarımdan sadece biri... Üstelik yalnızca korkunç bir dikkatle dinlemekle kalamıyor, anlamaya ve hadsiz bir şekilde çözüm bulmaya, karşımdakini rahatlatmaya çalışıyorum. **İçine serpilecek sular var mı bende diye dönüp dönüp kendime bakıyorum. Kimi zaman buluyorum şifalı olacağına inandığım kelimeleri.** O zaman nefis bir rahatlatma ve görevini yerine getirmenin verdiği huzurla bitiriyorum konuşmayı. Ama bulamadığımda... Ahhh bulamadığımda... Kafama takıyorum, empatiye ters takla attırarak kendimi anlatan kişinin yerine koyuyorum; senaryo üstüne senaryo yazıyorum, bozuyorum, yeniden yeniden kurguluyorum. Ne yapabiliirdi(k) demeden duramıyorum. Ve tüm bu sürecin en sıkıntılı kısmı, anlatılanların hiçbirini unutmuyorum! Ayda ortalama 3 kişi ile dördüncü kez tanışan ben (garip bir şekilde isim hafızam zayıf) mevzu bahis konuşulanlar olunca asla ve kat'a unut(a)mıyorum! Her ne kadar dinlediğim bunca yaşanmışlığın beni derinleştirdiğini ve zenginleştirdiğini hissetsem de "Unutan iyileşir" diyen Nietzsche'ye sonsuz hak veriyorum ve hayatta bir tek unutabilenleri kiskaniyorum.

Metin Uca

ah efendim ahh... merhabalar

Günler sonra gözümü açtığımda işte ulaşmıştık Aksaray'a... Aman efendim ne ihtişam, ne güzellik. Yüzlerce oda, her birinde masa üstünde açık bırakılmış yiyecekler, içecekler. Oh ne ala...

Buralara gelene kadar neler gördüm geçirdim. Öyle bağırmanın yüzüme karşı, korkmanın rica ederim. Size öykümü anlatayım, hak vereceksiniz. Benim gibi saraylı soylu bir Blattella ailesinin ferdine eminim saygı ile karışık hayranlık besleyeceksiniz.

Aslında her şey gözümü öbür köşkte açmamla başladı. Meğerse süpermarketten alınan o sandık meyvenin içinde larva halinde gelmişim. Ben doğmadan Çankaya sakiniymişim. Hep beraber 17 günde geliştik, serpildik. Mutfağın altındaki o karanlık yarıktaki kırıntılarla artıklarla, nefis yiyeceklerle beslenip, güçlenip serpildik. Artık geceleri yola çıkıyor, kilometrelerce yürüyüp uzak akrabaları, dostları ziyaret ediyor, milyonlara ulaşan yakınlarımla koca köşkün tadını çıkarıyorduk. Birkaç ayda büyümüş, yakışıklı, türünün en güzel örneklerinden biri olmuştum. Yine bir akşam o çok uzun boylu beyefendinin helasının kenarında dolaşırken "Aman Allah'ım hayatımın kadını Blattella Neriman" tüm güzelliği ve şuhluğuyla tam karşımdaydı.

İlk görüşte aşk derler ya öyle tutuldum. O da başka hiçbir dişi türünde olmayan edasıyla o üst duyurgalarını bana doğru sallayıp ilgisiz olmadığını gösterdiğinde işte mutluluktan uçuyordum. İki aile arasında hemen söz kestik. Balayı için daha önceden yaptığım gezilerde gözüme kestirdiğim o uzun boylu adamın dolabının kenarındaki güzel kokulu kağıtların olduğu kutuyu seçmiştim.

Ama ulaşmak kolay olmadı. Neriman'la iki gece karanlıkta uzun yürüyüşler yapmak zorunda kaldık. Ulaştığımızda yorgunluktan o güzel kağıtlar ve etkileyici kokusu ile mutlu rüyalara daldık. Ertesi sabah Neriman o muhteşem kağıttan kırıntılarla burayı çok sevdiğini ve hep kalmak istediğini söylediğinde daha da mutlu olmuştum. Ama film gibi mutluluğumuz uzun sürmeyecekti.

O insan denilen devasa terlikli canlılar bir gün birdenbire evin içinde telaşa, ortalığı sarsarcasına koşarak birbirlerine "sıfırla, sıfırla" diye bağırmağa başladıklarında kötü bir şeyler olacağını hissetmiştim.

Aslında o kocaman yüzüklü, bakımlı el, o kağıtlardan avuçlarken, Neriman'ım panikle fırlamasaydı, o uzun topuklu kırmızı koca ayakkabının altında kalıp gözlerimin önünde gelecekteki imparatorluğumuzu oluşturacak 50'ye yakın yavrumla ezilmeseydi daha uzun süre mutlu yaşayacaktık. Kutuyu ters çevirdiklerinde aşağı yuvarlandım. Hanımı öyle bırakıp can havliyle kaçarken ucundan tattığımız o nefis kağıtlar yerden toplanıyor, başka çuvallarla uzaklara götürülüyordu. Gürültüler bitip gece olduğunda yavrularımı Neriman'ımın cansız bedeninin yanından alıp usulca uzaklaştım.

Artık ben onların hem anneleri, hem babalarıydım. O kırmızı uzun topuklu ayakkabılı sürekli "hı hı, hı hı" diye kafasını sallayan kadından nefret ediyordum. O da bizi sevmediğinden her karşılaşmamızda çığlığı

basıyor ve yanındaki diğer uzun boylu insana bağırıp "Ortalık karafatma kaynıyor, bir çıkamadık şuradan. Hani bizim saray ne zaman bitiyor?" diye bizi şikayet ediyor ama çoğalmamızı, yaşamamızı engelleyemiyordu. Artık o güzel kokulu ve lezzetli kağıtlar kalmamıştı. Mutfaktaki sarhoş edici, bazılarımızı felç eden o ilaçlamadan da kaçmış, uzun kırmızı topuklu ayakkabı giyen kadının ve yanındaki uzun boylu adamın yatağının altına saklanmıştık. **Onlarca yıldır köşkte yaşayan Blattella Bahattin dayımın "En emniyetli, bakmayacakları yer en yakınlarıdır, insanoğlunun gözüne gözükme, istediğin gibi yaşa yeğen" sözünü tutmuş, nihayet huzuru bulmuştum.** Uzak akraba Blattella Seniha ile insanlardan sık duyduğumuz imam nikahı denilen şipşak beraberliği gerçekleştirmiş yeni yavrularla binlere ulaşan bir yatak altı kolonisi haline gelmiştik.

Ah efendim ahh... Her güzel şeyin bir sonu var.

Yine bir güzel günün ortasında beyefendinin lüks yatağının pamuklarını kemirirken, yine hoyrat insan elleri "böcek araması, böcek araması" diye her tarafı altüst etmeye başladı. Yataklar, şilteler devrilirken ben ve çocuklarım heyecanla kaçışırken hiç kimse bize ne terlik attı, ne Baygon sıktı. Bu nasıl böcek aramasıydı!

Yine yavrularım, yine hayat arkadaşım Seniha'yı kaybetmiş, zor bela sığındığım bir dosyanın arasında çelik kaplı bir dolabın içine hapsedilmiştim.

Bir haftadır aç susuzum.

Tamam bir ay aç yaşıyoruz ama bu resmi raporlar yenilir yutulur gibi değildi. Üstelik kağıdı da tatsız tuzsuz.

Atalarım 300 milyon yıldır radyasyon dahil her şeyden kurtuluyor efendim ama ben size "Gelin Çankaya Köşkü'nde bir dosya içinde bir hafta kalın" derim. Tam böyle hayıflanırken şans yüzüme güldü. Yine telaşlı bir koşturma, hemen saklandım dosyanın en gizli kiyısına... Demek ki beni de önemsiyor o uzun boylu adam, hiç bilmediğim araçlarla çıktık uzun yola...

Günler sonra gözümü açtığımda işte ulaşmıştık Aksaray'a... Aman efendim ne ihtişam, ne güzellik. Yüzlerce oda, her birinde masa üstünde açık bırakılmış yiyecekler, içecekler. Oh ne ala...

Gece toplanmayan varaklı kadehlerin kenarından ayrıran diye beyaz lezzetli bir şey içiyorum. Tuvalet tadımlarında bile kendime odadan oda seçiyorum.

Bu arada hayatımın yeni kadını buldum.

Alman kökenli şahane bir sarışın Blattella Germanica...

Adı da Anita.

Şimdi yeni imparatorluğum için sağlıklı Alman Türk kırma yavrular yetiştiriyoruz. İthal perdelerin arasında çılgınca beraber olup, mobilyaların süngerlerinde piknik yapıyoruz. Siz bizi görünce niye bağırıyorsunuz? O uzun boylu beyefendi de söylemedi mi, sayemizde yapılan bu sarayda yine sayemizde yaşıyorsunuz!

tarih & sanat maximum'da

Topkapı Sarayı'nın kapısından içeri girerken yedi yaşındaki çocukların mutluluğunu aratmayacak bir gülümseme vardı yüzümüzde. Tam da umutlarımız tükenmişken...

Evet ayıptı yaptığımız... İkimiz de üniversiteyi bitirmiş, Ankara'nın en iyi şirketlerinden birinde çalışan iki insandık. Dünyanın bir sürü yerinde bir sürü sarayı, müzeyi gezmiştik ama kendi ülkemizin en ihtişamlı yapıtlarından Topkapı Sarayı'nı görmemiştik. Ve ne yalan söyleyeyim ikimiz de bunun ezikliğini yaşıyorduk. Sürekli bir bahane, sürekli bir iş seyahati artık canımıza yetmişti...

Daha fazla buna dayanamazdık...

Bir cuma sabahı kafamıza esti ve müdürlerimizden izin alıp günübirlik bir seyahat için Ayşe ile ilk İstanbul uçağına attık kendimizi...

Karar verilmişti bugün Topkapı Sarayı görülecekti. İlk şoku havaalanına gittiğimizde yaşadık, uçağımızda rötar vardı. İkinci şok uçaktan indiğimizde bindiğimiz takside karşıladı bizi. Taksi otobanda arıza yapınca dakikalarca yeni araç bekledik. Gelmedi... **Topkapı Sarayı'nın kapanmasına üç saat kalmıştı ve biz henüz Saray'ın kapısından içeri bile girememiştik.**

Neyse ki insanlık ölmemişti...

O koskoca otobanda yolu sevgiden geçen bir emekli öğretmen durdu. "Geçmiş olsun" dedi: "Nereye gideceksiniz?"

- Ankara'dan geldik. Topkapı Sarayı'na gitmek istiyoruz ama yakınında nereye gitsek olur.

- Atlayın ben de Sultanahmet'e gidiyorum.

"Yaşasın!" dedik Ayşe ile... Taksiciyle vedalaşıp yola koyulduk. İstanbul trafiğini atlatıp sonunda Topkapı Sarayı'nın kapısına varmıştık. Henüz 1 saat vardı ve ilk Topkapı Sarayı ziyareti için bir saat fena sayılmazdı.

Gişedeki görevlinin yanına gidip iki bilet istedik.

"Ücreti kişi başı 30 TL..." dedi.

Cüzdanımı çıkardım. Eyvah! Para çekmeyi unutmuştum. Ayşe'ye baktım. O da çaresiz gözlerle bana bakıyordu. Aceleyle ikimiz de para çekmemiştik. Üzerimizde kuruş yoktu. Dahası en yakın ATM'ye gidip gelecek kadar da vakit hiç yoktu.

"Müze Kart'ınız da mı yok?" diye sordu gişedeki görevli.

"Maalesef" dedik.

Suratlarımız düştü, çaresizlik sardı her yanımızı... Ne yani Ankara'dan İstanbul'a boşuna mı gelmiştik?

Yıkılmış bir ruh haliyle önce suratlarımızı sonra da umutlarımızı toplayıp kendimize otel düşünmeye başlarken gişedeki görevli tekrar devreye girdi:

- İş Bankası Maximum

Kart'ınız var mı?

Önce bir duraksadım, sonra cevap verdim:

- Olmaz mı ikimizin

de var.

- Maximum

Kart'ınızla

girebilirsiniz...

İş Bankası

Maximum Kart'larınızı aynı zamanda Müze Kart gibi kullanabiliyorsunuz. 1 ay boyunca Müze Kart'ın geçerli olduğu tüm müzelerde...

Mutluluktan havaya zıpladık Ayşe ile Maximum Kart'larımızı gösterip girdik Topkapı Sarayı'ndan içeri...

Fatih Sultan Mehmet'ten Abdülmecid'e kadar Osmanlı padişahlarının oturduğu o yaşayan tarihle aramızda hiçbir engel kalmamıştı.

O kapıdan girerken yedi yaşındaki çocukların mutluluğunu aratmayacak bir gülümseme vardı yüzümüzde. Maximum Kart sayesinde

bir saat boyunca Topkapı Sarayı'nı gezebildik.

Ve gördük ki sadece hayat değil "Tarih ve sanat da Maximum'da."

Birce Akalay

nejla hanım'ın evi

Önüm sıra ağır ağır gidiyordu Nejla, uzanmış boylu boyunca, bir derin uykuda süzülüyor boğazın diğer yakasına doğru.

İstanbul'un Anadolu yakasında orta direk semtlerden biri. Henüz milenyum geri dursun, 80'lerden kopmaya yüz tutmuş, yeniye adapte olma çabası içinde kavrulan genç nesille, büyüdüğü o güzel zamanları terk etmeyi reddeden anne babaların, kocasının edepsizliğinden ya da sadece ecelden dul kalmış kadınların, herkeslere itinayla sahip çıkan anneannelerin dedelerin bir arada yaşadığı küçük bir mahalle. Ergenlik çağındaki kızlar, erkekler kimisi evlenmek üzere kimisi henüz hala bisiklet tepesinde, top peşinde. 90'lı yıllarda henüz televizyon kölesi olmamış insanların haneleri. **Bu samimi evlerin, dışardan bakıldığında birbirinden pek farkı yoktu, fakat içeriden hepsinin derdi kendilerini farklı farklı yakardı. Altın kural ise "Kol kırılır yen içinde kalır"dı.**

Hatırladın mı? Senin hatıraların da tıpkı benimkiler gibi balık misali sıçrayıverdi denizden gözünün önüne. Biraz daha havada kalsa, kuş olur mu balıktan?

Göreceğiz...

İşte bu mahallenin aynası niteliğinde bir kadından bahsedeceğim sana; Nejla Hanım, 1936'da İstanbul'un o dönem en kozmopolit semtlerinden biri olan Balat'ta doğmuş, büyümüş gayrimüslim komşularıyla aile olmuş, hayatı hep tam manasıyla tırnaklarıyla kazanmaya çalışmış, tabiri caizse "fişsek" gibi bir kadın. Epey genç yaşında olmadık bir adama gönlünü kaptırıp evlenmiş ve iki kız çocuğu getirmiş kavanoz dipli dünyaya. Çalıştığı için kızlarını annesi Melek Hanım'a emanet büyüttmüş, zaten bir yerden sonra kızlar hep kendi kendilerine büyürler. Gel zaman git zaman kocasından gördüğü eziyete dayanamayıp o zamanlarda pek hoş karşılanmayan bir eylemi gerçekleştirmiş ve kocasından rüzgar anaför boşanmış. İki kız çocuğu ile dul kalmak o devirde ne kadar zorduysa yeniden dünya evine girmek de bir o kadar çetrefilli olmuş onun için.

Güzelliği dillerde dolaşan, İstanbul'un zamane kadınları gibi minyon fakat gücü cümle aleme yeten tiplerinden Nejla Hanım. Kemikli yüzünü yumuşatmak için sanki özellikle yerleştirilmiş mavi boncuk gözleri, sokakları çınlatan kahkahasını süslemek için çizilmiş iri dudakları, gönülleri en derininden ağlatan billur sesi ve kapısını her çalana en ücra köşesine kadar açtığı kadirşinas kalbi, onu NEJO ya da HALA yapan başlıca özellikleri. Her geçen sene hayatının her mevsimi birkaç çentik atmış yüzüne, hafif hafif yaşlanmış ama ruhunun diriliği o boncuk gözlerinden hiç uzaklaşmamış... Uzun lafın kısası büyük bir aşkla bir kez daha evlendi Nejla Hanım, hem dulluğundan hem de yaşı kocasından büyük olmasından mütevellit istenmeyen gelirken üstelik, bir tane de erkek evlat dünyaya getirdi. Nejla Hanım'ın kızları epey genç denebilecek yaşta, başlarına buyruk kendi evliliklerini yaptılar, yani analarının makus kaderini kendilerine da yazdılar ah o akıllı kızlar.

Çileli Nejla Hanım'ın çocukları da çileli evliliklerin tesellisini hep annelerinin çatısında buldu senelerce. Etrafında büyük küçük herkesin lakabıyla çağırdığı bu kadın yaşamayı seven her şeye rağmen içindeki çocuğu hiç ama hiç öldürmemiş, herkesin derdini dinleyen fakat kimsenin derdini kimseye yetiştirmeyen ketum bir kadındı. Az da olsa parasına yoksa fasulyesine kağıt oynamaya bayılır, akşam oldu

mu yemekten sonra geleni gideni hiç eksik olmaz, hiçbiri de misafir muamelesi görmezdi. Gelenin gırtlığından mutlaka zorla da olsa lokmasını geçirir geçirmezse içi rahat etmezdi. Komşusu, akrabası, gençlik arkadaşları, kardeşleri, çocuklarının vazgeçemediği kapısı; "Nejla Hanım'ın evi". Lavanta kokulu tilsimiyle ne yapar eder herkesi aynı çatı altına toplardı. "Hayat kısa, yarın ne olacağımız belli değil 10 güne çıkar mıyız meçhul, bugün toksam hamdolsun, bugünü yaşarım, yarına kim öle kim kala, plan program yapmaya ne lüzum var." zihniyeti hemen hemen bütün ailenin ortak yaşam felsefesi diyebiliriz. Dolayısıyla günü anı yaşayan bu mutlu insanların derdi tasası da maalesef hiç eksik olamadı hayatlarından. Ağlamak gülmenin kardeşiydi. Kaygısızlıklarından değil fani olduklarını bildiklerinden idi. Ama devir değişecek şartlar çok ama çok zorlaşacaktı. Hayatta kalmak için sanki ölümsüz olmaya uğraşır gibi didinmek şart olacaktı. Ve maalesef kendileri gibi yetiştirdikleri masum çocuklar, torunlar eskiden bu fani hayatta önemsenmeyen bir çok şeyin, şimdi yaşamak ve ayakta kalmak için hayati gereklilik olduğundan habersizdiler. Çünkü İstanbul maalesef artık Nejla Hanım'ın İstanbul'u değildi..."

27 Temmuz 2012

12 Temmuz 2012'de ölmüştü, hemen ardından yazmıştım "Nejla Hanım'ın Evi" ni. En son doğum gününde görmüştüm onu gidişinden dört gün önce, penye geceliğiyle açmıştı kapısını bana. Ben bir sepette 4 renk menekşe almıştım ona doğum günü hediyesi. Çok severdi, menekşeyi sevsin onunla konuşsun. Kahvaltı ettin mi diye sordu ayaküstü, "etmedim ama gitmem lazım anneanne acelem var kahvaltıya kalamam" dedim. "Dur iki dakika" dedi, elime kızarmış ekmek üzerine kaşar peynir eritmiş, onu tutuşturdu. "Hadi yiye yiye gidersin aç açına olmaz" dedi. Öptüm, öptüm, öptüm... Kokladım sarıldım. Az sonra vedalaşacaktık, Boğaziçi Köprüsü üzerindeyiz, istikamet Edirnekapi, kucagımda saksıda mor menekşesi ona hediye ettiklerimden... Melek Hanım'ın koynuna girecekti birazdan. Önüm sıra ağır ağır gidiyordu Nejla, uzanmış boylu boyunca, bir derin uykuda süzülüyor boğazın diğer yakasına doğru. Dışarı baktım, hayat tüm suniliğiyle tecavüz ediyordu ruhumuza yıllardır ve gördüğüm İstanbul zaten Nejla Hanım'ın İstanbul'u değildi. Dedim ki içimden, tam zamanında gittin Bocuğum tam zamanında! Hayat senden kalanlar için pek zor şimdilerde...

10 Haziran 2015

Kerimcan Kamal

sevginin özünde özgürlük var mıdır?

Bir şarkı çalıyor uzakta. Sanki bildiğin, sevdiğin bir melodi. Aşına bir ses, ruhunu okşayan. *Yaşadıklarımız, yaptıklarımız hep kopya gibi gelmiyor mu sana da?*

Birileri gibi giyinip, birileri gibi davranıp, birileri gibi yaşamak, hatta birileri gibi sevmek istemiyor muyuz?

Birilerinin ojesi, birilerinin evi, birilerinin vücudu, hatta birilerinin fikri, düşüncesi, siyaseti...

Birilerinin ekosu mu sesimiz sadece? Birilerinin manşetinin tekrarcısı mıyız?

Bir satır altta ne var diye bakacak halimiz, vaktimiz, sabrımız, merakımız var mı?

Birilerini zengin ve güçlü yapan gazetelerdeki boyalı ilanların ya da neye göre çok izlendiği belli olmayan bol reytingli televizyon programlarının kopyaları gibiyiz. Biz de bu zincirin gönüllü birer halkası olmuş, başkalarına kopyalatıyoruz kendimizi. Gerçekte ne olduğunu bilmeden hepimiz aynı yalanları sadece tekrarlıyoruz. Ve bu esaret zincirinde hep kasa kazanıyor.

Sen, ben her yeni halkada değer kaybede kaybede kendimizden eriyoruz.

Tanesi 50 kuruşa fotokopi sayfaları gibi hayatlarımız.

Onlar için öyle değersiziz.

Her seçimde yeni kahramanlar satıyorlar bize. Biz de bizi kapattıkları bu görünmeyen hapiste özgür irademizle gardiyanlarımızı seçiyoruz.

Şucu ya da bucu olman, sağdan ya da soldan fark etmiyor.

Zaten aslında niyetlerini de gizlemiyorlar.

Açıkça söylüyorlar ama duymak istemiyoruz:

Bizim gibi değilsen "bizimla diilsin".

Bir şarkı çalıyor uzakta.

Sanki bildiğin, sevdiğin bir melodi.

Aşına bir ses, ruhunu okşayan. Dert etme, çalan

şarkı da çalıntı. Çalıntı sevinçler, çalıntı hüznler

dünyasının en makbul eylemi çalmak. Çalarak

zenginleştikleri dünyalarını gizlemek için

hayatlarımızı çalıyorlar.

Korkularımız mı bizi biz olmaktan alıkoydu, yoksa sadece kolaycılık mı manşet entelektüeli, 140 karakter bilgici olmamızın sebebi?

Sözlerimiz, düşüncelerimiz hacizli. Ha moda değişmiş ha masum insanlar hapse gönderilmiş? Tepkimiz, tepkisizliğimiz aynı.

Neye güzel derlerse onu alıyor, neye doğru derlerse ona inanmıyor muyuz?

Bazen vicdanımız batsa da böğrümüze bir sonraki manşetin mimarları ağrı kesici iğneyi basıyor acımıza. Unutuyoruz.

Kalbimizi sökmüşler, ruhumuzu çekmişler gülmeyen, ağlamayan birer palyaçoya çevirmişler bizi.

Öldürülenin, ezilenin, yok edilenin değeri koalisyon anlaşmalarının ticari kıymetinin yanında ne ki?

Sevgiyi bile ambalajlamış satıyorlar. En cicili bicilisini, en göz alıcısını istiyoruz biz de. Oysa sevmek ne uzun kelime. Düşünmüyoruz bile...

Birini karşılıksız sevmek midir sevgi, yoksa sende uyandırdığı hisse mi aşık olur insan? Sevmek çok olmakken, nasıl azalır zamanla, nasıl yok olur, eğer sevgi kişinin kendi bencilliği değilse?

Yoksa sahip olmak mıdır sevgi? Sahip olmadan da sevebilir misin?

Seni artık sevmeyen birine canını yakmadan, uzaktan da olsa, aynı aşkla bakabilir misin?

En önemli; sevginin özünde özgürlük var mıdır?

Eğer yoksa, özgürlük olmadan nasıl anlatacağız hayatın

temelinin sevgi olduğunu? Özgürlük yoksa hayat var mı?

Pazarlanan özgürlüğün dışında özgürlük arayana hayat var mı?

Bilmeden, sormadan geçsin mi bu ömür, yoksa zor da olsa, canımız yansa da bilerek sonsuzu arayalım mı?

Yoksa, "Bir şarkı çalıyor uzaktan.

Çalıntı malıntı. Güzel işte.

Fazla kurcalama" mı?

DUVAR'IN KARŞISI: ÖTEKİ

Barış hep çocukların gözündedir. Savaşa çocukluğumuzun yarısı, yarısı...

Köşede mükemmel bir daire oluşturacak şekilde dikilmiş altı yaşlı meyve ağacı, vaktiyle bahçede gölgelikli bir alan sunmuş olmalıydı. Dallarında asılı kalan kuru yapraklarıyla ağaçlar ölmüştü ama etrafta yaşanan katliamın dokunmadığı, çalışan tek şeymiş gibi görünen demir bir salıncağı çevreliyorlardı. Meyve ağaçlarının arkasındaki arazi, DUVAR'a kadar uzanan buldozer izleriyle dümdüz edilmişti...

Dümdüz edilen sadece arazi miydi? Peki ya çocukluk, hayaller, umut...

Ne vardı o DUVAR'ın arkasında?

DUVAR'ın arkası, öteki taraftan insanların eviydi.

Hemen yanı başımızda yaşamalarına rağmen, sanki orada yok gibiydiler!

Ama yine de orada olduklarını bilirdiniz; çünkü DUVAR, kontrol noktaları

ve etraftaki askerler sürekli onları hatırlatırdı...

Onlardan çok uzakta değildim. Ama ben bambaşka bir dünyadaydım.

Karşı taraf demek ne demekti?

O çocuklar, benden niye bu kadar nefret ediyorlardı?

Karşı tarafta olmak...

Doğruca bana yönelmiş bir nefret... Benden sadece ben olduğum için,

DUVAR'ın diğer tarafından geldiğim için nefret ediyorlardı...

Sınır herkes için farklı anlam taşıyabilir miydi?

Sınırdaki askerler beni görür, beni korurlardı! Oysa karşıdaki çocuklar

için sınır dikenli tellerden başka bir şey değildi...

Sahi ordu babamı niye korumamıştı?

Babam orduda görevde olduğu için ölmemiş miydi?

Babam göreve gitmeden önce hep dua ederdi,

karşısına çıkacak düşmanlardan onu koruması

için. Ama dua babamı düşmanlardan korumadı...

Beş yıl önce vedalaştı, evden dışarı çıktı ve bir

daha dönmedi. O, savaşmak istemiyordu ama

mecburdu ve onu öldürdüler.

DUVAR'ın karşı tarafında yardım edecek kimse

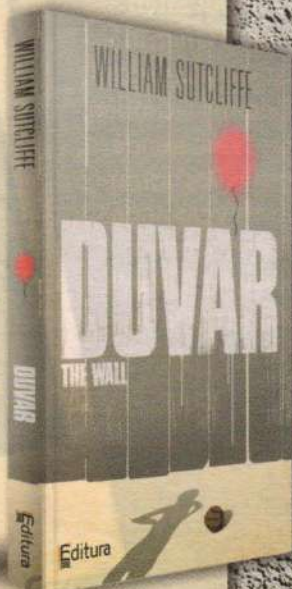
yoktu. Ve ben henüz 13 yaşında DUVAR'ın karşı

tarafında yapayalnızdım...

DUVAR 13 yaşındaki bir çocuğun gözünden karşı

tarafı, ötekiyi,

berikiyi anlatıyor...

Ali Ece

hayat değiştiren albümler (1)

The Stone Roses – The Stone Roses, 1989

Ailemin kekemeliğim geçsin diye başlattığı basketbola sırf Aydın Örs'ün üstümdeki olağanüstü emeğine saygıdan devam ediyordum. Daha doğrusu devam ediyor gibi yapıyordum. Efes Pilsen, Fenerbahçe, Beşiktaş'tan sonra bu kez durağım Netaş...

1993 yılı, bir nisan akşamüstü... Ailemin 7 yıl önce kekemeliğim geçsin diye başlattığı basketbola sırf Aydın Örs'ün üstümdeki olağanüstü emeğine saygıdan devam ediyordum. Daha doğrusu devam ediyor gibi yapıyordum. Efes Pilsen, Fenerbahçe, Beşiktaş'tan sonra bu kez durağım o zaman antrenman sahası Cevizli'de olan Netaş...

Bizim erkek lisesi biter bitmez Kadıköy'den Söğütlüçeşme İstasyonu'na koşar adımlarla yürürken bir kekemenin en iyi arkadaşı olan Walkman'de Play'e bastığım an, nedense dün gibi aklımda. Ahmet Abi'den aldığım yeni pilleri yerleştirir yerleştirmez -öz olmasa da üstümdeki katkısı olmayan öz abimden fazla olan- abilerden birinin verdiği, üzerinde sadece THE STONE ROSES yazan ve Jackson Pollock ilhamlı bir fonun önünde nisan güneşi gibi sırttan bir limon!

Tam da Opera Pasajı'nın önünde Play tuşuna basmıştım. O anda hayatımın ölene kadar kökünden değişeceğinin ganyanı 1'e 20'den bile fazlaydı

Yıllarca Motörhead, Iron Maiden, AC/DC tişörtlerimi aldığım Opera Pasajı'nın hemen önünde Stone Roses'ın albümünün kapağı gibi rengârenk müziğinin ilk notalarını duymam, erkek lisesinde ergenlik-kekemelik-basketbol-metal müzik dörtgenine sıkışmış hayatımın ilk bölümünün son perdesiymiş meğerse...

Stone Roses da Motörhead, Iron Maiden gibi Ada'dandı ancak solist Ian Brown, daha önceki gözde gruplarımsın aksine

bağırarak bir yana tam tersine bir şelale gibi usul usul terennüm ediyordu. Gitarlar da cayırdamaktan çok isyankâr bir hüznle her şeye rağmen yitirilmeyen naif bir neşenin arasında salınıyordu. Daha önce okuldaki ağabeylerden en hızlı ve en sert çalan davulcunun, misal Led Zeppelin'in davulcusu John Bonham'ın dünyanın en iyi davulcusu olduğunu öğrenmiştim.

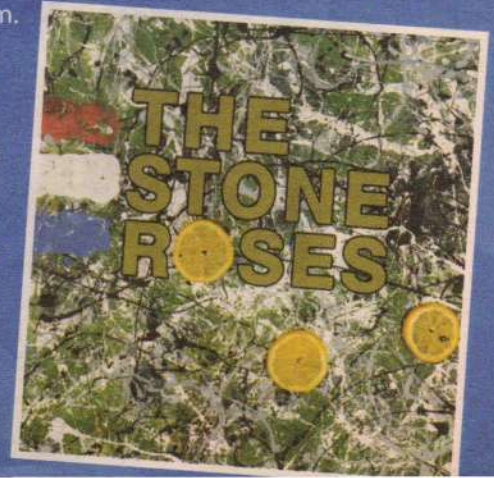
Albüm kapağının içinde o yıllarda Kumburgaz'da emekli amcaların taktığı yazlık şapkaların benzerini takan davulcu Reni ise başçı Mani ile beraber Metin - Ali - Feyyaz tadında sade ama acayip etkili şekilde paslaşıyorlar, adeta her vurdukları nota gol oluyordu...

Albümün 2. şarkısı "She Bangs The Drums" albümün çıkışından 5 yıl sonra dünyayı kasıp kavuran bir müzik akımına dönüşecek olan Britpop'un kirvesi ya da vaftiz babası-süt annesi gibi bir "şey"di! 3. şarkı "Waterfall" başladığında, ben ilk kez kulağımdan walkmen kulaklıklarını çıkarmadan Söğütlüçeşme-Gebze trenine bileti almıştım. Genellikle kekemeliğin etkisiyle herkes ve her şeyden çekinen ve

sürekli kavga etmeye hazır olan 15 buçuk yaşındaki rahatsız ötesi ben, bir anda bir şelale misali dinginleşmişim. Daha da değerlisi hayatımda ilk kez adımlarımda, yumruklarımda özgüven belirmişti. 4. şarkı "Don't Stop" aslında 3. şarkının tam tersten çalınmasıymış. İlk olarak rock müzikte The Beatles'ın denediği bu tersine cinlik beni daha da dipten çarpmıştı. Kızıltoprak İstasyonu'ndan geçerken bir an inmeye ve yaklaşık 1 yıl önce Fenerbahçe'de oynarken kavga ettiğim takım arkadaşımın özür dilemeye karar verdim. Ancak yeni başlayan ve 68 Paris başkaldırısını anlattığını 2-3 yıl sonra anladığım "Bye Bye Badman" başladığında nihayet albümde çalan bir notayı, en azından gitar akordunu anladım ve iki durak sonra eve gitmek üzere inerek şarkıyı kendim çalmaya karar verdim.

Tam o esnada yanımda oturan anne ve iki çocuğunun ne kadar zor şartlarda yaşadığını kıyafetlerinden hissetmeye başladım. Çocukluktan beri bazı insanların bazı insanlara göre fazla fakir olması içimi huzursuz ederdi ama ben bu harika müziği dinlediğim için Maradona'yı görmüş Napolili misali kendimi dünyanın en zengin çocuğu gibi hissederken yanımdaki ve etrafımdaki insanların mutsuz ötesi yüz ifadeleri, beni eve gitme fikrimden vazgeçirdi. 6. şarkı "Elizabeth My Dear"de kraliçe durmadan küpünü doldururken halkın yaşadığı zorluklara yapılan göndermeyi sözlerden farkında olmasam da belki de o olağanüstü müzik ruhumda bu farkındalık fırtınasını sözlerden bağımsız olarak başlatmıştı. 8. şarkı "Made of Stone" benzer bir hüznle pasif isyanın kapışmasının marşı gibiydi. Halen de öyle. Ben o gün basket takımımın idman yaptığı Cevizli'de de inmedim. Gebze'ye kadar gidip döndüm. Hatta o gün basketbol hayatımın son durağında incek, bir daha okulda ders kırma bahanesi dışında elimi basket topuma sürmeyecektim. Yıllarca Jordan'ın basket ayakkabısından almadı diye babasına isyan eden ben, bu kez içimden trene yağmurlu bir nisan günü ayakkabı yerine plastik terliklerle kaçak binen yaşlılarımsın varlığına sessizce isyan ediyordum. 10. şarkı "This is the one" ve son şarkı "I Am The Resurrection". O son şarkı gibi o gün adeta yeniden doğdum. **En acayibi bilimsel olarak etkisi ne kadardır bilmiyorum ama The Stone Roses'la tanışmamdan yaklaşık 1 ay sonra kekemeliğim tamamen geçti.** Ancak daha da önemlisi kekemeliğim geçince mutluluktan öleceğimi zannederken o günden sonra başkaları çok mutsuzken, çok mutlu olmamayı unutmamak üzere öğrendim.

Halen -mesela bu satırları yazarken- The Stone Roses'ı dinlemeye devam ediyordum. 12816. dinleyişte bile yeni bir şeyler hissediyor, öğreniyordum. Dünya olmasa da dünyanın bazı müzikleri bazen yeterince güzel... Bu da bana yeter!

haydi insan olmaya...

2. Dünya Savaşı'yla ilgili bir film izlemiştim. Filmin ismini hatırlamıyorum ama çok net hatırladığım bir sahne var. Nazi toplama kampının sarışın yakışıklı komutanı sabah kahvaltısını yapar, güzel sarışın karısını ve ari ırkın parlak birer temsilcisi olan kızını ve oğlunu öper. Daha sonra işine gider. İş insan yapmak, işkence etmek, insanlar üzerinde çeşitli deneyler yapılmasına aracılık etmektir. Öylesine kanıksanmıştır ki, kimseye garip gelmez bu durum.

Ülkemizde de maalesef kanıksanmış bir delilik, alışılmış bir çılgınlık hüküm sürmekte bir süredir. Bitmeyen şarkı, sönmeyen alev, dinmeyen acı. Ülkemizde kadın meselesi adı altında gündem oluşturan bir konu. Kadın ve erkek arasında yaşanan farklı boyutlardaki çelişkiler ve bunların kaçınılmaz sonuçları.

Birinci grupta, döven, bıçaklayan, kaçırın, tecavüz edenler var. Bu sadece doğru yaklaşan bir devlet politikasıyla kontrol altına alınabilir. Ey devlet, ey iktidar, illa sizlerden birinin gül gibi çocuğuna mı bir şey olmalı? Başbakanın, Emniyet Genel Müdürü'nün, bakanın, müsteşarın, Genelkurmay Başkanı'nın ya da iktidar yanlısı bir valinin kızını mı kaçırmalı birileri? O zaman mı canınız yanar?

O zaman mı kanunları değiştirir, o zaman mı verdiğiniz çarpık mesajları sorgularsınız?

Ama ben uzun zaman önce öğrendim ki hak verilmez alınır. Bu yasaları kanırta kanırta bizim çıkarttırmamız lazım.

Bir Özgecan vardı hatırlar mısınız? Belki de unuttunuz.

Yaklaşık 5 ay önce öldürülen. O günden bugüne kadar kaç kadın öldürüldü biliyor musunuz? 10 değil, 20 değil, 50 değil tam 147 kadın öldürüldü. Neden hepsi Özgecan kadar ses getirmedi dersiniz? Bir sorun isterseniz kendinize.

Her birinde aynı öfkeyi duydunuz mu? Yoksa çok ama çok alıştık da sadece medyanın öne çıkardığı cinayetler mi ilgimizi çekmekte?

Ortaca Dalyan'da kaybolan ve üç gün sonra cesedi bir gölette bulunan Cansu Kaya'nın katili 4 ay önce Özgecan protestosuna katılmış ve en önde yürümüş. Gerçekten de "Allah'ım aklıma mukayyet ol!" demekten başka bir şey gelmiyor elimden.

Yoksa biz hepten delirdik de farkında mı değiliz?

Aklımın almadığı başka bir şey ise, bu kadar kadın hakları düşmanı

ve kadını ikinci sınıf gören bir zihniyetin kadınlarca bunca desteklenmesi. Orman ve Su İşleri Bakanı kendisinden iş isteyen kadına "Evdeki işler yetmiyor mu? diyor. Maliye Bakanı "Kadınlar iş aradığı için işsizlik artıyor" diyor ama kadınlar hala harıl harıl bu partinin kadın kollarında çalışıyor, oy veriyor, uğruna ölürüz diyor. Nazım Hikmet'in "Akrep Gibisin Kardeşim" şiiri nasıl da cuk oturuyor bize.

"...Koyun gibisin kardeşim

Gocuklu celep kaldırıncı sopasını

Sürüye katıliverirsin hemen

Ve adeta mağrur, koşarsın salhaneye"

der Nazım Hikmet.

Bir de ünlü kadınlarımız var ve de ünlü söylemleri var onların.

Mesela Ajda Pekkan şöyle buyurmuş; "Erkek aldatmalı ama çaktırmamalı." Burada dikkat ederseniz bir gereklilik kipi (meli-malı) var. Yani olmazsa olmaz, yani eksik kalır er kişi bunu yapmazsa.

Ya Ajda Pekkan yanılıp da tersini zikretseydi, yani "Kadın aldatmalı ama çaktırmamalı" deseydi, ülkeden yaka paça kovulur üstüne bir de aforoz edilirdi herhalde.

Ya Hülya Avşar?

"Akıllı kadınlar dayak yemez, bazı kadınlar dayağı hak ediyor" diyen en güzel ve en akıllı Hülya Avşar...

Bu açıklamasından sonra sahne kostümlerini satarak Mor

Çatı'ya bağışlamak istemiş ama oradan sert bir

yanıtla beraber ret cevabı almış: **"Kadınların neredeyse yarısının fiziksel şiddete maruz**

kaldığı biliniyor. Aralarında birçok eğitilmiş kadın var.

Bu sözleriniz bizi çok incitti." Benim de bu sanatçılara(!)

naçizane bir öğüdüm var; Lütfen susun, sadece susun.

Ezberleri, özellikle biz kadınlar kendi ezberlerimizi bozmazsak; daha çok cinayet, bıçaklama, hastanelik etme haberi okuruz. Bıkmadan yılmadan, özellikle de kanıksamadan, gücümüz yettiğince dilimiz döndüğünce çabalamalıyız. Şiddetin her türüne hayır demeliyiz.

Kadın cinayetlerine tepkisi **"Elleri Kırılсын"** demek olmuş Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Ayşegül İslam'ın...

Yetmez sayın Bakan'ım, bu temenniler yetmez.

Haydi er meydanına.

En güzel ve en akıllı değil en İNSAN olmaya....

Tugay Yıldırım

bu uyum korkunçtur sevgili

Sen de
Yaz KAFA'ya
Yayınlaşın Önemli
Sayıya!
bizyazin@kafadergi.com

Bana öyle geliyor ki sevgili; bir yılda televizyon başlarında ve kafelerde geçirdiğimiz toplam zaman, enerji miktarı ve harcadığımız para; dünyayı kurtarmak için gerekli olan zaman, enerji ve paradan kat be kat fazladır...

Mesela ben bu satırları yazarken üzerimde bulunan tişörtü ya da sen bu mesajı okurken üzerinde bulunan geceliği üretebilmek için tam 2700 litre su kullanılmışken... Yani bu; biz istesek de istemesek de bu dünyaya borçlu olduğumuz anlamına gelmez mi sence de? Eğer bizim için doğadan koparıp tüketilenlerin yerine yenisini koyacak üretimlerimiz yoksa, doğanın kendisini yenileme hızından daha hızlı davranıyorsak tişörte, kabloya ve buzdolabına;

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

bu dünyanın kötü gidişatından nasıl muaf tutabiliriz ki kendimizi?

Yani demem o ki; "çivit badanalı bir kent" düşlerken Ayşe gibi; çimento, demir ve uranyumdan kurulu kentlere dair 'bu uyum; korkunçtur sevgili'...

Biliyorum farklı düşünüyorsun sen. Ama arada da olsa, bu dünyaya bağlılığımızın yerçekiminden ibaret olduğunu düşündüğün olmuyor mu hiç?

Düşünmüyorsan eğer; beni de ona inandır.

Yoksa çıldıracağım!

Bu uyum diyorum; korkunçtur sevgili!

Kırlara çırılçıplak uzanamamanın korkunçluğudur bu....

Can Yılmaz

barcelona barcelona

Uçaktan iner inmez, elindeki Barcelona haritasından mekan seçen koçum(!) parkur bilgilerini incelemek yerine, en iyi şarapların yapıldığı bağların adreslerini araştırıyordu.

Sevgili Zafer Algöz'ü arayıp, abi benimle Barcelona'ya gelir misin dediğimde, alacağım cevabı aşağı yukarı biliyordum. Zafer Abi'mizin seyahat konusundaki sonsuz ilgisi, bu soruya vereceği cevabın "Tabi ki yavrucuğum, nedeeen olmasın, ben zaten atletizm koçuyum" şeklinde olacağını sinyallerini veriyordu. Serin bir mart gününde yola çıktığımızda benim aklımda, önümdeki dört günü sakın geçirip, biraz sağı solu gezip maraton öncesi moral depolamak ve 42 kilometreyi kendime göre makul bir sürede bitirmeye çalışmak vardı.

Uçaktan iner inmez, elindeki Barcelona haritasından mekan seçen koçum(!) parkur bilgilerini incelemek yerine, en iyi şarapların yapıldığı bağların adreslerini araştırıyordu. Yarış koçluğumu(!) Zafer Abi'min yapmasının iyi bir fikir olup olmadığını biraz düşündüm doğrusu, zira kendisinin en uzun koşusu 4 km olduğundan, **42 kilometrelik bir yarışın içindeki psikolojiyi nasıl yöneteceğini merak ediyordum, merakım uzun sürmedi, "Yaparsın Can Hocam, sorun değil, önemli olan güzel bir restoran bulmak" dediğinde, "Eyvah" diye bağırıyordum. :))**

Barcelona seyahatimizin ilk gününde, yorulmadan kısa yürüyüşler yaparak etrafı gezeriz diye düşünüyordum ama otele döndüğümüzde 38 kilometre yol yaptığımızı, bacaklarımın sızısından anlayabiliyordum, elbette güzel birkaç kadeh şarap içilmiş, güzel yemekler yenmiş, Barcelona'nın "Gezilecek Yerler" kategorisindeki tüm mekanları teftiş edilmişti, ihmal ettiğimiz küçük bir ayrıntı kalmıştı, yarın sabah 06:30'da uyanmamız gerektiği... Yarışlardan bir gün önce yarış ülkesine gelmek, motivasyon, iklim, psikolojik etkenler vs vs.. için yeterli bir süreydi, ama o süreyi kilometrelerce gezerek geçirmek mantıklı değildi. Sevgili koçumun(!) "Bacaklarımız açılın hocam" isimli metodunu daha önce bir yerde okumamış, duymamıştım. Sanırım sevgili koçum da bu metodu ilk defa bende deniyordu. Yarışı 4:00-4:30 saat arası bitirmenin planlarını ince ince yapmıştım, geleneksel olarak ilk 10 km'de sakın, ikinci 10 km tempolu, 20-30 km sonrası yumuşak ve yer yer hızlı, son 12 km de ise "Can havli" dediğim Allah ne veriyse ya da ne can kaldıysa gaza basmak... Bundan önce koştuğum maratonlarda uyguladığım yöntem buydu, koçumun benim için yarıştan tam 12 dakika önce hazırladığı reçeteyi bilmiyordum. **Start kalabalığı arasında heyecanın zirve yaptığı dakikalarda, koçumdan sihirli dokunuş bekliyordum, zira "Yıllarca koştum benden iyisini bulamazsın" demişliği vardı.** "Hadi beyler safları sıkılaştırılın" anonsu geldiğinde beklediğim sihirli sözcükler koçumun ağzından dökülmeye başladı: "Can Hocam, sen başlayınca ben otele dönerim, biraz uyurum, sonra bir çay kahve yaparım, dört saat sonra burada buluşuruz." 28 bin kişinin itiş kakışı arasında, "Peki Abi" diyebildiğimi hatırlıyorum. Zafer Hoca'mın verdiği bu tüyo(!) ile yarışı rahat koşacağımı hissetmiştim doğrusu, dört saat boyunca beni Finish'te beklemesini beklemiyordum ama

en azından start anını ölümsüzleştirmesi için elindeki kamerayı kullansaydı keşke:) Halbuki bir gece önce kameranın testlerini yapmış, "Tamaaamm hocaamm, ben yıllarca belgesel çektiim, bu çocuk oyuncuğu demişti. "Start ve Finish çok önemli abi, aman bunları kayda al" demiş, "Şekerim beeen, kameraman değil sanatçıyım, yaptığım çekimleri görünce ağlayacaksınız" cevabını almıştım, ki ağladım yalan yok... :)))))

Yarışın ilk kilometrelerini, sevgili koçum otelini buldu mu acaba diye düşünerek geçirdim. Otelde bıraktığım telefonumun yarış koştuğum sırada acı acı çalmış olduğunu sonradan öğrendim ki, belli ki koçum beni arayıp ya oteli soracaktı ya da yarış hakkında bilgi alacaktı. Bence ilk seçenek daha mantıklı :)) 20. km'de hava ısınmaya başlamış, dün Barcelona sokaklarında yaptığımız keyifli(!) yürüyüşlerin yorgunluğu kendini hissettirmeye başlamıştı. Klasik olarak 25. km'den sonra beklediğim krampların belirtileri ortaya çıkıyordu, bu konuda sevgili koçumun önerisi kulağımda çınlayıverdi: "Bırak hocam ya, baktın kramp girdi yarışı bırak". Bu tekniğin adını bilmiyordum doğrusu, ama şundan eminim ki, bir maraton koşucusuna en son söylenecek laf "Yarışı bırak" demektir. Sevgili koçum, "Beyniniz önce yorulur sonra vücut pes eder" sözünü belli ki unutmuştu. Ee tabi yarış telaşı içinde normaldir :)) Ben beynimi, "Yorulmadın kramp da yok" diye kandırmaya çalıştıkça, kramp "Hadi lan oradan" diyordu.

Barcelona caddelerinde müzik yapanların coşkulu melodileri arasında ilerlerken, bir yandan da Finish'te bir video kaydım olabilecek mi düşüncesi ile boğuşuyordum. İnşallah koçum da bunu düşünüyordur diye düşünerek 25 km'ye geldim, kalan 17 km için kendimi iyi hissediyordum, biraz hızlanmaya karar verdim. İşte en büyük hatayı da burada yaptım, 26 km de giren büyük kramp ile baş edemedim. Zafer Abi'min dediği gibi "Çakılı Defans"a döndüm; adım atamıyordum, koçumun önerisini dinleyip yarışı bırakmak da istemiyordum. Koçumun önermediği (bilmediği) birkaç sihirli hareket denesem de adım atamıyordum ve starttan 26 km 600 metre sonra, pili bitenleri toplayan otobüse otostop çektim. Otobüse bindiğimde 6 kişi olmuştu, suratlar asık, moraller bozuktu, Finish görememek berbat bir duyguydu, hele benim için, koçumla(!) beraber ilk yarışımızda bu talihsizlik can sıkıcıydı.

Otobüs 89 yaşında koşan Miguel Dede'nin ardı sıra ilerlerken, Finish'i görebiliyordum.

Mahşeri kalabalık arasında Zafer Abi'mi gördüm, algıda seçicilik bu olsa gerek ve tabii ki elinde kamera yoktu, hatta çantada bile yoktu.

Zannediyorum siesta sırasında otelde unutulmuştu :))

Sanırım bu özetten bir mesaj aldınız, kesinlikle koşun, ama hocanızı iyi seçin :))

Maraton koşmaya heves eden arkadaşlara tavsiyem, iyi bir ayakkabı ve iyi bir koç... Koç olmasa bile, ayakkabı yarışı kurtarır...

NOT: Zafer Abi, bu sonucun sebebinin bir gece evvel yediğim 980 gramlık (Yarım Bizon) olduğunu iddia etmektedir.

Yaprak Döner

kitap ayracı

"İnsan bir düşü sevebilir mi?" diye sordu.

"Evet" dedim hiç düşünmeden, "Bence zaten en çok onu sevebilir, bir düşü..."

Kürşat Başar / Başucumda Müzik

"Bir erkeğin odayı terk ettiğinde, o odadaki her şeyi geride bıraktığını asla unutma, bir kadınsa, odadan dışarı çıktığında o odada olmuş her şeyi beraberinde götürür."

Alice Munro / Bazı Kadınlar

"İnsanların, evlerin, ülkelerin birbirlerine karşı bir duvar olarak yükseldiği bir dünyada, çaresi yok, yazı da gidip bir duvara çarpıyor..."

Haydar Ergülen / Haziran Tekrar

"Sevenler birbirlerine yara izlerini gösterirler. İlk önce bunu yaparlar... 'Sana ruhumu açmadan önce bil ki incinebilirim' demek için... Çünkü en çok sevdiklerin yaralar seni."

Alper Canıgüz / Gizliajans

"Aşkın yasalarını belirleyen mutlaka kadınlardır, çünkü doğanın düzenine göre direniş onlara mahsustur ve erkekler ancak özgürlüklerini feda ettikleri taktirde bu direnişi kırabilirler."

Eric Blondel / Aşk

"İnsan soyuna soyuna deriye varır, onura, öz saygısına varır. Bunları yüzmek, koparıp atmak güçtür ya, soyunmayı yürekten benimsemiş kişi, sırası geldiğinde, bu son adımı atmaya değer bellediğinde, ölmesini bilir."

Bilge Karasu / Göçmüş Kediler Bahçesi

"...insanın dünyada, kalbinde bir aşkla yapayalnız dolaşması çok zor."

Latife Tekin / Ormanda Ölüm Yokmuş

"İstanbul vefasız bir sevgiliye benzer. Sana hep ihanet eder ama sen yine de onu sevmeye devam edersin."

Zülfü Livaneli / Serenad

"Garip değil mi? İnsan hep aşk acısı çekmekten yakınırlar; peki hiç mi aşk acısı çektiren yok aramızda?"

Cengiz Aytmatov / Toprak Ana

"Londralı kasapla İstanbullu kasap dünyaya aynı gözlerle bakarlar."

Yusuf Atılgan / Aylak Adam

"Bazı insanların ömrü vakit kazanmakla geçer... Ben zamana, kendi zamanıma çelme atmakla yaşıyordum."

Ahmet Hamdi Tanpınar / Saatleri Ayarlama Enstitüsü

"Aptallığın ilk şartı öyle olmadığınızı inanmanızdır"

Unutma Dersleri / Nermin Yıldırım

"Gerçekten de, insanlar bildiklerindense bilmeyip anlamadıkları şeylere inanırlar."

Ulus Baker / Kanaatlerden İmajlara

"Korkma, demişti yılan gözlü falcı, kadın böyle bir şeydir. Aşk diye diye kendini öldürür."

Mine Söğüt / Deli Kadın Hikayeleri

KAFA'ya göre

yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!

#kafamagöre

Temmuz 2015 - Sayı: 11 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi

Aylık Yaygın Süreli Yayın - Yayıncı: KAFA Grup Ltd. Şti.

İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık

Sorumlu Müdür: Mert Çanga - Yayın Koordinatörü: Ayça Derin Karabulut

Görsel Yönetmen: Begüm Semerci - Tasarım: Burak Şahin

Reklam: Deniz Güldal - Ulaştırma: Mehmet Akbal

Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul

www.kafadergi.com - bizelyazın@kafadergi.com - reklam@kafadergi.com

Tel: (0216) 428 9 888/ Baskı: A4 Grafik Matbaacılık Yayıncılık Reklam ve Bilgisayar

Hizmetleri Ltd. Şti. (0212) 452 40 99 Mahmutbey Cad. Meriç Sk. No:26 Şirinevler/İst.

Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22

KAFA Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, espri, karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayın evi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz.

ne okusak

kafası

Kristof Kolomb (1451-1506): Marco Polo'nun anlattığı zenginliklere ulaşabilmek için Pierre d'Ailly, Toscanelli, Ptolemaios gibi birçok kişinin çalışmalarından da yararlanan ünlü kâşif, batıya doğru gitmek suretiyle doğuya ulaşmayı hedefledi. Sunduğu keşif projesi Portekiz kralı tarafından reddedildi, sonunda bunu Kastilya Krallığı'nın genişlemesi için bir fırsat olarak gören Kral Fernando ve Kraliçe Isabel'in desteğiyle dört keşif gezisine çıktı. Hint ülkelerini değil ama Amerika'yı buldu. Bu dört yolculuğun hikâyesi Seyir Defterleri'nde bir araya gelmektedir. İlk yolculukta Kolomb'un tuttuğu notlar Bartolemé de las Casas'ın kaleminden çıkan bir özet halinde günümüze ulaşmıştır. İkinci yolculuğa dair bilgiler Kolomb'un Antonio de Torres'e gönderdiği bir mektuptan, üçüncü ve dördüncü yolculukların ana hatları da kral ve kraliçeye yazdığı mektuplardan edinilmiştir.

Kitap Bilgileri: SEYİR DEFTERLERİ
KRISTOF KOLOMB - Çeviri: SAİT MADEN - Sayfa: 272 - 18 TL - Ciltli: 33 TL

Strateji Sanatı'nın yazarları, ekonomi profesörü Avinash K. Dixit ve iş yönetimi profesörü Barry J. Nalebuff, kuram ile stratejiyi bir araya getirip sizlere yaşamın her anında kullanabileceğiniz çözümleme teknikleri öneriyorlar. Oyun kuramı tekniklerini öğrenince:

- Günlük yaşamınızdaki sıradan durumlardan işinizdeki en çetin mücadelelere, küçük büyük her olaya bambaşka bir gözle bakacaksınız.
- Oyunları ve kurallarını apaçık göreceksiniz.
- Doğrudan hedefe götüren başarılı kararlar alabileceksiniz.

Kitap Bilgileri: STRATEJİ SANATI OYUN KURAMI İLE İŞ HAYATINDA BAŞARI
AVINASH K. DIXIT, BARRY J. NALEBUFF - Çeviri: ÜMIT ŞENSOY - Sayfa: 548 - 38 TL

330 yılında Doğu Roma İmparatorluğu başkenti olarak baştan sona inşa edilen İstanbul, 1453'ten sonra Osmanlı payitahtı oldu. Şehir çağlar boyunca pek çok değişime uyum sağladı. Bu değişimlerin en geniş çaplılarından biri 19. yüzyılda yaşandı. 1500 yıl boyunca neredeyse aynı sınırlar içinde kalan İstanbul, modern dünyadaki değişimlerden uzak kalmayarak hem bu sınırlarının dışına taşı, hem de mimarlık ve şehircilik alanlarında yeni akımlarla, yeni tekniklerle tanıştı. Çelik, döneme ait kaynaklarla arşivlerden sadece bu uzun ve meraklı öykünün ayrıntılarını değil, zengin bir görsel panoramasını da derleyerek sunuyor...

Kitap Bilgileri: 19. YÜZYILDA OSMANLI BAŞKENTİ DEĞİŞEN İSTANBUL
ZEYNEP ÇELİK - Çeviri: SELİM DERİNGİL Sayfa: 272 - 19 TL

Golding, kendi yaşamından izler taşıyan Piramit'te bizi II. Dünya Savaşı öncesinde İngiliz taşrasının "sınıf takıntılı" ve boğucu ortamına götürür. İnsanların katı bir toplumsal hiyerarşiye göre konumlandığı, herkesin kendi yerini bildiği bu kasabada birbirine hiç temas etmeyen hayatlar sürülür. Anlatının henüz yetişkin dünyasındaki ilişkileri kavrayamamış bir gözlemcinin, genç ve toy Oliver'in bakış açısından aktarılması ise ironiktir. Piramit, 1920'lerden 1940'lara uzanan yeniyetmelikten yetişkinliğe geçiş sürecine tanıklık ettiğimiz Oliver'in çocukluğuna ve gençliğine ait trajik olduğu kadar da komik üç hikâyeden oluşur.

Romanın başında sosyal merdivende yükselmek üzere ilk adımı atarak Oxford Üniversitesi'ne başlamaya hazırlanan Oliver, hem alt-orta sınıftan gelen anne babasının "sınırlı" dünyalarına hem de kasabanın daha yüksek sınıftan sakinlerine karşı öfke doludur. Toplumsal tabakalaşma ve sınıf bilincine dayanan bu "piramit" benzeri yapı, Oliver'in kişisel olarak aşması gereken bir engeldir.

Kitap Bilgileri: PİRAMİT
WILLIAM GOLDING - Çeviri: ARMAĞAN İLKİN - Sayfa: 232 - 12,5x20,5 cm. - 16 TL

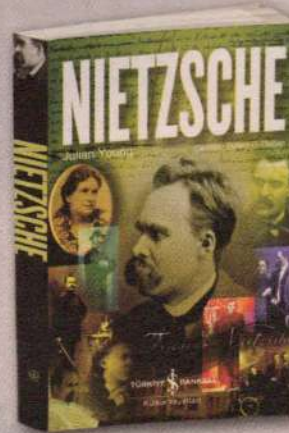
Duayen gazeteci Osman Saffet Arolat'ın Babiâli Anılarım adlı bu kitabı son 50 yılın gazetecilik dünyasını gözler önüne sermekle kalmıyor, aynı zamanda kendisi de 68 Kuşağı'ndan olan yazarın gözünden siyaset ve ekonomi dünyamızın ve günlük yaşamımızın bir tarihçesi olma niteliği de taşıyor. Ülkemizde gazeteci olmanın doğal sonucu olarak birçok kez hapse girip çıkmış olan yazar, bir dönemin sol siyasetçilerini de anekdotlarıyla hatırlatıyor bize. Bu renkli simalar arasında 60'lardan günümüze Süleyman Demirel, Mesut Yılmaz, Adnan Kahveci gibi isimlerden başka Kemal Bisalman, Haldun Simavi, Nezihe Demirkent gibi gazetecilerle Halit Narin, İbrahim Betil'in de aralarında bulunduğu işadamları resmigeçit yapıyor. Bu nükteli anılar son 50 yılın kapsamlı Türkiye panoramasını çiziyor.

Kitap Bilgileri: BABIÂLİ ANILARIM
OSMAN S. AROLAT - Sayfa: 200 - 14 TL

Nietzsche'nin düşüncelerini döneminin bağlamına (Prusya militarizminin, Darwinci bilimin, antisemitizmin, gençlik ve özgürlük hareketlerinin yükselişi) yerleştiren bu biyografi, bahtsız filozofun hayatını bütün boyutlarıyla anlatmaktadır. Lou Salomé'ye duyduğu umutsuz aşkın kişiliği üzerindeki yakıcı etkisini dile getirmekte, kırk dört yaşında aklını yitirmesinin sebeplerini anlamaya çalışmaktadır. Ölümünün ardından düşünsel mirasına el koyan kız kardeşi tarafından çarpıtılarak Nazizme felsefi payanda haline getirilen ve bu prangadan ancak on yıllar sonra kurtulan eserlerini, bütün alt anlamlarıyla birlikte titizlikle ele alıp incelemektedir. 19-20. yüzyıl Alman felsefesi uzmanı olan yazar Profesör Julian Young, Nietzsche'nin hayatı ve felsefesine dair bugüne kadar yazılmış bu en kapsamlı biyografisinde özel bir bölümlere yapmıştır. Böylece isteyen okur Nietzsche'nin sadece hayatıyla, isteyen de sadece eserleriyle ilgili bölümleri okuyabilir. Elbette yazarın dileği, ünlü filozofun hem sarsıcı eserlerinin, hem de dokunaklı hayatının okunmasıdır.

Kitap Bilgileri: NIETZSCHE
JULIAN YOUNG - Çeviri: BÜLENT O. DOĞAN - Sayfa: 968 (Ciltli) - 75 TL

"Kurucusu olduğumuz İş Bankası
Kültür Yayınları yeni kitaplarla
teşeyyüle devam ediyor."

Geçti gitti hepsi artık. Yürü hadi... Yürüyelim... Bak önümüzde
uzun yıllar var... Ben hep yanında olacağım... Hadi gel gir koluma...
Ellerinin çizgisi ellerime benzeyen sevgilim... Ben hep yanındayım.

Leyla Erbil / Kalan

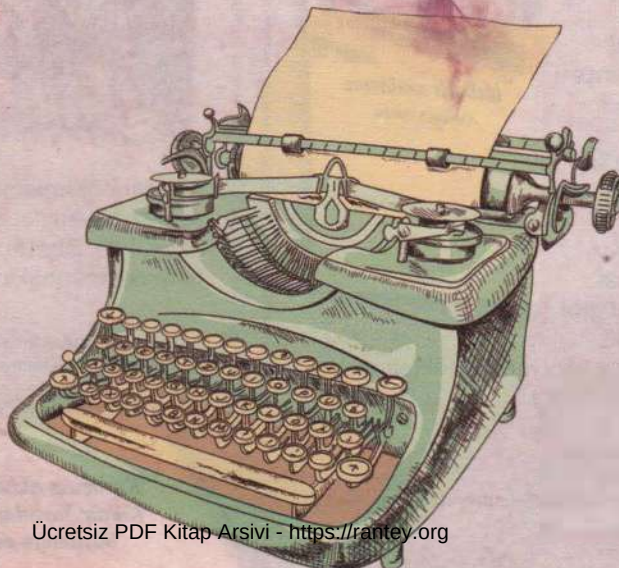
Elbet çayla olmuyor
bu üstbaş, şu takım
elbiseler. Boşuna
geçinmiyoruz şu
dünyada.

Yaşayıp da...

O yüzden diyorum
ya, ömrümüz kısa
olsun daha iyi.

Trafik daha az
aksar biz olmazsak,
arabalılar da daha
az çekinir. Yırtına
bozula düzelecek
bu dünya ama biz
yetişemeyeceğiz
nasılsa.

Tomris Uyar / Diz Boyu Papatyalar

Çok şey öğrendim geçen
üç yıl boyunca,
Balkona yorgun
çamaşırlar asmayı,
Ki uçlarından
çile damlardı.

Güneşte nane kurutmayı,
Ben acılarımın başını,
evcimen telaşlarla
okşadım bayım.

Bir pardösüm bile oldu
içinde kaybolduğum.

İnsan kaybolmayı
ister mi?

Ben işte istedim bayım.

Uzaklara gittim

Uzaklar sana gelmez,

sen uzaklara gidersin

Uzaklar seni ister,

bak uzaklar da aşktan

anlar bayım...

Didem Madak / Ah'lar Ağacı